

Bileog fáisnéise

**Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát
atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar
chosaint idirnáisiúnta scrúdúdhéanamh ar
iarratas ar chosaint idirnáisiúnta**

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Réamhrá

Glacadh Rialachán (CE) Uimh. 343/2003 ón gComhairle an 18 Feabhra 2003 lena mbunaítear na critéir agus na sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar thearmann a taisceadh i gceann de na Ballstáit ag náisiúnach tríú tír (IO 2003 L 50, Ich. 1; 'Rialachán Bhaile Átha Cliath II'), de bhun Airteagal 63 de Chonradh CE, a tháinig i bhfeidhm an 17 Márta 2003. Leasaíodh an Rialachán sin le Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2013 lena mbunaítear na critéir agus na sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta arna chlárú i gceann de na Ballstáit ag náisiúnach tríú tír nó ag duine gan stát (IO 2013 L 180, Ich. 31; 'Rialachán Bhaile Átha Cliath III'), arna ghlacadh ar bhonn Airteagal 78(2)(e) CFAE. Tháinig Rialachán Bhaile Átha Cliath III i bhfeidhm an 19 Iúil 2013 agus tá sé infheidhme maidir le hiarratais ar chosaint idirnáisiúnta a rinneadh ón 1 Eanáir 2014.

Is é an bunphrionsabal nach mór d'aon Bhallstát amháin scrúdú a dhéanamh ar aon iarratas ar thearmann nó ar chosaint idirnáisiúnta a dhéanann náisiúnach tríú tír nó duine gan stát ar chríoch Ballstáit, lena n-áirítear ag an teorainn nó i gcrios idirthurais. Leagtar síos leis na Rialacháin sin na critéir lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as iarratas a scrúdú agus an nós imeachta le haghaidh cinneadh den sórt sin.

Leagtar amach na critéir lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as an iarratas ar chosaint idirnáisiúnta in ord ordlathach i gCaibidil III de Rialachán Bhaile Átha Cliath III ¹ agus is é is aidhm dóibh é a chur ar chumas an Bhallstáit a bhfuil an t-iarratas ar chosaint idirnáisiúnta freagrach as an iarratas sin a scrúdú sa deireadh.

Leagtar amach na critéir sin i gCaibidil III agus san ord seo a leanas:

- leas an mhionaoisigh neamhthionlactha; ²
- ball teaghlaigh is tairbhí ³ de chosaint idirnáisiúnta nó is iarratasóir ⁴ ar chosaint idirnáisiúnta a bheith i láthair ar chríoch Ballstáit;
- an caidreamh teaghlaigh a choinneáil; ⁵
- eisiúint doiciméad cónaithe nó víosaí; ⁶
- dul isteach agus/nó cónaí neamhúdaraith; ⁷

¹ Go sonrach, in Airteagail 8 go 15 den Rialachán sin. Bhí siad le fáil in Airteagail 6 go 14 de Rialachán Bhaile Átha Cliath II roimhe seo.

² Airteagal 8 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III agus Airteagal 6 de Rialachán Bhaile Átha Cliath II, faoi seach.

³ Airteagal 9 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III agus Airteagal 7 de Rialachán Bhaile Átha Cliath II, faoi seach.

⁴ Airteagal 10 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III agus Airteagal 8 de Rialachán Bhaile Átha Cliath II, faoi seach.

⁵ Airteagal 11 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III agus Airteagal 14 de Rialachán Bhaile Átha Cliath II, faoi seach.

⁶ Airteagal 12 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III agus Airteagal 9 de Rialachán Bhaile Átha Cliath II, faoi seach.

⁷ Airteagal 13 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III agus Airteagal 10 de Rialachán Bhaile Átha Cliath II, faoi seach.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

- iontráil a bhfuil gá le víosa tarscaoilte ina leith; ⁸
- an t-iarratas ar thearmann arna dhéanamh sa chrios idirthurais idirnáisiúnta. ⁹

Cuirfear na critéir seo i bhfeidhm ar bhonn na staide atá ann tráth a gcuirfidh an t-iarratasóir iarratas ar thearmann faoi bhráid Ballstáit den chéad uair. ¹⁰

Tá foráil déanta i Rialachán Bhaile Átha Cliath II agus i Rialachán Bhaile Átha Cliath III maidir le critéir shonracha bhreise chun an Ballstát atá freagrach a chinneadh.

Dá bhrí sin, go háirithe, i gcás nach féidir Ballstát atá freagrach a ainmniú ar bhonn na gcritéir atá liostaithe sna Rialacháin sin, is é an chéad Bhallstát lenar taisceadh an t-iarratas ar chosaint idirnáisiúnta atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas. ¹¹ Ansin, i gcás nach féidir iarratasóir a aistriú chuig an mBallstát a ainmníodh mar an Ballstát atá freagrach ar dtús toisc go bhfuil forais thromchúiseacha ann lena chreidiúint go bhfuil lochtanna córasacha sa nós imeachta tearmainn agus sna dálaí glactha sa Bhallstát sin, rud a fhágann go bhfuil baol ann go gcaithfí go mídhaonna nó go táireach leis de réir bhrí Airteagal 4 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh ('an Chairt'), leanfaidh an Ballstát a mbeidh an cinneadh á dhéanamh aige de scrúdú a dhéanamh ar na critéir a leagtar amach i gCaibidil III, chun a shuí an féidir Ballstát eile a ainmniú mar Bhallstát freagrach. I gcás nach féidir an t-iarratasóir a aistriú chuig Ballstát a ainmníodh ar bhonn na gcritéir a leagtar amach i gCaibidil III nó chuig an gcéad Bhallstát inar taisceadh an t-iarratas, is é an Ballstát atá freagrach a bheidh ina Bhallstát a mbeidh an cinneadh á dhéanamh aige. ¹²

Ina theannta sin, déantar foráil maidir le rialacha speisialta i gcásanna ina bhfuil an t-iarratasóir i gcleithiúnas ball teaghlaigh a bhfuil cónaí air go dleathach i gceann de na Ballstáit, nó i gcásanna ina bhfuil ball teaghlaigh i gcleithiúnas chúnamh an iarratasóra. ¹³ Ar deireadh, ceadáítear le clásal lánroghnach ¹⁴ do gach Ballstát scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta arna thaisceadh leis ag náisiúnach tríú tír nó ag duine gan stát, fiú mura bhfuil sé freagrach as an scrúdú sin faoi na critéir a leagtar síos sna Rialacháin sin.

⁸ Airteagal 14 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III agus Airteagal 11 de Rialachán Bhaile Átha Cliath II, faoi seach

⁹ Airteagal 15 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III agus Airteagal 12 de Rialachán Bhaile Átha Cliath II, faoi seach

¹⁰ Airteagal 7(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III agus Airteagal 5(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath II, faoi seach.

¹¹ An chéad fhomhír d'Airteagal 3(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III agus Airteagal 13 de Rialachán Bhaile Átha Cliath II faoi seach.

¹² Airteagal 3(2), an dara fhomhír agus an tríú fhomhír, de Rialachán Bhaile Átha Cliath III. Ní raibh forálacha comhfhreagracha i Rialachán Bhaile Átha Cliath II. Tugadh isteach forálacha an dara agus an tríú fhomhír d'Airteagal 3(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III tar éis fhorbairt an chásdlí agus, go háirithe, tar éis [bhreithiúnas an 21 Nollaig 2011 \(an Mór-Dhlísheomra\), N. S. agus páirtithe eile \(C-411/10 agus C-493/10, EU:C:2011:865\)](#).

¹³ Airteagal 16 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, dar teideal 'Cleithiúnaithe'. Roimhe seo, tugadh 'clásal daonnúil' ar Airteagal 15 de Rialachán Bhaile Átha Cliath II.

¹⁴ Airteagal 17 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, dar teideal 'Clásail lánroghnacha'. Roimhe seo, bhí Airteagal 3(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath II, dá ngairtear an 'clásal ceannasachta' de ghnáth, ina chúis le roinnt cinntí ón gCúirt Bhreithiúnais (breithiúnais [an 21 Nollaig 2011 \(an Mór-Dhlísheomra\), N. S. agus páirtithe eile \(C-411/10 agus C-493/10, EU:C:2011:865\)](#), agus [an 14 Samhain 2013 \(an Mór-Dhlísheomra\), Puid \(C-4/11, EU:C:2013:740\)](#).

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Liosta na ngníomhartha dá dtagraítear

Rialachán (CE) Uimh. 343/2003 ón gComhairle an 18 Feabhra 2003, lena mbunaítear na critéir agus na sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar thearmann a taisceadh i gceann de na Ballstáit ag náisiúnach tríú tír (IO 2003 L 50, lch. 1).

Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, an 26 Meitheamh 2013, lena mbunaítear na critéir agus na sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta arna thaisceadh i gceann de na Ballstáit ag náisiúnach tríú tír nó ag náisiúnach gan stát duine (IO 2013, L 180, lch. 31).

Rialachán (CE) Uimh. 1560/2003 ón gCoimisiún, an 2 Meán Fómhair 2003, lena leagtar síos rialacha mionsonraithe maidir le cur i bhfeidhm Rialachán (CE) Uimh. 343/2003 ón gComhairle lena mbunaítear na critéir agus na sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar thearmann a taisceadh i gceann de na Ballstáit ag náisiúnach tríú tír (IO L 2003, L 222, lch. 3).

Rialachán (CE) Uimh. 562/2006 Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Márta 2006 lena mbunaítear Cód Comhphobail maidir leis na rialacha lena rialaítear gluaiseacht daoine thar teorainneacha (IO 2006 L 105, lch. 1), arna leasú le Rialachán (AE) Uimh. 610/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2013 (IO 2013 L 182, lch. 1).

Treoir 2013/32/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, an 26 Meitheamh 2013, maidir le nósanna imeachta coiteanna chun stádas cosanta idirnáisiúnta a dheonú agus a tharraingt siar (IO 2013 L 180, lch. 60).

Treoir 2013/33/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2013 lena leagtar síos caighdeáin a bhaineann le hiarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta a ghlacadh (IO 2013 L 180, lch. 96).

Treoir 2001/55/CE ón gComhairle, an 20 Iúil 2001, maidir le caighdeáin íosta chun cosaint shealadach a thabhairt i gcás mórphlódú daoine easáitithe agus maidir le bearta lena gcuirtear cothromaíocht iarrachta chun cinn idir na Ballstáit a bhfuil na daoine sin a ghlacadh isteach acu agus na hiarmhairtí lena mbaineann sin (IO 2001, L 212, lch. 12).

Clár Ábhair

Réamhrá.....	3
Liosta na ngníomhartha dá dtagraítear	5
I. CINNEADH CÉ ACU BALLSTÁT ATÁ FREAGRACH.....	7
1. Critéir lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach	7
1.1. Leas an mhionaoisigh	7
1.2. Gaol teaghlaigh.....	8
1.2.1. Baill teaghlaigh ar daoine iad a bhaineann tairbhe as cosaint idirnáisiúnta.....	8
1.2.2. Staid spleáchais	11
1.3. Teacht isteach sa chríoch	13
2. Maoluithe ar na critéir lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach	15
2.1. Baol sáraithe ar Airteagal 4 den Chairt	15
2.2. Clásal lánroghnach an Bhallstáit lena mbaineann.....	24
3. Gan aon chinneadh sainráite ann cé acu Ballstát atá freagrach	28
4. Athshocrú – Sásra don mhaolú sealadach ó Chóras Bhaile Átha Cliath	29
II. NÓS IMEACHTA MAIDIR LE HAISTRIÚ CHUIG AN MBALLSTÁT ATÁ FREAGRACH	35
1. Gabháil ar ais i gcás filleadh go neamhdhleathach chuig Ballstát a d'aistrigh an duine lena mbaineann.....	35
2. Cinneadh aistrithe ionchais	36
3. Tréimhse aistrithe.....	37
III. RAON FEIDHME AN ATHBHREITHNITHE BHREITHIÚNAIGH AR AN GCINNEADH AISTRITHE.....	41
1. Athbhreithniú breithiúnach teoranta – Rialachán Bhaile Átha Cliath II	41
2. Athbhreithniú breithiúnach leathnaithe – Rialachán Bhaile Átha Cliath III	42
2.1. Neamhchomhlíonadh forálacha teicniúla	42
2.2. Mainneachtain cloí le teorainneacha ama	46
2.3. Athbhreithniú ar an gcinneadh aistrithe i gcás ina ndéantar duine a ghabháil ar ais	51
2.4. Athbhreithniú ar an gcinneadh mionaoiseach neamhthionlactha a thabhairt faoi chúram	53
2.5. Gan féidearthacht imthosca a phléadail tar éis cinneadh aistrithe a ghlacadh	56

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

I. Cinneadh cé acu Ballstát atá freagrach

1. Critéir lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach

1.1. Leas an mhionaoisigh

Breithiúnas an 6 Meitheamh 2013 (an Ceathrú Dlísheomra), MA agus páirtithe eile (C-648/11, [EU:C:2013:367](#))

(Rialachán (CE) Uimh. 343/2003 – Cinneadh cé acu Ballstát atá freagrach – Mionaoiseach neamhthionlactha – Iarratais ar thearmann arna dtaisceadh in dhá Bhallstát i ndiaidh a chéile – Neamhláithreacht bhall de theaghlach an mhionaoisigh ar chríoch Ballstáit – Airteagal 6(2) de Rialachán Uimh. 343/2003 – An mionaoiseach a aistriú chuig an mBallstát inar thaisc sé a chéad iarratas – Comhoiriúnacht – Leas an linbh – Airteagal 24(2) den Chairt)

Rinne beirt mhionaoiseach de náisiúntacht Eiritréach (MA agus BT) agus mionaoiseach de náisiúntacht Iarácach (DA) iarratas ar thearmann sa Ríocht Aontaithe. Ní raibh aon bhall dá dteaghlach i láthair go dleathach i mBallstát eile de chuid an Aontais. Chinn údaráis na Ríochta Aontaithe go raibh iarratais ar thearmann taiscthe acu cheana féin i mBallstáit eile, eadhon san Iodáil (MA agus BT) agus san Ísiltír (DA). Dá bhrí sin, cinneadh go n-aistreofaí na mionaoisigh chuig na Stáit sin a measadh a bheith freagrach as scrúdú a dhéanamh ar a n-iarratais ar thearmann.

I gcás inar mionaoiseach neamhthionlactha an t-iarratasóir ar thearmann, foráiltear le Rialachán Bhaile Átha Cliath II gurb é an Ballstát ina mbeidh ball dá theaghlach i láthair go dleathach a bheidh freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas, ar choinníoll gur chun leasa an mhionaoisigh é sin. Nuair nach bhfuil ball teaghlaigh i láthair, is é an Ballstát inar thaisc an mionaoiseach a iarratas nó a hiarratas ar thearmann an Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas, cé nach sonraítear sa rialachán an é sin an chéad iarratas a thaisc an mionaoiseach i mBallstát nó an t-iarratas is déanaí a taisceadh i mBallstát eile.

I ndáil leis sin, chinn an Chúirt, i gcás inar thaisc mionaoiseach neamhthionlactha nach bhfuil aon bhall dá theaghlach i láthair go dleathach ar chríoch Ballstáit iarratas ar thearmann i níos mó ná Ballstát amháin, gurb é an Ballstát ina bhfuil an mionaoiseach i láthair tar éis iarratas a thaisceadh ann an Ballstát a bheidh freagrach as scrúdú a dhéanamh air. Eascraíonn an chonclúid sin as comhthéacs agus cuspóir an Rialacháin, lena bhféachtar le rochtain éifeachtach a ráthú ar mheasúnú ar stádas dídeanaí an iarratasóra ar thearmann, agus díriú go háirithe ar mhionaoisigh neamhthionlactha. Dá bhrí sin, ós rud é gur catagóir de dhaoine fíorleochaileacha iad mionaoisigh neamhthionlactha, tá sé tábhachtach gan síneadh níos mó ná mar is fíorghá a chur leis an nós imeachta lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach, rud a chiallaíonn, mar riail ghinearálta, nár cheart mionaoisigh neamhthionlactha a aistriú chuig Ballstát eile.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Tacaítear leis na breithnithe sin leis an gceanglas gur cheart cearta bunúsacha an Aontais a urramú, lena n-áirítear an ceart lena dtabharfar tús áite do leas an linbh i ngach gníomhaíocht a bhaineann le leanaí, bíodh sé á dhéanamh ag údaráis phoiblí nó ag institiúidí príobháideacha.¹⁵ Dá réir sin, ar mhaithe le mionaoisigh neamhthionlactha, tá sé tábhachtach gan síneadh gan ghá a chur leis an nós imeachta chun an Ballstát atá freagrach a chinneadh, agus chun a áirithiú go mbeidh rochtain phras ag mionaoisigh neamhthionlactha ar na nósanna imeachta chun stádas dídeanaí a chinneadh.

Chuir an Chúirt in iúl nach gciallaíonn léiriú den sórt sin gur féidir le mionaoiseach neamhthionlactha a ndiúltaítear go substaintiúil dá iarratas ar thearmann i mBallstát amháin iallach a chur ina dhiaidh sin ar Bhallstát eile scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar thearmann. Ní cheanglaítear ar na Ballstáit scrúdú a dhéanamh an dídeanaí é an t-iarratasóir i gcás ina meastar go bhfuil iarratas neamh-inghlactha toisc go bhfuil iarratas comhionann taiscthe ag an iarratasóir tearmainn tar éis cinneadh críochnaitheach a bheith déanta ina choinne.

1.2. Gaol teaghlaigh

1.2.1. Baill teaghlaigh ar daoine iad a bhaineann tairbhe as cosaint idirnáisiúnta

Breithiúnas an 1 Lúnasa 2022, Bundesrepublik Deutschland (Leanbh dídeanaithe, a rugadh lasmuigh den Stát óstach) (C-720/20, [EU:C:2022:603](#))

(Tarchur chun réamhrialú – Comhbheartas maidir le tearmann – Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 (Baile Átha Cliath III) – Iarratas ar chosaint idirnáisiúnta arna thaisceadh ag mionaoiseach sa Bhallstát inar rugadh é – Tuismitheoirí an mhionaoisigh sin ar deonaíodh stádas dídeanaí dóibh i mBallstát eile roimhe sin – Airteagal 3(2) – Airteagal 9 – Airteagal 20(3) – Treoir 2013/32/AE – Airteagal 33(2)(a) – Inghlacthacht an iarratais ar chosaint idirnáisiúnta agus freagracht as scrúdú a dhéanamh air)

Rugadh an t-iarratasóir, ar náisiúnach de Chónaidhm na Rúise í, sa Ghearmáin in 2015. I mí an Mhárta 2012, bronnadh stádas dídeanaí sa Pholainn ar a tuismitheoirí agus a cúigear siblí, a raibh náisiúntacht Rúiseach acu freisin. I mí na Nollag 2012, d'fhág siad an Pholainn chun an Ghearmáin a bhaint amach, áit ar thaisc siad iarratais ar chosaint idirnáisiúnta. Dhiúltaigh Poblacht na Polainne cloí le hiarratas údaráis na Gearmáine na daoine sin a ghabháil ar ais, ar an bhforas go raibh siad cheana féin ina dtairbhíthe de chosaint idirnáisiúnta ar a críoch. Ina theannta sin, dhiúltaigh údaráis na Gearmáine do na hiarratais ar chosaint idirnáisiúnta toisc iad a bheith neamh-inghlactha, mar gheall ar

¹⁵ Ba cheart a thabhairt faoi deara freisin go dtagraítear anois in Airteagal 8(4) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III do leas an linbh a chur san áireamh agus cinneadh á dhéanamh maidir leis an mBallstát atá freagrach as iarratais ó mhionaoisigh neamhthionlactha a scrúdú.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

an stádas dídeanaí a bhí acu cheana féin sa Pholainn. Mar sin féin, lean teaghlach an iarratasóra de bheith ina gcónaí sa Ghearmáin.

I mí an Mhárta 2018, rinne an t-iarratasóir iarratas ar chosaint idirnáisiúnta a thaisceadh le húdaráis na Gearmáine. Diúltaíodh don iarratas sin toisc é a bheith neamh-inghlactha, go háirithe ar bhonn Rialachán Bhaile Átha Cliath III.

Bhí amhras ar an gcúirt a rinne an tarchur, agus í ag éisteacht le caingean i gcoinne an chinnidh sin, an é Poblacht Chónaidhme na Gearmáine an Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas a thug an iarratasóir agus an bhfuil, más amhlaidh, an Ballstát sin i dteideal diúltú don iarratas sin mar iarratas neamh-inghlactha faoin Treoir um Nósanna Imeachta.

Go sonrach, cuireann an chúirt sin ceist faoi chur i bhfeidhm forálacha áirithe de Rialachán Bhaile Átha Cliath III agus den Treoir um Nósanna Imeachta de réir analaí ar chás an iarratasóra. I dtaca leis sin, bhí an chúirt ag iarraidh a chinneadh an bhfuil feidhm, ar thaobh amháin, d'fhonn cosc a chur ar ghluaiseachtaí tánaisteacha d'Airteagal 20(3) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, a bhaineann, go háirithe, le staid na leanaí a rugadh tar éis d'iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta iontráil, maidir leis an iarratas ar chosaint idirnáisiúnta arna thaisceadh ag mionaoiseach ina Ballstát breithe nuair atá cosaint idirnáisiúnta cheana féin ag a tuismitheoirí i mBallstát eile.¹⁶ Ar an taobh eile, cuireann sí ceist an bhfuil feidhm ag Airteagal 33(2)(a) den Treoir um Nósanna Imeachta¹⁷ maidir le mionaoiseach ar tairbhíthe de chosaint idirnáisiúnta iad a thuismitheoirí i mBallstát eile ach nach tairbhí é féin.

Thug an Chúirt, ina suí mar Mhór-Dhlísheomra, freagra diúltach ar na ceisteanna sin. Go sonrach, chinn an chúirt, ar thaobh amháin, de réir Rialachán Bhaile Átha Cliath III, go bhfuil an Ballstát ina dtaisceann mionaoiseach iarratas ar chosaint idirnáisiúnta i scríbhinn freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas sin agus, ar an taobh eile, nach féidir le Ballstát a dhearbhu go bhfuil a iarratas neamh-inghlactha ar an bhforas gur fhág a bhaill teaghlaigh Ballstát eile ina raibh siad ina dtairbhíthe de chosaint idirnáisiúnta agus gur thaistil siad go neamhrialta chuig an mBallstát inar thaisc an mionaoiseach a iarratas. In éagmais iarratas i scríbhinn, is é an chéad Bhallstát é ar taisceadh an t-iarratas ar chosaint idirnáisiúnta leis agus atá freagrach as an scrúdú, ach amháin má ainmnítear Ballstát eile freagrach i gcomhréir leis na critéir atá liostaithe sa Rialachán.

I dtaca leis sin, ar an gcéad dul síos, chinn an Chúirt nach bhfuil Airteagal 20(3) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III infheidhme de réir analaí maidir leis an gcás ina dtaisceann mionaoiseach agus a thuismitheoirí iarratais ar chosaint idirnáisiúnta sa

¹⁶ Faoin bhforáil seo, a bhaineann leis an nós imeachta um gabháil ar láimh, ní féidir idirdhealú a dhéanamh idir cás mionaoisigh a bheidh i dtionlacan an iarratasóra ar chosaint idirnáisiúnta agus a chomhlíonfaidh an sainmhíniú ar bhall teaghlaigh, agus cás an bhaill teaghlaigh, agus beidh sé faoin mBallstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta an bhaill teaghlaigh sin, fiú murar iarratasóir an mionaoiseach é féin, ar choinníoll gurb é sin leas an mhionaoisigh. Caitear mar an gcéanna le leanaí a rugadh tar éis don iarratasóir iontráil i gcríoch na mBallstát, gan gá le nós imeachta nua a thionscnamh chun iad a ghabháil ar láimh.

¹⁷ Faoin bhforáil seo, féadfaidh na Ballstáit a mheas go bhfuil iarratas ar chosaint idirnáisiúnta neamh-inghlactha nuair a bheidh cosaint idirnáisiúnta deonaithe ag Ballstát eile.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Bhallstát inar rugadh an páiste sin, cé go bhfuil cosaint idirnáisiúnta cheana féin ag a thuismitheoirí i mBallstát eile. Toimhdíonn an fhoráil sin go bhfuil stádas ‘iarratasóir’ fós ag baill teaghlaigh an mhionaoisigh, sa chaoi nach rialaíonn sé cás linbh a rugadh tar éis cosaint idirnáisiúnta a bheith deonaithe do na baill teaghlaigh sin i mBallstát seachas an Ballstát inar rugadh an leanbh agus ina gcónaíonn sé lena theaghlach. Ina theannta sin, níl cás mionaoisigh a bhfuil a theaghlach ina n-iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta agus cás mionaoisigh a bhfuil a theaghlach ina dtairbhíthe den chosaint sin cheana féin inchomparáide i gcomhthéacs an chórais arna bhunú le Rialachán Bhaile Átha Cliath III. Go deimhin, cumhdaítear leis na coincheapa ‘iarratasóir’¹⁸ agus ‘tairbhí cosanta idirnáisiúnta’¹⁹ stádais dhlíthiúla ar leith arna rialú ag forálacha éagsúla den Rialachán sin. Dá bhrí sin, dá gcuirfí Airteagal 20(3) i bhfeidhm de réir analaí i gcás mionaoisigh a bhfuil a theaghlach ina dtairbhíthe de chosaint idirnáisiúnta cheana féin, bhainfí an mionaoiseach sin agus an Ballstát a dheonaigh an chosaint sin do na baill dá theaghlach ó chur i bhfeidhm na meicníochtaí dá bhforáiltear sa Rialachán sin. Bheadh de thoradh air sin go háirithe go bhféadfadh mionaoiseach den sórt sin a bheith ina ábhar do chinneadh aistrithe gan nós imeachta cúraim a thionscnamh dó.

Thairis sin, foráiltear le Rialachán Bhaile Átha Cliath III do rialacha sonracha i gcás ina dtiocfaidh deireadh leis an nós imeachta a tionscnaíodh maidir le baill teaghlaigh an iarratasóra agus i gcás ina ligtear isteach iad chun cónaí mar thairbhíthe de chosaint idirnáisiúnta i mBallstát. Go sonrach, foráiltear in Airteagal 9 go mbeidh an Ballstát deiridh sin freagrach, i gcás den sórt sin, as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas ar chosaint idirnáisiúnta, ar choinníoll gur chuir na daoine lena mbaineann a mian in iúl i scríbhinn. Eisiatar leis an gcoinníoll sin cur i bhfeidhm Airteagal 9 mura gcuirtear mian den sórt sin in iúl. D’fhéadfadh an cás sin teacht chun cinn go háirithe i gcás ina ndéantar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta an mhionaoisigh lena mbaineann tar éis ghluaiseacht thánaisteach neamhrialta a theaghlaigh ón gcéad Bhallstát go dtí an Ballstát ina dtaiscfear an t-iarratas sin. Mar sin féin, ní bhaineann an imthoisc sin ón bhfíric go bhfuil foráil leagtha síos ag reachtas an Aontais, leis an Airteagal sin, a chumhdaíonn go beacht an cás dá dtagraítear. Ina theannta sin, i bhfianaise fhoclaíocht shoiléir Airteagal 9, ní féidir maolú ar bith a bheith ar an gceanglas sin maidir le mianta a chur in iúl i scríbhinn.

Faoi na coinníollacha sin, i gcás nár chuir na daoine lena mbaineann in iúl, i scríbhinn, gur mhian leo gurb é an Ballstát inar tugadh cead do bhaill de theaghlach linbh cónaí mar thairbhíthe de chosaint idirnáisiúnta atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta don leanbh sin, cinnfear an Ballstát atá freagrach de réir Airteagal 3(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III.²⁰

¹⁸ De réir bhrí Airteagal 2(c) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III.

¹⁹ De réir bhrí Airteagal 2(f) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III.

²⁰ I gcomhréir leis an bhforáil sin, sa chás nach féidir aon Bhallstát atá freagrach a ainmniú ar bhonn na gcritéir a liostaítear i Rialachán Bhaile Átha Cliath III, is é an chéad Bhallstát inar taisceadh an t-iarratas ar chosaint idirnáisiúnta atá freagrach as an iarratas sin a scrúdú.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Ar an dara dul síos, chinn an Chúirt nach bhfuil Airteagal 33(2)(a) den Treoir maidir le ‘nósanna imeachta’ infheidhme de réir analaí maidir le hiarratas ar chosaint idirnáisiúnta arna thaisceadh ag mionaoiseach i mBallstát nach é an páiste sin é féin, ach a thuismitheoirí, ar tairbhithe iad de chosaint idirnáisiúnta i mBallstát eile. Ina theannta sin, cuireann an Chúirt i gcuimhne go leagtar amach go cuimsitheach sa Treoir sin na cásanna ina bhféadfaidh na Ballstáit a mheas go bhfuil iarratas ar chosaint idirnáisiúnta neamh-inghlachta. Thairis sin, tá an fhoráil ina leagtar síos na forais neamh-inghlachta sin de mhaolú ar an oibleagáid atá ar na Ballstáit scrúdú substaintiúil a dhéanamh ar gach iarratas ar chosaint idirnáisiúnta. Leanann sé ó nádúr uileghabhálach agus éalaithe na forála sin nach mór í a léiriú go docht agus dá bhrí sin nach féidir í a chur i bhfeidhm ar chás nach gcomhfhreagraíonn dá foclaíocht. Ní féidir, dá bhrí sin, a raon feidhme *ratione personae* a leathnú chuig iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta nach mbaineann tairbhe as cosaint den sórt sin é féin.

1.2.2. Staid spleáchais

Breithiúnas an 6 Samhain 2012 (an Mór-Dhlísheomra), K (C-245/11, [EU:C:2012:685](#))

(Rialachán (CE) Uimh. 343/2003 – Cinneadh cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta arna thaisceadh i gceann de na Ballstáit ag náisiúnach tríú tír nó ag duine gan stát – Clásal daonnúil – Airteagal 15 den Rialachán sin – Duine a bhfuil tearmann acu i mBallstát agus atá ag brath ar chúnamh ó iarrthóir tearmainn toisc go bhfuil tinneas tromchúiseach air – Airteagal 15(2) den Rialachán – Oibleagáid ar an mBallstát sin, nach bhfuil freagrach, i gcomhréir leis na critéir a leagtar síos i gCaibidil III den Rialachán sin, scrúdú a dhéanamh ar an iarratas ar thearmann arna dhéanamh ag an iarrthóir tearmainn sin – Coinníollacha)

Tháinig K isteach sa Pholainn go neamhrialta trí thríú tír agus, i mí an Mhárta 2008, rinne sí a céad iarratas ar thearmann. D'fhág sí críoch na Polainne ansin agus tháinig sí isteach san Ostair go neamhrialta, áit a ndeachaigh sí le duine dá mic fásta a raibh stádas dídeanaí aici cheana féin ansin lena bean chéile agus lena triúr leanaí mionaoiseacha. In Aibreán 2008, thaisc K an dara hiarratas ar thearmann san Ostair. Bhí iníon chéile K spleách ar K mar gheall ar a naíonán nuabheirthe, an tinneas tromchúiseach agus an breoiteacht tromchúiseach a d'fhulaing sí mar thoradh ar imeacht trámach tromchúiseach i dtríú tír.

Ós rud é go bhfuil Poblacht na Polainne freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas K ar thearmann, d'iarr údaráis na hOstaire ar an mBallstát sin an t-iarratas a ghlacadh ar ais agus, dá bhrí sin, dhiúltaigh siad dá iarratas ar thearmann a taisceadh san Ostair.

D'iarr an chúirt a rinne an tarchur den Chúirt an raibh gá, i gcás amhail an cás a bhí os a comhair, an clásal daonnúil a leagtar síos in Airteagal 15 de Rialachán Bhaile Átha Cliath

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

II a chur i bhfeidhm, agus dá bhrí sin, go raibh dlínse ag an Ostair cinneadh a dhéanamh ar an iarratas sin ar thearmann.

Chinn an Chúirt nach mór Airteagal 15(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath II a léiriú sa chaoi, in imthosca ina bhfuil duine a bhfuil tearmann aige i mBallstát amháin ag brath, go háirithe mar gheall ar bhreoteacht thromchúiseach, ar dhuine dá theaghlach ar iarrthóir tearmainn é ach a ndéantar a iarratas a scrúdú i mBallstát eile, i gcomhréir leis na critéir a leagtar amach i gCaibidil III den Rialachán sin, go mbeidh an Ballstát ina bhfuil cónaí ar na daoine sin freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas ar thearmann. Chinn an Chúirt gur faoin mBallstát sin atá sé na hoibleagáidí a bhaineann leis an bhfreagracht sin a ghlacadh agus an Ballstát a bhí freagrach roimhe sin a chur ar an eolas, fiú mura bhfuil iarratas chuige sin déanta ag an mBallstát sin i gcomhréir leis an dara habairt de mhír 1 den Airteagal sin.

Tá Airteagal 15(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath II infheidhme i gcás spleáchais nuair nach é an t-iarrthóir tearmainn é féin, atá ag brath ar chúnamh óna bhall teaghlaigh, atá i láthair i mBallstát seachas an Ballstát a sainaitníodh a bheith freagrach i bhfianaise na gcritéir atá leagtha amach i gCaibidil III den Rialachán sin, ach an ball teaghlaigh atá i láthair sa Bhallstát eile sin atá ag brath ar chúnamh ón iarrthóir tearmainn. Tá feidhm ag an bhforáil sin freisin i gcás ina gcomhlíontar na cúiseanna daonchairdiúla dá dtagraítear inti i gcás duine atá i gcleithiúnas de réir bhrí na forála sin, nach ball teaghlaigh é de réir bhrí Airteagal 2(i) den Rialachán sin, a bhfuil naisc theaghlaigh aige leis an iarrthóir tearmainn agus a bhfuil an duine sin in ann an cúnamh is gá a sholáthar go héifeachtach dó.^{21 22}

²¹ I gcomhréir le hAirteagal 11(4) de Rialachán (CE) Uimh. 1560/2003 ón gCoimisiún an 2 Meán Fómhair 2003 lena leagtar síos rialacha mionsonraithe maidir le cur i bhfeidhm Rialachán (CE) Uimh. 343/2003 ón gComhairle lena mbunaítear na critéir agus na sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar thearmann a taisceadh i gceann de na Ballstáit ag náisiúnach tríú tír (IO 2003 L 222, lch. 3).

²² Ba cheart a thabhairt faoi deara, i Rialachán Bhaile Átha Cliath III, nár chódaigh an reachtóir an cásdlí a d'eascair as breithiúnas an 6 Samhain 2012 (an Mór-Dhlísheomra), *K* (C-245/11, EU:C:2012:685) teorannaíodh oibleagáidí na mBallstát sa réimse sin. Foráiltear le hAirteagal 16 den Rialachán sin, i gcás ina bhfuil an t-iarratasóir ag brath ar chúnamh óna leanbh, óna dheartháir nó óna deirfiúr, nó óna athair nó óna mháthair, a bhfuil cónaí dleathach air nó uirthi i mBallstát, nó i gcás ina bhfuil a leanbh, a dheartháir, a dheirfiúr, a athair nó a máthair, a bhfuil cónaí dleathach orthu i mBallstát, ag brath ar chúnamh ón iarratasóir, go ginearálta go bhfágfaidh na Ballstáit an t-iarratasóir le chéile nó go ndéanfaidh siad an t-iarratasóir a thabhairt le chéile leis an leanbh, leis an siblín, leis an athair nó leis an máthair sin.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

1.3. Teacht isteach sa chríoch

Breithiúnas an 26 Iúil 2017 (an Mór-Dhlísheomra), Jafari (C-646/16, [EU:C:2017:586](#)), agus breithiúnas an 26 Iúil 2017 (an Mór-Dhlísheomra), A. S. (C-490/16, [EU:C:2017:585](#)) ²³

(Tarchur chun réamhrialú – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 – Cinneadh cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta arna chlárú i gceann de na Ballstáit ag náisiúnach tríú tír nó ag duine gan stát – Teacht i láthair líon as cuimse náisiúnach tríú tíortha ar mian leo cosaint idirnáisiúnta – Trasnú teorann ag údaráis Ballstáit amháin a eagrú chun críche idirthurais chuig Ballstát eile – Iontráil arna údarú de mhaolú ar fhorais dhaonnúla – Airteagal 2(m) – An coincheap ‘víosa’ – Airteagal 12 – Víosa a eisiúint – Airteagal 13 – Teorainn sheachtrach a thrasnú go neamhrialta)

(Tarchur chun réamhrialú – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 – Cinneadh cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta arna chlárú i gceann de na Ballstáit ag náisiúnach tríú tír nó ag duine gan stát – Teacht i láthair líon as cuimse náisiúnach tríú tíortha ar mian leo cosaint idirnáisiúnta – Údaráis Bhallstáit ag trasnú na teorann chun críche idirthurais chuig Ballstát eile a eagrú – Iontráil arna údarú de mhaolú ar chúiseanna daonnúla – Airteagal 13 – Teorainn sheachtrach a thrasnú go neamhrialta – Tréimhse 12 mhí ó thrasnú na teorann – Airteagal 27 – Leigheas – Raon feidhme an athbhreithnithe bhreithiúnaigh – Airteagal 29 – Tréimhse sé mhí chun an t-aistriú a chur i gcrích – Rith na dtréimhsí – Achomharc a úsáid – Éifeacht fionraíochta)

In 2016, thrasnaigh náisiúnach Siríach ([breithiúnas A.S., C-490/16](#)) agus baill de dhá theaghlach Afganastánacha ([breithiúnas Jafari, C-646/16](#)), cé nach raibh víosa iomchuí ina sheilbh aige, an teorainn idir an Chróit agus an tSeirbia. D’eagraigh údaráis na Cróite iompar na ndaoine sin chuig an teorainn idir an Chróit agus an tSlóivéin agus é mar aidhm acu cabhrú leo taisteal chuig Ballstáit eile chun iarratas ar chosaint idirnáisiúnta a thaisceadh.

Rinne náisiúnach na Siria iarratas den sórt sin sa tSlóivéin ina dhiaidh sin, agus rinne baill de theaghlaigh Afganastánacha an rud céanna san Ostair. Mheas an tSlóivéin agus an Ostair araon, áfach, a mhéid a tháinig na hiarratasóirí isteach sa Chróit go neamhdhleathach, de réir Rialachán Bhaile Átha Cliath III, gur faoi údaráis an Bhallstáit sin a bhí sé scrúdú a dhéanamh ar iarratais na ndaoine sin ar chosaint idirnáisiúnta.

Rinne na daoine lena mbaineann agóid i gcoinne chinntí faoi seach údaráis na Slóivéine agus na hOstaire sa chúirt, ag áitiú nach féidir a mheas go bhfuil a n-iontráil sa Chróit neamhrialta agus, dá bhrí sin, i gcomhréir le Rialachán Bhaile Átha Cliath III, gur faoi údaráis na Slóivéine agus na hOstaire atá sé scrúdú a dhéanamh ar a n-iarratais.

²³ Breithiúnas a shainaithnítear freisin i Roinn III.2.1., dar teideal ‘Mainneachtain forálacha teicniúla a chomhlíonadh.’

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Sa chomhthéacs sin, d'iarr na cúirteanna a rinne an tarchur den Chúirt an gcaithfear a mheas go bhfuil iontráil na ndaoine lena mbaineann dleathach nó nach bhfuil de réir bhrí Rialachán Bhaile Átha Cliath III. Ina theannta sin, theastaigh ó chúirt na hOstaire a fháil amach an ionann dearcadh údaráis na Cróite agus víosa a bheith á heisiúint ag an mBallstát sin.

Dá bhrí sin, chinn an Chúirt, ar an gcéad dul síos, de réir bhrí Rialachán Bhaile Átha Cliath III, gur 'údarú nó cinneadh Ballstáit atá riachtanach chun idirthuras a dhéanamh tríd an mBallstát sin nó chun teacht isteach sa Bhallstát sin' é víosa. Mar sin, ar thaobh amháin, tagraíonn coincheap an víosa do ghníomh a ghlac riarachán náisiúnta go foirmiúil, agus ní do lamháltas amháin, agus, ar an taobh eile, ní hionann an víosa agus cead isteach i gcríoch Ballstáit, ós rud é go bhfuil gá leis go beacht chun ligean isteach den sórt sin a cheadú.

Sna himthosca sin, thug an Chúirt dá haire nach féidir náisiúnach tríú tír a ligean isteach i gcríoch Ballstáit a aicmiú mar víosa, fiú más é is cúis leis an ligean isteach sin gur tharla imthosca urghnácha, arb é is príomhthréith dóibh insreabhadh ollmhór daoine easáitithe isteach san Aontas Eorpach. Ina theannta sin, chinn an Chúirt nach mór trasnú teorann a sháraíonn na coinníollacha a cheanglaítear leis an reachtaíocht is infheidhme sa Bhallstát lena mbaineann a mheas mar 'neamhrialta' de réir bhrí Rialachán Bhaile Átha Cliath III.

Maidir leis an gceart atá ag na Ballstáit, faoi Chód Teorainneacha Schengen, ²⁴údarú a thabhairt do náisiúnaigh tríú tír nach gcomhlíonann na coinníollacha maidir le dul isteach taisteal chuig a gcríoch ar fhorais dhaonnúla, mheabhraigh an Chúirt nach bhfuil údarú den sórt sin bailí ach do chríoch an Bhallstáit lena mbaineann, agus nach bhfuil sé bailí do chríoch na mBallstát eile.

Thairis sin, dá nglacfaí leis nach trasnú mírialta teorann a bheadh i gceist le dul isteach náisiúnaigh tríú tír arna údarú ag Ballstát ar fhorais dhaonnúla, trí mhaolú a dhéanamh ar na coinníollacha maidir le dul isteach arna bhforchur ar náisiúnach den sórt sin, ní bheadh an Ballstát sin freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas ar chosaint idirnáisiúnta arna thaisceadh ag an duine sin i mBallstát eile. Bheadh conclúid den sórt sin ar neamhréir le Rialachán Bhaile Átha Cliath III, lena sanntar an fhreagracht don Bhallstát óna ndeachaigh duine den sórt sin isteach i gcríoch an Aontais Eorpaigh scrúdú a dhéanamh ar iarratas an duine sin ar chosaint idirnáisiúnta. Dá bhrí sin, ní féidir Ballstát a bhfuil cinneadh déanta aige, ar fhorais dhaonnúla, cead isteach ar a chríoch a thabhairt do náisiúnach tríú tír gan víosa agus gan tarscaoileadh víosa a dhíolmhú ón bhfreagracht sin.

²⁴ Rialachán (CE) Uimh. 562/2006 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Márta 2006 lena mbunaítear Cód Comhphobail maidir leis na rialacha lena rialaítear gluaiseacht daoine thar teorainneacha (IO 2006 L 105, Ich. 1), arna leasú le Rialachán (AE) Uimh. 610/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2013 (IO 2013 L 182, Ich. 1).

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Sna himthosca sin, chinn an Chúirt go gcuimhdeáítear freisin leis an gcoincheap ‘trasnú neamhrialta teorann seachtraí’ an cás ina ligeann Ballstát náisiúnaigh tríú tír isteach ar a chríoch ar fhorais dhaonnúla agus trí mhaolú a dhéanamh ar na coinníollacha iontrála a fhorchuirtear i bprionsabal ar náisiúnaigh tríú tír.

Ina theannta sin, agus tagairt á déanamh do na sásraí a bunaíodh le Rialachán Bhaile Átha Cliath III, le Treoir 2001/55 agus le hAirteagal 78(3) CFAE, chinn an Chúirt nach cinntitheach é go dtrasnaítear an teorainn nuair a thagann líon an-mhór náisiúnach tríú tír isteach ar mian leo cosaint idirnáisiúnta a fháil.

Chuir an Chúirt in iúl freisin go bhféadfar cúram na náisiúnach tríú tír sin a éascú trí úsáid a bhaint as an ‘gclásal ceannasachta’ ag Ballstáit eile, go haontaobhach nó de chomhbheart, de mheon dlúthpháirtíochta, lena gcuirtear ar a gcumas cinneadh a dhéanamh scrúdú a dhéanamh ar iarratais ar chosaint idirnáisiúnta a dhéantar chucu, fiú mura bhfuil siad freagrach as an scrúdú sin faoi chritéir Rialachán Bhaile Átha Cliath III.

Ar deireadh, chinn an Chúirt nach gá iarratas a dhéanamh ar chosaint idirnáisiúnta a aistriú chuig an mBallstát atá freagrach, más rud é, tar éis do líon as cuimse náisiúnach tríú tír teacht isteach agus cosaint idirnáisiúnta á lorg acu, go bhfuil fíorbhaol ann go dtabharfar íde mídhaonna agus táireach don duine lena mbaineann má dhéantar an t-aistriú sin.

2. Maoluithe ar na critéir lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach

2.1. Baol sáraithe ar Airteagal 4 den Chairt

Maidir leis an mbaol go sárófar Airteagal 4 den Chairt, ina luaitear ‘nach ndéanfar céastóireacht ar aon duine ná nach gcuirfear aon íde nó pionós atá mídhaonna nó táireach ar aon duine,’ d’fhéadfadh sé go mbeadh tionchar aige sin ar chinneadh an Bhallstáit atá freagrach as iarratais ar chosaint idirnáisiúnta a phróiseáil. Ag brath ar an gcás, d’fhéadfadh an baol a bheith mar seo a leanas:

- le linn an nós imeachta tearmainn, de bharr easnaimh shistéamacha sa nós imeachta tearmainn agus sna coinníollacha glactha d’iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta sa Bhallstát ar cheart an t-iarratasóir a aistriú chuige;
- nuair a aistrítear iad chuig an mBallstát atá ainmnithe mar an Ballstát atá freagrach, mar gheall ar choinníoll sonracha an iarratasóra;
- ag deireadh an nós imeachta tearmainn, mar gheall ar dhálaí maireachtála thairbhíthe na cosanta idirnáisiúnta sa Bhallstát ar cheart an t-iarratasóir a aistriú chuige.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Breithiúnas an 21 Nollaig 2011 (an Mór-Dhlísheomra), N. S. agus páirtithe eile (C-411/10 agus C-493/10, [EU:C:2011:865](#))

(Dlí an Aontais Eorpaigh – Prionsabail – Cearta Bunúsacha – Cur chun feidhme dhlí an Aontais – Toirmeasc ar íde atá mídhaonna nó táireach – An Comhchóras Eorpach Tearmainn – Rialachán (CE) Uimh. 343/2003 – An coincheap ‘tíortha sábháilte’ – Iarrthóir tearmainn a aistriú chuig an mBallstát atá freagrach – Oibleagáid – Toimhde infhrisnéise maidir le cearta bunúsacha a bheith á n-urramú ag an mBallstát sin)

Bhain na cásanna as ar eascair na breithiúnais sin le roinnt iarrthóirí tearmainn a tháinig go dtí an Ríocht Aontaithe nó go hÉirinn tar éis don Ghréig teacht isteach san Aontas Eorpach agus dhiúltaigh siad aistriú go dtí an tír sin. Chuir na daoine sin i gcoinne a bhfilleadh ar an nGréig, agus d’áitigh siad go raibh easnaimh thromchúiseacha sna nósanna imeachta tearmainn sa Ghréig, go raibh an ráta deonaithe tearmainn an-íseal, nach raibh leigheasanna breithiúnacha leordhóthanach agus go raibh sé deacair rochtain a fháil orthu, agus nach raibh na dálaí glactha d’iarrthóirí tearmainn leordhóthanach.

Sa chomhthéacs sin, d’iarr na cúirteanna a rinne an tarchur den Chúirt, i bhfianaise sháithiú chóras tearmainn na Gréige agus a éifeachtaí ar chóireáil iarratasóirí agus ar scrúdú a n-iarratas, an gcaithfidh údaráis Ballstáit nach mór dóibh iarratasóirí a aistriú chuig an nGréig a sheiceáil ar dtús an gcomhlíonann an Stát sin na cearta bunúsacha i ndáiríre. D’iarr siad freisin, i gcás nár urramaigh an Stát sin cearta bunúsacha, an raibh sé de cheangal ar na húdaráis sin freagracht a ghlacadh as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas iad féin.

Mheabhraigh an Chúirt, ar an gcéad dul síos, gur ceapadh an Comhchóras Eorpach Tearmainn i gcomhthéacs ina bhféadfaí glacadh leis go n-urramaíonn gach Stát rannpháirteach cearta bunúsacha agus go bhféadfaidh na Ballstáit muinín fhrithpháirteach a bhunú ina leith sin. Ar bhonn an phrionsabail sin, scrúdaigh an Chúirt an gcaithfidh na húdaráis náisiúnta a chaithfidh aistriú chuig an Stát atá freagrach as an iarratas ar thearmann, arna ainmniú le Rialachán Bhaile Átha Cliath II, scrúdú a dhéanamh ar dtús an bhfuil cearta bunúsacha daoine sa Stát sin á n-urramú.

I ndáil leis sin, thug an Chúirt dá haire, cé nach leor aon sárú ar na rialacha lena rialaítear an ceart chun tearmainn chun aistriú iarrthóra tearmainn chuig an mBallstát atá freagrach de ghnáth a chosc, go gcuirtear cosc le dlí an Aontais ar chur i bhfeidhm toimhde dofhrisnéise go n-urramaíonn an Ballstát atá ainmnithe mar an Ballstát atá freagrach cearta bunúsacha an Aontais Eorpaigh. D’admhaigh an Chúirt nach bhféadfaidh na Ballstáit iarrthóirí tearmainn a aistriú chuig an mBallstát atá freagrach de réir bhrí Rialachán Bhaile Átha Cliath II, i gcás ina bhfuil siad ar an eolas faoi easnaimh shistéamacha sa nós imeachta tearmainn agus sna coinníollacha glactha atá ag iarrthóirí tearmainn sa Bhallstát sin arb ionann iad agus forais shubstaintiúla lena chreidiúint go mbeadh fíorbhaol ann go ndéanfaí íde mhídhaonna nó tháireach ar an iarrthóirí tearmainn de réir bhrí Airteagal 4 den Chairt.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Ina theannta sin, chuir an Chúirt in iúl, faoi réir na féidearthachta scrúdú a dhéanamh ar an iarratas féin, nach mór don Bhallstát nach mór dó an t-iarratasóir a aistriú chuig an Stát atá freagrach faoin Rialachán agus nach féidir leis é sin a dhéanamh, scrúdú a dhéanamh ar chritéir eile an Rialacháin chun a fháil amach an féidir, le ceann de na critéir ina dhiaidh sin, Ballstát eile a shainaithint mar an Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas ar thearmann. I ndáil leis sin, ní mór dó a áirithiú nach ndéantar cás sáraithe ar chearta bunúsacha an iarratasóra níos measa le nós imeachta lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach, ar nós imeachta é a bhfuil fad míréasúnta ag baint leis. Más gá, ní mór dó féin scrúdú a dhéanamh ar an iarratas.

Ba cheart a thabhairt faoi deara, sa bhreithiúnas sin, gur chinn an Chúirt, den chéad uair, go bhfuil fíorbhaol ann go dtabharfar íde atá mídhaoonra nó táireach dóibh mar gheall ar easnaimh shistéamacha sa nós imeachta tearmainn agus i ndálaí glactha iarrthóirí tearmainn sa Bhallstát atá freagrach, go bhforchuirtear ar na Ballstáit an oibleagáid maolú ó na critéir lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach arna mbunú le Rialachán Bhaile Átha Cliath II. Rinneadh an prionsabal sin a chódú ansin i Rialachán Bhaile Átha Cliath III (an dara fomhír d'Airteagal 3(2) ²⁵).

Breithiúnas an 14 Samhain 2013, (an Mór-Dhlísheomra), Puid (C-4/11, [EU:C:2013:740](#))

(Tearmann – Cairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh – Airteagal 4 – Rialachán (CE) Uimh. 343/2003 – Airteagal 3(1) agus (2) – Cinneadh maidir leis an mBallstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar thearmann a taisceadh i gceann de na Ballstáit ag náisiúnach tríú tír – Airteagail 6 go 12 – Critéir lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach – Airteagal 13 – Clásal cúltaca)

Tháinig Puid, náisiúnach de chuid na hIaráine, go neamhrialta sa Ghearmáin tar éis dó idirthuras a dhéanamh tríd an nGréig. Dearbhaíodh go raibh a hiarratas ar thearmann a taisceadh sa Ghearmáin neamh-inghlactha ar an bhforas, faoi Rialachán Bhaile Átha Cliath II, gurbh í an Ghréig an Ballstát a bhí inniúil chun an t-iarratas sin a scrúdú. Sular cuireadh ar ais go dtí an Ghréig é, áfach, thaisc Puid caingean chun an cinneadh a chur ar neamhní lenar dearbhaíodh a iarratas ar thearmann a bheith neamh-inghlactha agus lenar ordaíodh a aistriú chuig an nGréig, rud ar seasadh leis ag an gcéad chéim, ós rud é gur chinn an chúirt, i bhfianaise choinníollacha glactha na n-iarrthóirí tearmainn agus phróiseáil na n-iarratas ar thearmann sa Ghréig, go raibh oibleagáid ar an nGearmáin an t-iarratas a scrúdú.

²⁵ 'I gcás inar féidir iarratasóir a aistriú chuig an mBallstát a ainmníodh mar an Ballstát atá freagrach ar dtús toisc go bhfuil forais shubstaintiúla ann lena chreidiúint go bhfuil lochtanna córasacha sa nós imeachta tearmainn agus sna dálaí glactha sa Bhallstát sin, agus go bhféadfaí caitheamh leo ar bhealach mídhaoonra nó táireach de réir bhrí Airteagal 4 den [Chairt], leanfaidh an Ballstát a mbeidh an cinneadh á dhéanamh aige de scrúdú a dhéanamh ar na critéir a leagtar amach i gCaibidil III lena shuíomh an bhféadfar Ballstát freagrach eile a ainmniú.'

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Sa chomhthéacs sin, d'iarr an Chúirt a rinne an tarchur, agus achomharc á éisteacht aici i gcoinne chinneadh na cúirte céadchéime, ar an gCúirt, go háraithe, an dtugann Rialachán Bhaile Átha Cliath II an ceart d'iarrthóir tearmainn a cheangal ar Bhallstát scrúdú a dhéanamh ar a iarratas an féidir leis an Stát sin é a aistriú, mar gheall ar bhaol go sárófar a chearta bunúsacha, chuig an mBallstát a ainmníodh mar an Ballstát inniúil ar dtús.

D'admhaigh an Chúirt nach bhféadfaidh na Ballstáit iarrthóir tearmainn a aistriú chuig an mBallstát atá freagrach de réir bhrí Rialachán Bhaile Átha Cliath II, i gcás ina bhfuil siad ar an eolas faoi easnaimh shistéamacha sa nós imeachta tearmainn agus sna coinníollacha glactha atá ag iarrthóirí tearmainn sa Bhallstát sin arb ionann iad agus forais shubstaintiúla lena chreidiúint go mbeadh fíorbhaol ann go ndéanfaí íde mhídhaonna nó tháireach ar an iarratasóir. I ndáil leis sin, thug an Chúirt faoi deara, cé go bhféadfadh Ballstát a chinneadh, i gcás den sórt sin, an t-iarratas a scrúdú é féin, nach bhfuil sé de cheangal air, i bprionsabal, é sin a dhéanamh. Sa chás sin, ní mór dó an Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas ar thearmann a shainaithint, agus scrúdú breise a dhéanamh ar na critéir a leagtar amach sa Rialachán. Mura sainaithneofar é, beidh an chéad Bhallstát ar cuireadh an t-iarratas faoina bhráid freagrach as scrúdú a dhéanamh air.

Ar deireadh, chuir an Chúirt in iúl nach mór don Bhallstát ina bhfuil an t-iarrthóir tearmainn i láthair a áirithiú nach ndéantar an cas maidir le sárú ar chearta bunúsacha an iarratasóra sin a ghéarú le nós imeachta lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach ar feadh tréimhse míreásúnta. Dá bhrí sin, ní mór dó an t-iarratas a scrúdú é féin, más gá.

Breithiúnas an 16 Feabhra 2017 (an Cúigiú Dlísheomra), C. K. agus páirtithe eile (C-578/16 PPU, EU:C:2017:127) ²⁶

(Tarchur chun réamhrialú – Limistéar saoirse, slándála agus ceartais – Teorainneacha, tearmann agus inimirce – Córas Bhaile Átha Cliath – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 – Airteagal 4 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh – Íde atá mídhaonna nó táireach – Iarrthóir tearmainn atá go dona tinn a aistriú chuig an Stát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar a iarratas – Easpa cúiseanna substaintiúla lena chreidiúint go bhfuil lochtanna córasacha cruthaithe sa Bhallstát sin – Oibleagáidí arna bhforchur ar an mBallstát a bhfuil air an t-aistriú a dhéanamh)

Tháinig náisiúnach Siriach agus náisiúnach Éigipteach isteach i gcríoch an Aontais Eorpaigh trí bhíthin víosa arna eisiúint ag an gCróit, sular thaisc siad iarratas ar thearmann sa tSlóivéin. Ina dhiaidh sin, chuir údaráis na Slóivéine iarraidh chuig údaráis na Cróite chun na daoine lena mbaineann a ghabháil ar láimh toisc gurbh í an Chróit an

²⁶ Sainaithníodh an breithiúnas seo freisin i Roinn I.2.2., dar teideal 'Clásal lánroghnach an Bhallstáit atá freagrach.'

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Ballstát a bhí freagrach as scrúdú a dhéanamh ar a n-iarratais ar chosaint idirnáisiúnta, de bhun Airteagal 12(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III. Chomhlíon an Chróit an iarraidh sin. Ós rud é go raibh náisiúnach na Siria ag iompar clainne, áfach, cuireadh aistriú na ndaoine lena mbaineann siar go dtí breith an linbh. Chuir na daoine sin i gcoinne a n-aistrithe go dtí an Chróit ina dhiaidh sin, agus d'áitigh siad go mbeadh iarmhairtí diúltacha aige sin ar staid sláinte náisiúnach na Siria (a raibh toircheas ardriosca aige agus a d'fhulaing deacrachtaí síciatracha ó rugadh é), gur dócha go mbeadh tionchar aige sin freisin ar fholláine a linbh nuabheirthe, agus go raibh sé thíos le ráitis chiníocha agus mí-úsáid chiníoch sa Chróit.

Sa chomhthéacs sin, d'iarr an Chúirt a rinne an tarchur, in imthosca ina mbeadh baol iarbhír agus cruthaithe ann go dtiocfadh meath suntasach agus doleigheasta ar shláinte an duine lena mbaineann mar thoradh ar aistriú iarrthóra tearmainn, a bhfuil riocht meabhrach nó fisiceach an-tromchúiseach air, de réir bhrí an Airteagail sin agus, dá mbeadh, an gceanglófaí ar an mBallstát lena mbaineann an “clásal lánroghnach” a leagtar síos in Airteagal 17(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III a chur i bhfeidhm agus scrúdú a dhéanamh air féin ar an iarratas ar thearmann atá i gceist.

Chinn an Chúirt, mar thoradh ar a cásdlí a d'eascair as [*breithiúnas an 21 Nollaig 2011, N. S. agus páirtitihe eile \(C-411/10 agus C-493/10, EU:C:2011:865\)*](#), fiú in éagmais forais thromchúiseacha lena chreidiúint go bhfuil lochtanna sistéamacha sa Bhallstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas ar thearmann, nach bhféadfar iarratasóir a aistriú ach amháin i gcúinsí nach bhfuil aon fhíorbhaol suite ann go bhfulaingeoidh an duine lena mbaineann íde atá mídhaonna nó táireach, agus go bhfuil toirmeasc ar an íde sin le hAirteagal 4 den Chairt.

Shonraigh an Chúirt freisin gurbh ionann iarratasóir ar thearmann a bhfuil tinneas meabhrach nó fisiceach an-tromchúiseach air nó uirthi a aistriú agus cóireáil den sórt sin dá mbeadh fíorbhaol cruthaithe ann go dtiocfadh meath suntasach agus buan ar shláinte an duine lena mbaineann mar thoradh ar an aistriú. De réir na Cúirte, is faoi údaráis an Bhallstáit a bhfuil air an t-aistriú a dhéanamh agus, más gá, a chúirteanna, deireadh a chur le haon amhras tromchúiseach maidir le tionchar an aistrithe ar shláinte an duine lena mbaineann trí na réamhchúraimí is gá a ghlacadh chun an t-aistriú a dhéanamh i ndálaí lena gcumasaítear cosaint iomchuí agus leordhóthanach ar shláinte an duine sin. Más rud é, agus déine áirithe bhreoteacht an iarratasóra ar thearmann lena mbaineann á cur san áireamh, nach leor na réamhchúraimí a ghlactar chun a áirithiú nach mbeidh fíorbhaol ann, mar thoradh ar a aistriú, go rachaidh a shláinte in olcas go suntasach agus go buan, is faoi údaráis an Bhallstáit lena mbaineann atá sé forfheidhmiú aistriú an duine lena mbaineann a chur ar fionraí go ceann cibé tréimhse a fhágfaidh a stát neamhoiriúnach é don aistriú sin.

Thairis sin, má thagann an Ballstát ar an eolas nach dtiocfaidh feabhas ar shláinte an iarrthóra tearmainn lena mbaineann sa ghearrthearma, nó go bhfuil an baol ann go gcuirfidh fionraí fada an nós imeachta le sláinte an duine lena mbaineann, féadfaidh sé a roghnú scrúdú a dhéanamh ar iarratas an iarrthóra tearmainn é féin trí úsáid a bhaint

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

as an 'gclásal lánroghnach', gan oibleagáid a bheith air é sin a dhéanamh. Mar sin féin, i gcás nach gceadaíonn staid shláinte an iarrthóra tearmainn don Bhallstát iarrthach an t-aistriú a dhéanamh roimh dheireadh na tréimhse sé mhí dá bhforáiltear in Airteagal 29(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III in éag, scaoilfí an Ballstát atá freagrach, de réir na Cúirte, óna oibleagáid an duine lena mbaineann a ghabháil ar láimh agus d'aistreofaí freagracht ansin chuig an gcéad Bhallstát.

Breithiúnas an 19 Márta 2019 (an Mór-Dhlísheomra), Jawo (C-163/17, [EU:C:2019:218](#))²⁷

(Tarchur chun réamhrialú – Limistéar saoirse, slándála agus ceartais – Córas Bhaile Átha Cliath – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 – An t-iarrthóir ar thearmann a aistriú chuig an mBallstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas ar chosaint idirnáisiúnta – An coincheap 'éalú' – Módúlachtaí maidir le síneadh a chur leis an teorainn ama le haghaidh aistrithe – Airteagal 4 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh – Riosca tromchúiseach cóireála mídhonna nó táireach ag deireadh an nós imeachta tearmainn – Dálaí maireachtála tairbhithe cosanta idirnáisiúnta sa Bhallstát sin)

Chuir náisiúnach den Ghaimbia, a tháinig isteach san Aontas Eorpach ag an Iodáil, iarratas ar thearmann isteach ansin sular thaistil sé chun na Gearmáine, áit ar chuir sé iarratas nua isteach. Tar éis dóibh a iarraidh ar údaráis na hIodáile an duine lena mbaineann a ghabháil ar ais, dhiúltaigh údaráis na Gearmáine dá iarratas ar thearmann agus d'ordaigh siad é a aistriú go dtí an Iodáil. Níor éirigh leis an gcéad iarracht aistrithe toisc nach raibh an t-iarratasóir i láthair ag an ionad cóiríochta a leithdháileadh air. Dá bhrí sin, tar éis d'údaráis na Gearmáine a mheas gur éalaigh sé, chuir siad in iúl d'údaráis na hIodáile nárbh fhéidir an t-aistriú a chur i gcrích agus gur cuireadh síneadh leis an teorainn ama, i gcomhréir le hAirteagal 29(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III. Foráiltear san airteagal sin gurb é 6 mhí an teorainn ama chun an t-aistriú a chur i gcrích, ach go bhféadfar síneadh suas le 18 mí a chur leis má éalaíonn an t-iarratasóir. Ina dhiaidh sin, dúirt an duine lena mbaineann gur thug sé cuairt ar chara agus nach raibh a fhios aige go raibh sé riachtanach a neamhláithreachtaí a thuairisciú. Ag an am céanna, tugadh caingean i gcoinne an chinnidh aistrithe agus, tar éis an chaingean a dhíbhe, thug sé achomharc os comhair na cúirte a rinne an tarchur. San achomharc sin, mhaigh sé, ós rud é nár éalaigh sé, nach raibh údaráis na Gearmáine i dteideal síneadh a chur leis an teorainn ama dá aistriú go dtí an Iodáil. Bhí sé ag brath freisin ar lochtanna sistéamacha sa chóras tearmainn a bheith ann san Iodáil a chuirfeadh bac ar a aistriú chuig an Stát sin.

Chuir an chúirt a rinne an tarchur ceist ar an gCúirt, go háraithe, faoi dhlíthiúlacht aistrithe den sórt sin i gcás ina raibh baol ann go dtabharfaí íde mhídhonna nó tháireach don duine lena mbaineann ag deireadh an nós imeachta tearmainn mar

²⁷ Sainaithníodh an breithiúnas seo freisin i Roinn II.3., dar teideal 'Tréimhse aistrithe.'

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

gheall ar dhálaí maireachtála thairbhith na cosanta idirnáisiúnta sa Bhallstát a bhíonn freagrach de ghnáth as scrúdú a dhéanamh ar a iarratas.

I ndáil leis sin, chinn an Chúirt, cé nach mbeartaítear le hAirteagal 3(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III ach an staid is cúis le [breithiúnas an 21 Nollaig 2011, N. S. agus páirtithe eile \(C-411/10 et C-493/10, EU:C:2011:865\)](#), an baol sin as easnaimh shistéamacha sa nós imeachta tearmainn, go gcoiscítear aistriú i gcás ina bhfuil forais shubstaintiúla ann lena chreidiúint go dtabhaítear riosca den sórt sin, cibé acu ag am iarbhír an aistrithe, le linn an nós imeachta tearmainn nó ag deireadh an nós imeachta sin. Chuir an Chúirt in iúl nach mór don chúirt náisiúnta a éistean achomharc i gcoinne cinnidh aistrithe measúnú a dhéanamh ar réaltacht na n-easnamh líomhnaithe, ar bhonn fianaise oibiachtúil, iontaofa, bheacht agus nuashonraithe go cuí agus i bhfianaise chaighdeán cosanta na gceart bunúsach a ráthaítear le dlí an Aontais.

Ina theannta sin, shoiléirigh an Chúirt nach mór do na heasnamh sin tairseach tromchúise an-ard a bhaint amach. Maidir le dálaí maireachtála thairbhith na cosanta idirnáisiúnta, baintear an leibhéal sin amach i gcás ina bhfágfadh neamhshuim na n-údarás náisiúnta go bhfaigheadh duine é féin, beag beann ar a mhianta agus ar a roghanna pearsanta, i staid fíorbhochtaineachta ábhartha nach gceadaíonn dó freastal ar a riachtanais is bunúsaí agus a bhaineann an bonn dá shláinte choirp nó mheabhrach nó dá dhínit dhaonna. Os a choinne sin, ní leor i gcoitinne an easpa tacaíochta i struchtúir theaghlaigh, atá ar fáil do náisiúnaigh an Bhallstáit lena mbaineann chun déileáil le heasnamh sa chóras sóisialta, do thairbhith na cosanta idirnáisiúnta chun a chinneadh go mbeadh ar an iarratasóir, i gcás aistriú chuig an mBallstát sin, aghaidh a thabhairt ar chás den sórt sin. Mar sin féin, ní leor easnamh i gcur chun feidhme na gclár chun na tairbhith sin a chomhtháthú chun cinneadh den sórt sin a dhéanamh. In aon chás, ní leor díreach go bhfuil cosaint shóisialta agus/nó dálaí maireachtála níos fabhraí sa Bhallstát iarrthach ná sa Bhallstát a bhíonn freagrach de ghnáth as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas chun a chinneadh go bhfuil fíorbhaol íde mhídhaonna nó tháireachsa dara Ballstát.

Breithiúnas an 29 Feabhra 2024 (an Ceathrú Dlísheomra), Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (lontaobhas frithpháirteach i gcás aistrithe) (C-392/22, [EU:C:2024:195](#))

(Tarchur chun réamhrialú – Comhbheartas tearmainn agus inimirce – Iarratas ar chosaint idirnáisiúnta – An Cairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh – Airteagal 4 – Rioscaí íde atá mídhaonna nó táireach – Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 – Airteagal 3(2) – Raon feidhme oibleagáidí an Bhallstáit a iarrann go dtógfaidh an Ballstát ábhartha an t-iarratasóir ar ais agus ar mian leis an t-iarratasóir a aistriú chuig an mBallstát sin – Prionsabal na muiníne frithpháirtí – Fianaise agus caighdeán cruthúnais ar fhíorbhaol na híde mídhaonna nó táireach, mar thoradh ar lochtanna sistéamacha – Cleachtais maidir le brú siar chuig tríú tír agus rialú teorann)

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Le linn iarratais ar réamhrialú ón rechtbank Den Haag, zittingsplaats's-Hertogenbosch (an Chúirt Dúiche, an Háig, agus í ina suí in' s-Hertogenbosch, an Ísiltír) chinn an Chúirt maidir le raon feidhme oibleagáidí Ballstáit atá ag iarraidh go ngabhfaidh an Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas sin iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta ar ais, i gcás ina nglacann an Ballstát sin páirt i gcleachtais amhail brú siar agus coinneáil ag poist rialaithe teorann.

An 9 Samhain 2021, rinne X, náisiúnach de chuid na Siria, iarratas ar chosaint idirnáisiúnta sa Pholainn. Ina dhiaidh sin, an 21 Samhain 2021, tháinig sé isteach san Ísiltír, áit a ndearna sé iarratas eile ar chosaint idirnáisiúnta an lá dár gcionn. An 1 Feabhra 2022, ghlac an Pholainn leis an iarraidh ón Ísiltír X a ghabháil ar láimh i gcomhréir le forálacha Rialachán Bhaile Átha Cliath III. Ina dhiaidh sin, le cinneadh an 20 Aibreán 2022, dhiúltaigh Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (an Státrúnaí Dlí agus Cirt agus Slándála, an Ísiltír) breithniú a dhéanamh ar an iarratas ar chosaint idirnáisiúnta a thaisc X san Ísiltír, ar an bhforas go raibh an Pholainn freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas sin, agus dhiúltaigh sé do na hargóintí a chuir X chun cinn agus é ag cur i gcoinne a aistrithe.

Thug X caingean i gcoinne an chinnidh sin os comhair na cúirte a rinne an tarchur agus d'iarr sé ordú lena gcuirtear toirmeasc ar a aistriú chuig an bPolainn, ag áitiú, go háraithe, gur sháraigh údaráis na Polainne a chearta bunúsacha. Mhaígh X, ar thaobh amháin, go ndearnadh brú siar ar an mBealarúis trí huaire tar éis dó dul isteach i gcríoch na Polainne. Ar an taobh eile, dúirt sé go raibh sé faoi choinneáil ar feadh thart ar sheachtain san ionad garda teorann, áit ar caitheadh go han-dona leis, go háirithe mar gheall ar easpa bia agus easpa aon seiceálacha leighis. Dar leis an gcúirt a rinne an tarchur, chuir X in iúl go raibh eagla air go ndéanfaí sárú a chearta bunúsacha arís dá n-aistireofaí chuig an bPolainn é.

Bhí an chúirt a rinne an tarchur den tuairim go léirítear le faisnéis oibiachtúil, iontaofa, shonrach agus nuashonraithe go cuí gur sháraigh an Pholainn, le roinnt blianta anuas, roinnt cearta bunúsacha náisiúnach tríú tír go córasach trína gcur faoi réir brú siar, agus úsáid foréigin ag gabháil leo go rialta, agus trí náisiúnaigh tríú tír a thagann isteach ar a críoch go neamhdhleathach a choinneáil go córasach, i gcoinníollacha 'uafásacha.'

Sna himthosca sin, d'iarr said den Chúirt, go bunúsach, an gcuirtear cosc ar aistriú an náisiúnaigh tríú tír sin chuig an mBallstát sin toisc go ndéanann an Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta náisiúnach tríú tír brú siar maidir le náisiúnaigh tríú tír atá ag iarraidh iarratais den sórt sin a dhéanamh ag a theorainn agus iad a choinneáil ag a phoist rialaithe teorann. D'iarr siad den Chúirt freisin an raibh an baol ann go gcuirfí an náisiúnach sin faoi chóireáil mhídhaonna nó táireach.

Chinn an Chúirt, ar an gcéad dul síos, go bhfuil cleachtais maidir le brú siar agus coinneála ag poist rialaithe teorann, amhail na cleachtais sin arna mbunú ag an gcúirt a rinne an tarchur sa chás seo, ar neamhréir le dlí an Aontais agus gur lochtanna

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

tromchúiseacha iad sa nós imeachta tearmainn agus sna dálaí glactha d'iarratasóirí. Tá cleachtas na mbrúite ar ais contrártha le hAirteagal 6 de Threoir 2013/32, atá ar cheann de bhunchlocha an Chomhchórais Eorpaigh Tearmainn. Ina theannta sin, d'fhéadfadh sé a bheith ar neamhréir le prionsabal *an non-refoulement*, a ráthaítear, mar cheart bunúsach, in Airteagal 18 den Chairt, arna léamh i gcomhar le hAirteagal 33 de Choinbhinsiún na Ginéive,²⁸ agus in Airteagal 19(2) den Chairt. Maidir le cleachtas na coinneála ag poist rialaithe teorann, tagraítear in aithris 15 de Threoir 2013/33/AE agus in aithris 20 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III don phrionsabal nár cheart duine a choinneáil ar an gcúis amháin go bhfuil cosaint idirnáisiúnta á lorg aige nó aici.

Mar sin féin, ós rud é go ndearna an Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta náisiúnaigh tríú tír brú siar agus coinneáil ag a phoist rialaithe teorann, ní chuirtear bac ann féin ar aistriú an náisiúnaigh tríú tír sin chuig an mBallstát sin. Chun an t-aistriú sin a chur as an áireamh, ní mór do na lochtanna arna mbunú an dá choinníoll charnacha a leagtar amach sa dara fomhír d'Airteagal 3(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III a chomhlíonadh, ar dá réir nach ndéantar aistriú den sórt sin ach le lochtanna 'sistémacha' 'agus dá bharr sin go bhféadfaí caitheamh leo ar bhealach mídhonna nó táireach de réir bhrí Airteagal 4 den Chairt.' Dá bhrí sin, ar thaobh amháin, ní mór baint a bheith ag na lochtanna arna mbunú, go ginearálta, leis an nós imeachta tearmainn agus leis na coinníollacha glactha is infheidhme maidir le hiarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta nó, ar a laghad, le grúpaí áirithe d'iarratasóirí den sórt sin ina n-iomláine. Ar an taobh eile, ní mór forais shubstantiúla a bheith ann lena chreidiúint go mbeadh fíorbhaol ann don náisiúnach tríú tír lena mbaineann, le linn a aistrithe nó ina dhiaidh sin, go gcuirfí faoi réir na gcleachtas dá dtagraítear thuas é, agus lena bhféadfaí na cleachtais sin an náisiúnach tríú tír sin a chur i staid fhíorbhochtaineachta ábhartha a d'fhéadfadh a bheith cothrom leis an íde mhídhonna nó táireach a thoirmisctear le hAirteagal 4 den Chairt.

Maidir leis an gcaighdeán cruthúnais agus na rialacha fianaise lena spreagfaí cur i bhfeidhm an dara fomhír d'Airteagal 3(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, is gá, in éagmais sonraí sonracha san fhoráil sin, tagairt a dhéanamh d'fhorálacha ginearálta agus do scéim ghinearálta an Rialacháin sin. Dá bhrí sin, ar an gcéad dul síos, ní mór don Bhallstát ar mian leis iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta a aistriú chuig an mBallstát atá freagrach, sula bhféadfaidh sé an t-aistriú sin a dhéanamh, an fhaisnéis uile a chuir an t-iarratasóir ar fáil dó a chur san áireamh, go háirithe maidir le fíorbhaol íde mídhonna nó táireach a d'fhéadfadh a bheith ann, de réir bhrí Airteagal 4 den Chairt, tráth an aistrithe sin nó ina dhiaidh sin. Ar an dara dul síos, ní mór don Bhallstát a d'fhéach le hiarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta a thógáil ar ais comhoibriú chun na fórais a shuíomh trí mheasúnú a dhéanamh an bhfuil an riosca sin fíor, ar bhonn faisnéise atá oibiachtúil, iontaofa, sonracha agus nuashonraithe go cuí, agus ag féachaint do chaighdeán cosanta na gceart bunúsach a ráthaítear le dlí an Aontais, trí fhaisnéis

²⁸ Coinbhinsiún na Ginéive an 28 Iúil 1951 i dtaobh Stádas Dídeanaithe, arna fhorlíonadh le Prótacal Nua-Eabhrac an 31 Eanáir 1967.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

ábhartha a chur san áireamh, más gá, ar a thionscnamh féin, nach féidir leis a bheith aineolach uirthi maidir le haon lochtanna sistéamacha sa nós imeachta tearmainn agus sna coinníollacha glactha d'iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta sa Bhallstát atá freagrach. Ar an tríú dul síos, má tá forais shubstantiúla ann lena chreidiúint go bhfuil fíorbhaol ann go gcaithfear leo ar bhealach atá contrártha le hAirteagal 4 den Chairt i gcás aistrithe, ní mór don Bhallstát sin staonadh ón aistriú sin a chur i gcrích. Sa chás sin, ní mór don Bhallstát atá faoi cheangal an próiseas a chur i gcrích lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach leanúint de scrúdú a dhéanamh ar na critéir a leagtar amach i gCaibidil III de Rialachán Bhaile Átha Cliath III chun a shuíomh an féidir Ballstát eile a ainmniú mar Bhallstát atá freagrach.

Mar sin féin, féadfaidh an Ballstát ar mian leis an t-aistriú a dhéanamh féachaint le ráthaíochtaí aonair a fháil ón mBallstát atá freagrach, ar ráthaíochtaí iad atá leordhóthanach chun fíorbhaol íde atá mídhonna nó táireach a eisiamh i gcás aistrithe agus, má thugtar ráthaíochtaí den sórt sin agus má dhealraíonn sé go bhfuil siad inchreidte agus leordhóthanach araon chun aon fíorbhaol a bhaineann le cóireáil den sórt sin a chur as an áireamh, féadfaidh sé an t-aistriú sin a dhéanamh.

2.2. Clásal lánroghnach an Bhallstáit lena mbaineann

De bhun na gclásal lánroghnach dá bhforáiltear in Airteagal 3(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath II agus ansin in Airteagal 17 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, féadfaidh gach Ballstát scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar thearmann arna thaisceadh leis ag náisiúnach tríú tír, fiú mura bhfuil sé freagrach as an scrúdú sin faoi na critéir a leagtar síos sna Rialacháin sin.

Breithiúnas an 30 Bealtaine 2013 (an Ceathrú Dlísheomra), Halaf (C-528/11, [EU:C:2013:342](#))

(Tearmann – Rialachán (CE) Uimh. 343/2003 – Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as iarratas ar thearmann arna thíolacadh ag náisiúnach tríú tír i gceann de na Ballstáit a scrúdú – Airteagal 3(2) – Lánrogha na mBallstát – Ról Oifig Ard-Choimisinéir na Náisiún Aontaithe le haghaidh Dídeanaithe – Oibleagáid ar Bhallstáit a iarraidh ar an Oifig sin a tuairimí a chur i láthair – Neamhláithreacht)

Rinne an tUasal Halaf, náisiúnach Iarácach, iarratas ar thearmann sa Bhulgáir. Léirigh cuardach ar an gcóras Eurodac go raibh iarratas déanta aige ar thearmann sa Ghréig roimhe seo, agus mar sin d'iarr údarás ón mBulgáir ar údaráis na Gréige é a thógáil ar ais. In éagmais freagra ar an iarraidh sin laistigh den tréimhse a leagtar síos le Rialachán Bhaile Átha Cliath II,²⁹ mheas údarás na Bulgáire³⁰ gur ghlac an Phoblacht Heilléanach

²⁹ An dara habairt d'Airteagal 20(1)(b) de Rialachán Bhaile Átha Cliath II.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

le gabháil ar ais Halaf agus gur údaraigh sí a aistriú chuig an nGréig. Thug Halaf caingean os comhair na cúirte a rinne an tarchur ag iarraidh go gcuirfí an cinneadh deireanach sin ar neamhní. Go háirithe, thug sé cúiseanna leis an achomharc seo ar an bhforas gur iarr Oifig Ard-Choimisinéir na Náisiún Aontaithe le haghaidh Dídeanaithe ar rialtais na hEorpa stop a chur le hiarrthóirí tearmainn filleadh ar an nGréig.

Bhí amhras ar an gcúirt a rinne an tarchur maidir leis an bhféidearthacht Airteagal 3(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath II a chur i bhfeidhm i gcomhthéacs den sórt sin, ag cur san áireamh, i gcás Halaf, nach raibh aon imthosca ann lena gceadófaí an clásal daonnúil in Airteagal 15 den Rialachán sin a chur i bhfeidhm.

Dá bhrí sin, chinn an Chúirt, ar an gcéad dul síos, go gceadaítear le hAirteagal 3(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath II do Bhallstát, nach sonraítear leis na critéir a leagtar amach i gCaibidil III den Rialachán sin a bheith freagrach, scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar thearmann, fiú mura bhfuil aon imthosca ann a fhágann go bhfuil an clásal daonnúil in Airteagal 15 den Rialachán sin infheidhme. Níl an fhéidearthacht sin faoi réir an fhíorais nár fhreagair an Ballstát atá freagrach faoi na critéir sin iarraidh an t-iarrthóir tearmainn lena mbaineann a ghabháil ar ais. Shonraigh an Chúirt ansin nach gceanglaítear ar an mBallstát ina bhfuil an t-iarrthóir tearmainn i láthair, le linn an phróisis lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach, tuairim a lorg ó Ard-Choimisinéir na Náisiún Aontaithe le haghaidh Dídeanaithe i gcás inar léir ó dhoiciméid na heagraíochta sin go sáraíonn an Ballstát, a ainmnítear mar Bhallstát freagrach leis na critéir a leagtar amach i gCaibidil III de Rialachán Bhaile Átha Cliath II, rialacha dhlí an Aontais maidir le thearmann.

Breithiúnas an 16 Feabhra 2017 (an Cúigiú Dlísheomra), C. K. agus páirtithe eile (C-578/16 PPU, [EU:C:2017:127](#)) ³¹

(Tarchur chun réamhrialú – Limistéar saoirse, slándála agus ceartais – Teorainneacha, tearmann agus inimirce – Córas Bhaile Átha Cliath – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 – Airteagal 4 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh – Íde mídhaonna nó táireach – Iarrthóir tearmainn atá go dona tinn a aistriú chuig an Stát atá freagrach as a iarratas a scrúdú – Gan aon fhorais shubstaintiúla ann lena chruthú go bhfuil lochtanna sistéamacha sa Bhallstát sin – Oibleagáidí a fhorchuirtear ar an mBallstát nach mór an t-aistriú a dhéanamh)

Tháinig náisiúnach Siriach agus náisiúnach Éigipteach isteach i gcríoch an Aontais Eorpaigh trí víosa a d'eisigh an Chróit, sular chuir siad isteach iarratas ar thearmann sa tSlóivéin. Ina dhiaidh sin, chuir údaráis na Slóivéine iarraidh chuig údaráis na Cróite chun na daoine lena mbaineann a ghabháil ar láimh toisc gurbh í an Chróit an Ballstát a bhí

³⁰ De bhun Airteagal 20(1)(c) den Rialachán sin.

³¹ Breithiúnas atá liostaithe freisin i Roinn I.2.1., dar teideal 'Baol sáraithe ar Airteagal 4 den Chairt' (ní phléann an chuid seo ach le hábhar an chláisail lánroghnaigh).

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

freagrach as scrúdú a dhéanamh ar a n-iarratais ar chosaint idirnáisiúnta, de bhun Airteagal 12(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III. Ghlac an Chróit leis an iarratas seo. Ós rud é go raibh náisiúnach na Siria ag iompar clainne, áfach, cuireadh aistriú na ndaoine lena mbaineann siar go dtí breith an linbh. Chuir na daoine sin i gcoinne a n-aistrithe go dtí an Chróit ina dhiaidh sin, agus d'áitigh siad go mbeadh iarmhairtí diúltacha aige sin ar staid sláinte náisiúnach na Siria (a raibh toircheas ardriosca aige agus a d'fhulaing deacrachtaí síciatracha ó rugadh é), gur dócha go mbeadh tionchar aige sin freisin ar fholláine a linbh nuabheirthe, agus go raibh sé thíos le ráitis chiníocha agus mí-úsáid chiníoch sa Chróit.

Sa chomhthéacs sin, d'iarr an Chúirt a rinne an tarchur, in imthosca ina mbeadh aistriú iarrthóra tearmainn a bhfuil riocht meabhrach nó fisiceach an-tromchúiseach air ina chúis le riosca iarbhrí agus cruthaithe go dtiocfadh meath suntasach agus doleigheasta ar shláinte an duine lena mbaineann, arbh ionann an t-aistriú sin agus íde mhídhaonna agus tháireach de réir bhrí an Airteagail sin agus, dá mbeadh, an mbeadh sé de cheangal ar an mBallstát lena mbaineann an 'clásal lánroghnach' dá bhforáiltear in Airteagal 17 a chur i bhfeidhm, gurbh ionann an t-aistriú sin agus íde mhídhaonna agus tháireach de réir bhrí an Airteagail sin agus, dá mbeadh, an mbeadh sé d'oibleagáid ar an mBallstát lena mbaineann an 'clásal lánroghnach' dá bhforáiltear in Airteagal 17(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III a chur i bhfeidhm agus scrúdú a dhéanamh ar an iarratas ar thearmann ann féin.

Maidir leis an gclásal lánroghnach, chinn an Chúirt, ar an gcéad dul síos, nach mbaineann an cheist maidir le cur i bhfeidhm an chlásail sin ag Ballstát leis an dlí náisiúnta amháin agus leis an léiriú a thugann cúirt bhunreachtúil an Bhallstáit sin dó, ach gur ceist í maidir le léiriú dhlí an Aontais de réir bhrí Airteagal 267 CFAE. Ina dhiaidh sin, chinn an Chúirt, má thuigeann an Ballstát nach dtiocfaidh feabhas ar shláinte an iarrthóra tearmainn sa ghearrthéarma, nó gur dócha go gcuirfidh fionraí fada an nós imeachta le sláinte an duine, go bhféadfaidh sé rogha a dhéanamh iarratas an duine féin a scrúdú, agus úsáid á baint as an 'gclásal lánroghnach.' Mar sin féin, ní féidir Airteagal 17(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, arna léamh i bhfianaise Airteagal 4 den Chairt, a léiriú, i gcás amhail an cás atá i gceist sna príomhimeachtaí, amhail go dtugtar le tuiscint leis go bhfuil oibleagáid ar an mBallstát sin é a chur i bhfeidhm ar an mbealach sin. I gcás nach gceadaíonn staid sláinte an iarrthóra tearmainn lena mbaineann don Bhallstát iarrthach é a aistriú roimh dhul in éag na tréimhse sé mhí dá bhforáiltear in Airteagal 29(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, áfach, is é tuairim na Cúirte go scaoilfí an Ballstát atá freagrach óna oibleagáid an duine lena mbaineann a ghabháil ar láimh agus go n-aistreofaí freagracht ansin chuig an gcéad Bhallstát.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Breithiúnas an 23 Eanáir 2019 (an Chéad Dlísheomra), M. A. agus páirtithe eile (C-661/17, [EU:C:2019:53](#))

(Tarchur chun réamhrialú – Beartas tearmainn – Critéir agus sásraí lena ndéantar cinneadh maidir le cé acu Ballstát atá freagrach as iarratas ar chosaint idirnáisiúnta a scrúdú – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 – Clásail lánroghnacha – Critéir maidir le measúnú)

An 10 Eanáir 2017, sheas an Binse Achomhairc um Chosaint Idirnáisiúnta (IPAT, Éire) le cinneadh ó Choimisinéir Iarratais na hÉireann do Dhídeanaithe inar moladh S.A., M.A. agus a leanbh A.Z. a aistriú chuig an Ríocht Aontaithe. Bhí an Coimisinéir den tuairim gurbh í an Ríocht Aontaithe an tír a bhí freagrach as na hiarratais ar thearmann a rinne S.A. agus M.A. a ghlacadh ar láimh ar bhonn Rialachán Bhaile Átha Cliath III. Mheas IPAT nach raibh dlínse aige an rogha a thugtar le clásal lánroghnach dá bhforáiltear leis an Rialachán sin a fheidhmiú, ar dá réir a fhéadfaidh gach Ballstát cinneadh a dhéanamh scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta arna thaisceadh leis, fiú mura bhfuil sé freagrach as an scrúdú sin faoi na critéir a shainítear leis an Rialachán sin chun an Ballstát freagrach a chinneadh.

Ag éisteacht le chaingean a tugadh i gcoinne chinneadh IPAT, bhí an chúirt a rinne an tarchur den tuairim, chun an díospóid os a comhair a réiteach, gur ghá ar dtús na himpleachtaí a d'fhéadfadh a bheith ag an bpróiseas chun an Ríocht Aontaithe a tharraingt siar ón Aontas Eorpach ar Chóras Bhaile Átha Cliath. Mar sin, cuireadh roinnt ceisteanna faoi bhráid na Cúirte Breithiúnais..

Chuir an Chúirt in iúl, ar dtús, nach bhfuil sé d'éifeacht ag fógra ó Bhallstát go bhfuil sé ar intinn aige tarraingt siar ón Aontas i gcomhréir le hAirteagal 50 CAE cur i bhfeidhm dhlí an Aontais sa Bhallstát sin a chur ar fionraí agus, dá bhrí sin, go leanann an dlí sin de lánfheidhm agus de lánéifeacht a bheith aige sa Bhallstát sin go dtí tráth a tharraingt siar iarbhrí ón Aontas.

Mhaígh an Chúirt gur léir ó fhoclaíocht an chláisail lánroghnaigh dá bhforáiltear le Rialachán Bhaile Átha Cliath III go bhfuil an clásal sin roghnach agus nach bhfuil an rogha sin faoi réir aon choinníoll ar leith ach oiread. Bhí sé beartaithe ligean do gach Ballstát cinneadh a dhéanamh, dá lánrogha féin, ar bhonn cúinsí polaitiúla, daonnúla nó praiticiúla, teacht ar chomhaontú maidir le hiarratas ar thearmann a scrúdú fiú mura bhfuil sé freagrach faoi na critéir a leagtar síos sa Rialachán sin. Tá an cinneadh sin comhsheasmhach le cuspóir an chláisail sin, is é sin sainchumais na mBallstát a choinneáil i bhfeidhmiú an chirt chun cosaint idirnáisiúnta a dheonú agus le cásdlí socair na Cúirte, ar dá réir a thugann forálacha roghnacha cumhacht leathan lánroghnach do na Ballstáit. Bhí an Chúirt den tuairim, ós rud é gur thug Ballstát, sa chás seo, atá ainmnithe mar an Ríocht Aontaithe atá freagrach de réir bhrí Rialachán Bhaile Átha Cliath III, fógra go bhfuil sé ar intinn aige tarraingt siar ón Aontas i gcomhréir le hAirteagal 50 CAE, nach gcuireann sé sin d'oibleagáid ar an mBallstát cinntitheach, in Éirinn sa chás seo, scrúdú a dhéanamh, faoin gclásal lánroghnach, ar an iarratas ar chosaint idirnáisiúnta.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Thairis sin, ní cheanglaítear le forálacha Rialachán Bhaile Átha Cliath III ar Bhallstát nach bhfuil freagrach, faoi na critéir a leagtar amach sa Rialachán sin, as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta, leas an linbh a chur san áireamh agus an t-iarratas sin a scrúdú é féin de bhun an chlásail lánroghnaigh a leagtar amach sa Rialachán sin. Bhí an Chúirt den tuairim, freisin, nach gceanglaítear leis an rialachán leigheas a chur ar fáil i gcoinne an chinnidh gan úsáid a bhaint as an gclásal lánroghnach, agus é ar an eolas go bhféadfar agóid a dhéanamh i gcoinne an chinnidh sin tráth achomhairc i gcoinne an chinnidh aistrithe. Ar deireadh, mheas an Chúirt, in éagmais fianaise ar a mhalairt, go mbunaítear le Rialachán Bhaile Átha Cliath III toimhde gur chun leasa an linbh é caitheamh le staid an linbh sin amhail is nach féidir í a idirdhealú ó staid a thuismitheoirí.

3. Gan aon chinneadh sainráite ann cé acu Ballstát atá freagrach

Breithiúnas an 4 Deireadh Fómhair 2018 (an Mr-Dhlísheomra), Fathi (C-56/17, [EU:C:2018:803](#))

(Tarchur chun réamhrialú – Limistéar saoirse, slándála agus ceartais – Teorainneacha, tearmann agus inimirce – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 – Airteagal 3 – Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as iarratas ar thearmann arna thíolacadh ag náisiúnach tríú tír i gceann de na Ballstáit a scrúdú – Scrúdú ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta gan cinneadh sainráite maidir le cinneadh cé acu Ballstát atá freagrach as an scrúdú – Treoir 2011/95/AE – Airteagail 9 agus 10 – Cúiseanna le géarleanúint bunaithe ar reiligiún – Fianaise – Reachtaíocht na hIarláine maidir le séanadh creidimh – Treoir 2013/32/AE – Airteagal 46(3) – Leigheas éifeachtach)

Sa chás seo, thug náisiúnach Iaránach de bhunadh Coirdíneach iarratas ar chosaint idirnáisiúnta le Gníomhaireacht an Stáit le haghaidh Dídeanaithe sa Bhulgáir, bunaithe ar an ngéarleanúint a rinne údaráis na hIarláine a mhaígh sé a d'fhulaing sé ar fhorais reiligiúin agus, go háirithe, toisc gur thiontaigh sé go dtí an Chríostaíocht. Rinne údarás inniúil na Bulgáire scrúdú ar fhiúntas an iarratais sin ach níor glacadh aon chinneadh sainráite tar éis an phróisis lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach. Dhiúltaigh an t-údarás inniúil don iarratas atá i gceist toisc é a bheith gan bhunús, agus é den tuairim go raibh contrárthachtaí suntasacha i gcuntas an iarratasóra agus nár suíodh gurbh ann do ghéarleanúint ná baol géarleanúna amach anseo, ná baol phionós an bháis.

Sa chomhthéacs sin, d'iarr an chúirt a rinne an tarchur den Chúirt Bhreithiúnais an gá, i gcás amhail an cás atá i gceist sna príomhimeachtaí, Airteagal 3(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III a léiriú sa chaoi go gcuirtear cosc leis ar údaráis Bhallstáit scrúdú a dhéanamh ar shubstaint iarratais ar chosaint idirnáisiúnta, de réir bhrí Airteagal 2(d) den Rialachán sin, in éagmais cinneadh sainráite ó na húdaráis sin lena mbunaítear, ar bhonn na gcritéir a leagtar síos leis an Rialachán sin, gur ar an mBallstát sin atá an fhreagracht as scrúdú den sórt sin a dhéanamh.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

I ndáil leis sin, chinn an Chúirt, ar dtús, nach mór Airteagal 3(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III a léiriú sa chaoi nach gcuirtear bac ar údaráis Bhallstáit scrúdú a dhéanamh ar shubstaint iarratais ar chosaint idirnáisiúnta, de réir bhrí Airteagal 2(d) den Rialachán sin, gan cinneadh sainráite a ghlacadh lena suítear, ar bhonn na gcritéir a leagtar síos leis an Rialachán sin, gur ar an mBallstát sin atá an fhreagracht as scrúdú den sórt sin a dhéanamh. Chinn an Chúirt freisin nach mór Airteagal 46(3) den Treoir maidir le Nósanna Imeachta a léiriú sa chaoi, i gcaingean arna tabhairt ag iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta i gcoinne cinnidh go bhfuil a iarratas ar chosaint idirnáisiúnta gan bhunús, nach gceanglaítear ar chúirt inniúil Ballstáit scrúdú a dhéanamh uathí féin ar cé acu a chuir nó nár chuir na húdaráis a rinne an scrúdú sin na critéir agus na sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas sin, dá bhforáiltear i Rialachán Bhaile Átha Cliath III, i bhfeidhm i gceart.

4. Athshocrú – Sásra don mhaolú sealadach ó Chóras Bhaile Átha Cliath

Breithiúnas an 6 Meán Fómhair 2017, Slovaquie agus Hongrie v an Chomhairle (C-643/15 agus C-647/15, [EU:C:2017:631](#))

(Caingean le haghaidh neamhniú – Cinneadh (AE) 2015/1601– Bearta sealadacha i réimse na cosanta idirnáisiúnta chun tairbhe Poblachta Heilléanaí agus Phoblacht na hIodáile – Staid éigeandála de bharr insreabhadh tobann náisiúnach tríú tíortha isteach i mBallstáit áirithe – Na náisiúnaigh sin a athlonnú chuig Ballstáit eile – Cuótaí athlonnaithe – Airteagal 78(3) CFAE – Bunús Dlí – Coinníollacha cur chun feidhme – An coincheap ‘gníomh reachtach’ – Airteagal 289(3) CFAE – Cineál ceangailteach na gconclúidí arna nglacadh ag an gComhairle Eorpach ina gceangal ar Chomhairle an Aontais Eorpaigh – Airteagal 15(1) CAE agus Airteagal 68 CFAE – Foirmeacha substaintiúla – Leasú ar an togra ón gCoimisiún Eorpach – Ceanglais maidir le tuilleadh comhairliúcháin le Parlaimint na hEorpa agus vóta d’aon toil laistigh de Chomhairle an Aontais Eorpaigh – Airteagal 293 CFAE – Prionsabail na deimhneachta dlíthiúla agus na comhréireachta)

Mar fhreagairt ar ghéarchéim na himirce a bhuail an Eoraip i samhradh 2015, ghlac Comhairle an Aontais Eorpaigh cinneadh ³² chun cabhrú leis an Iodáil agus leis an nGréig déileáil le rabharta ollmhór imirceach. Foráiltear leis an gcinneadh go ndéanfar 120 000 duine ar léir go bhfuil cosaint idirnáisiúnta de dhíth orthu a athlonnú ón dá Bhallstát sin chuig Ballstáit eile de chuid an Aontais, thar thréimhse dhá bhliain.

Glacadh an cinneadh atá faoi chonspóid de bhun Airteagal 78(3) CFAE, lena bhforáiltear: 'i gcás Ballstát amháin nó níos mó a bheith i láthair staid éigeandála arb é a príomhthréith rabharta tobann de náisiúnaigh tríú tíortha as tír isteach, féadfaidh an

³² Cinneadh (AE) 2015/1601 ón gComhairle an 22 Meán Fómhair 2015 lena mbunaítear bearta sealadacha i réimse na cosanta idirnáisiúnta chun tairbhe na hIodáile agus na Gréige (IO 2015 L 248, lch. 80) ('an cinneadh atá faoi chonspóid').

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Chomhairle, ar thogra ón gCoimisiún, bearta sealadacha a ghlacadh ar mhaithe leis an mBallstát nó leis na Ballstáit lena mbaineann. Gníomhóidh sí tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa.'

Vótáil an tSlóvaic agus an Ungáir, amhail Poblacht na Seice agus an Rómáin, i gcoinne an chinnidh atá faoi chonspóid a ghlacadh sa Chomhairle,³³ agus d'iarr siad ar an gCúirt Bhreithiúnais an cinneadh a chur ar neamhní. Mar thaca lena gcaingean, mhaígh siad, ar dtús, cuireadh deireadh le glacadh an chinnidh trí earráidí de chineál nós imeachta nó de bharr bunús dlí míchuí a roghnú agus, ansin, nach raibh an cinneadh ina fhreagra oiriúnach ar an ngéarchéim imirceach ná nach raibh sé riachtanach chun na críche sin.

Dhíbh an Chúirt na caingne a thug an tSlóvaic agus an Ungáir ina n-iomláine.

Ar an gcéad dul síos, dhiúltaigh an Chúirt don argóint gur cheart nós imeachta reachtach³⁴ a leanúint toisc go bhforáiltear le hAirteagal 78(3) CFAE go rachfar i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa nuair a ghactar beart atá bunaithe ar an bhforáil sin. Tugann an Chúirt dá haire ina leith sin nach féidir nós imeachta reachtach a leanúint ach amháin i gcás ina ndéantar tagairt shainráite dó i bhforáil sna Conarthaí. Ós rud é nach bhfuil aon tagairt shainráite do nós imeachta reachtach in Airteagal 78(3) CFAE, d'fhéadfaí an cinneadh atá faoi chonspóid a ghlacadh trí nós imeachta neamhreachtach agus, dá bhrí sin, is gníomh neamhreachtach é.

Measann an Chúirt, i ndáil leis sin, go gcuireann Airteagal 78(3) CFAE ar chumas institiúidí an Aontais gach beart sealadach is gá a ghlacadh chun freagairt go héifeachtach agus go tapa do staid éigeandála arb é a príomhthréith rabharta tobann de dhaoine easáitithe a bheith ag teacht isteach. Féadfaidh na bearta sin maolú ar ghníomhartha reachtacha freisin, ar choinníoll, go háirithe, go bhfuil teorainn lena raon feidhme ábhartha agus ama agus nach bhfuil sé de chuspóir ná d'éifeacht acu gníomhartha reachtacha a ionadú nó a leasú go buan. Comhlíontar na coinníollacha sin sa chás seo.

Ós rud é gur gníomh neamhreachtach é an cinneadh, ní raibh glacadh an chinnidh faoi réir na gceanglas a bhaineann le rannpháirtíocht na bParlaimintí náisiúnta ná faoi réir chineál poiblí an phlé agus na vótála sa Chomhairle (ós rud é nach bhfuil feidhm ag na ceanglais sin ach amháin maidir le gníomhartha reachtacha).

Chuir an Chúirt in iúl ansin go bhfuil raon feidhme ama an chinnidh atá faoi chonspóid (ón 25 Meán Fómhair 2015 go dtí an 26 Meán Fómhair 2017) leagtha amach go beacht; ní féidir, dá bhrí sin, cineál sealadach an chinnidh a dhiúltú.

Measann an Chúirt thairis sin nach bhféadfaí cosc a chur ar ghlacadh an chinnidh atá faoi chonspóid leis na Conclúidí ón gComhairle Eorpach an 25 agus an 26 Meitheamh 2015, inar luadh go raibh na Ballstáit chun teacht ar chomhaontú 'trí chomhthoil' maidir

³³ Staon an Fhionlainn ón vótáil, agus vótáil na Ballstáit eile i bhfabhar an cinneadh a ghlacadh.

³⁴ Gnáthnós imeachta reachtach nó nós imeachta reachtach speisialta faoi Airteagal 289 CFAE.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

le dáileadh daoine ar léir go bhfuil cosaint idirnáisiúnta de dhíth orthu agus go raibh siad chun é sin a dhéanamh ar bhealach 'lena léirítear cásanna sonracha na mBallstát.' Go deimhin, bhain na conclúidí sin le plean athshuímh eile a raibh sé mar aidhm leis, mar fhreagairt ar shreabhadh na n-imirceach a chonacthas sa chéad sé mhí de 2015, 40 000 duine a leithdháileadh idir na Ballstáit. Ba é an plean sin ábhar Chinneadh 2015/1523 ³⁵, seachas an cinneadh a ndearnadh agóid ina choinne sa chás seo. Chuir an Chúirt in iúl nach féidir leis an gComhairle Eorpach, in imthosca ar bith, na rialacha vótála a leagtar síos leis na Conarthaí a athrú.

Ina theannta sin, sonraíonn an Chúirt, cé go ndearnadh leasuithe substaintiúla ar an togra tosaigh ón gCoimisiún le haghaidh cinnidh, go háirithe na leasuithe lena dtugtar éifeacht d'iarraidh na hUngáire go mbainfí í de liosta na mBallstát a bhí ina dtairbhithe den sásra athshuímh ³⁶ agus go ndéanfaí í a aicmiú mar Bhallstát athshuímh, cuireadh na leasuithe sin in iúl go cuí don Pharlaimint sular glacadh a rún an 17 Meán Fómhair 2015, rud a d'fhág go raibh sí in ann iad a chur san áireamh sa rún sin. Thug an Chúirt dá haire ina leith sin nach ndearna leasuithe eile a rinneadh tar éis an dáta sin difear do bhunbhrí iarbhrí an togra ón gCoimisiún.

Chinn an Chúirt freisin nár ceanglaíodh ar an gComhairle gníomhú d'aon toil nuair a ghlac sí an cinneadh atá faoi chonspóid, cé go raibh uirthi, chun na leasuithe thuasluaite a ghlacadh, imeacht ón togra tosaigh ón gCoimisiún. Chinn an Chúirt gur cheadaigh beirt dá Chomhaltaí, a bhí údaraithe chun na críche sin, an togra leasaithe thar ceann an Choimisiúin.

Thairis sin, mheas an Chúirt nach beart é an sásra athshocraithe dá bhforáiltear leis an gcinneadh atá faoi chonspóid atá míchuí go follasach chun rannchuidiú lena chuspóir a bhaint amach, eadhon cabhrú leis an nGréig agus leis an Iodáil déileáil le tionchar ghéarchéim imirce 2015.

I ndáil leis sin, ní féidir amhras a chaitheamh ar dhlíthiúlacht an chinnidh ar bhonn measúnuithe siarghabhálacha ar a éifeachtúlacht. I gcás nach mór do reachtas an Aontais measúnú a dhéanamh ar na héifeachtaí a bheidh ag sraith nua rialacha amach anseo, ní féidir agóid a dhéanamh i gcoinne a measúnaithe ach amháin i gcás inar léir go bhfuil sé mícheart i bhfianaise na faisnéise atá ar fáil don reachtas tráth a ghlacfar na rialacha atá i gceist. Ní hamhlaidh atá sa chás seo, ós rud é go ndearna an Chomhairle, ar bhonn mionscrúdú ar na sonraí staidrimh a bhí ar fáil di ag an am, anailís oibiachtúil ar éifeachtaí an bhirt ar an staid éigeandála atá i gceist.

³⁵ Cinneadh (AE) 2015/1523 ón gComhairle an 14 Meán Fómhair 2015 lena bhforchuirtear bearta sealadacha cosanta idirnáisiúnta i bhfabhar na hIodáile agus na Gréige (IO 2015 L 239, lch. 146).

³⁶ Maíonn an Ungáir gur dhiúltaigh sí a bheith aicmithe mar Bhallstát is tairbhí den sásra athshuímh, ionas nnach ndéanfaí í a mheas mar an Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratais ar thearmann ba cheart a thaisceadh sa Bhallstát inar tháinig na himircigh isteach i gcríoch an Aontais.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Breithiúnas an 2 Aibreán 2020, an Coimisiún v an Pholainn, an Coimisiún v an Ungáir, an Coimisiún v Poblacht na Seice (Sásra sealadach chun iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta a athlonnú) (C-715/17, C-718/17 agus C-719/17, [EU:C:2020:257](#))

(Mainneachtain Stáit – Cinntí (AE) 2015/1523 agus (AE) 2015/1601 – Airteagal 5(2) agus (4) go (11) de gach ceann de na cinntí sin – Bearta sealadacha i réimse na cosanta idirnáisiúnta chun tairbhe na Poblachta Heilléanaí agus Phoblacht na hIodáile – Staid éigeandála de bharr insreabhadh tobann náisiúnach tríú tíortha isteach i mBallstáit áirithe – Na náisiúnaigh sin a athlonnú go Ballstáit eile – Nós imeachta um athshocrú – Oibleagáid ar na Ballstáit líon na n-iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta is féidir a athlonnú go tapa chuig a gcríoch a léiriú go tráthrialta agus gach trí mhí ar a laghad – Oibleagáidí iarmhartacha a mbeidh athlonnú iarbhir mar thoradh orthu – Leasanna na mBallstát a bhaineann leis an tslándáil náisiúnta agus leis an ord poiblí – An deis a bheith ag Ballstát brath ar Airteagal 72 CFAE ionas nach gcuirfear gníomhartha dlí de chuid an Aontais atá ceangailteach i bhfeidhm)

Sheas an Chúirt leis na caingne mar gheall ar mhainneachtain oibleagáidí a chomhlíonadh a thionscain an Coimisiún i gcoinne na dtrí Bhallstát sin a d'iarr dearbhú, trí mhainneachtain líon iomchuí iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta a chur in iúl go tráthrialta, agus gach trí mhí ar a laghad, a d'fhéadfaí a athlonnú go tapa chuig a gcríocha faoi seach agus, dá bhrí sin, trí mhainneachtain a n-oibleagáidí athlonnaithe ina dhiaidh sin a chur chun feidhme, gur mhainnigh na Ballstáit sin a n-oibleagáidí faoi dhlí an Aontais a chomhlíonadh. Ar thaobh amháin, tháinig an Chúirt ar an gconclúid gur sháraigh na trí Bhallstát lena mbaineann cinneadh a ghlac an Chomhairle d'fhonn 120 000 iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta a athlonnú, ar bhonn éigeantach, ón nGréig agus ón Iodáil chuig Ballstáit eile an Aontais Eorpaigh.³⁷ Ar an taobh eile, chinn an Chúirt gur theip ar Phoblacht na Polainne agus ar Phoblacht na Seice a n-oibleagáidí a chomhlíonadh freisin faoi chinneadh níos luaithe a ghlac an Chomhairle d'fhonn 40 000 iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta a athlonnú ón nGréig agus ón Iodáil, ar bhonn deonach, chuig Ballstáit eile an Aontais Eorpaigh.³⁸ Ó thaobh na hUngáire de, ní raibh sí faoi cheangal ag na bearta athlonnaithe dá bhforáiltear faoin gcinneadh deireanach sin.

I mí Mheán Fómhair 2015, ag féachaint don staid éigeandála a bhaineann le teacht isteach náisiúnach tríú tír sa Ghréig agus san Iodáil, ghlac an Chomhairle na cinntí thuasluaite ('na cinntí maidir le hathshocrú'). De bhun na gcinntí sin,³⁹ i mí na Nollag 2015, chuir Poblacht na Polainne in iúl go bhféadfaí 100 duine a athlonnú go tapa chuig a críoch. Mar sin féin, níor athlonnaigh sé na daoine sin agus ní dhearna sé aon ghealltanais athlonnaithe ina dhiaidh sin. Ó thaobh na hUngáire de, níor léirigh sí, tráth

³⁷ Cinneadh (AE) 2015/1601 ón gComhairle an 22 Meán Fómhair 2015 lena mbunaítear bearta sealadacha i réimse na cosanta idirnáisiúnta chun tairbhe na hIodáile agus na Gréige (IO 2015 L 248, lch. 80). Bhí bailíocht an chinnidh seo ina ábhar do bhreithiúnas an 6 Meán Fómhair 2017, an tSlóvaic agus an Ungáir v an Chomhairle (C-643/15 agus C-647/15, EU:C:2017:631); féach freisin Preaseisiúint Uimh. 91/17.

³⁸ Cinneadh (AE) 2015/1523 ón gComhairle an 14 Meán Fómhair 2015 lena mbunaítear bearta sealadacha i réimse na cosanta idirnáisiúnta chun tairbhe na hIodáile agus na Gréige (IO 2015, L 239, lch. 146).

³⁹ Airteagal 5(2) de gach ceann de na cinntí sin.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

ar bith, roinnt daoine a d'fhéadfaí a athshuíomh chuig a críoch de bhun an chinnidh athshocraithe faoina raibh sí faoi cheangal agus nár athlonnadh aon duine. Ar deireadh, i mí Feabhra agus i mí na Bealtaine 2016, chuir Poblacht na Seice in iúl, de bhun na gcinntí maidir le hathshocrú,⁴⁰ go bhféadfaí 50 duine a athlonnú ar a críoch. Go deimhin, athlonnaíodh dhá dhuine dhéag ón nGréig, ach níor thug Poblacht na Seice aon ghealltanais athlonnaithe ina dhiaidh sin.

Dhiúltaigh an Chúirt, ar an gcéad dul síos, don argóint a d'ardaigh na trí Bhallstát lena mbaineann go raibh caingne an Choimisiúin do-ghlactha toisc, tar éis dhul in éag thréimhse chur i bhfeidhm na gcinntí maidir le hathshocrú, an 17 agus an 26 Meán Fómhair 2017 faoi seach, nárbh fhéidir leo na sárúithe a líomhnaítear a leigheas a thuilleadh. I ndáil leis sin, mheabhraigh an Chúirt go bhfuil caingean le haghaidh sárúithe inghlactha i gcás ina gcuireann an Coimisiún srian air féin le dearbhú a lorg maidir leis an sárú a líomhnaítear, go háraithe, a bheith ann i gcásanna, amhail na cásanna sin atá i gceist sna cásanna sin, inar scoir gníomh dhlí an Aontais, a líomhnaítear go bhfuil a shárú cinntitheach, d'fheidhm a bheith aige tar éis dháta éaga na tréimhse a leagtar síos sa tuairim réasúnaithe, eadhon an 23 Lúnasa 2017. Thairis sin, tá leas substainteach fós ag baint le dearbhú maidir le mainneachtain oibleagáidí a chomhlíonadh, go háirithe, toisc go mbunaítear leis bunús na freagrachta is féidir le Ballstát a thabhtú, mar thoradh ar a mhainneachtain, a mhéid a bhaineann le Ballstáit eile an Aontais Eorpaigh nó le páirtithe príobháideacha.

Maidir leis an tsubstaint, mheas an Pholainn agus an Ungáir, go háirithe, go raibh siad i dteideal na cinntí maidir le hathlonnú a fhágáil gan feidhm de bhua Airteagal 72 CFAE, ar dá réir nach ndéanfaidh forálacha CFAE maidir leis an limistéar saoirse, slándála agus ceartais, lena n-áirítear go háirithe beartas tearmainn, difear d'fheidhmiú na bhfreagrachtaí atá ar na Ballstáit i ndáil leis an ord poiblí a chaomhnú agus slándáil inmheánach a choimirciú. I ndáil leis sin, chinn an Chúirt, a mhéid is gur foráil é Airteagal 72 CFAE lena maolaítear ar rialacha ginearálta dhlí an Aontais, nach mór é a léiriú go docht. Dá bhrí sin, ní thugtar leis an Airteagal sin an chumhacht do na Ballstáit imeacht ó fhorálacha dhlí an Aontais bunaithe ar spleáchas ar na leasanna a bhaineann leis an ord poiblí a chaomhnú agus leis an tslándáil inmheánach a choimirciú, agus air sin amháin, ach ceanglaítear orthu a chruthú gur gá dul i muinín an mhaolaithe sin chun a bhfreagrachtaí a fheidhmiú maidir leis na hábhair sin.

Sa chomhthéacs sin, thug an Chúirt faoi deara gur cheart, faoi na cinntí maidir le hathshocrú, an tslándáil náisiúnta agus an t-ord poiblí a chur san áireamh le linn an nós imeachta um athshocrú, go dtí go n-aistreofar an t-iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta go hiarbhír. I ndáil leis sin, chinn an Chúirt gur ghá lánrogha leathan a thabhairt d'údaráis inniúla Bhallstáit an athshocraithe nuair a chinneann siad an bhfuil forais réasúnacha ann maidir le náisiúnach tríú tír a bhfuil a athlonnú beartaithe mar bhaol dá

⁴⁰ Airteagal 5(2) de gach ceann de na cinntí sin.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

shlándáil náisiúnta nó dá ord poiblí. Maidir leis an tsaincheist sin, shonraigh an Chúirt nach mór an coincheap ‘baol don tslándáil náisiúnta nó don ord poiblí’ de réir bhrí na gcinntí maidir le hathlonnú ⁴¹ a léiriú sa chaoi go gcumhdaítear leis bagairtí iarbhir agus bagairtí a d’fhéadfadh a bheith ann don tslándáil náisiúnta nó don ord poiblí. Mar sin féin, chuir an Chúirt in iúl, chun brath ar na forais thuasluaite, go raibh ar na húdaráis sin brath, tar éis imscrúdú cás ar chás, ar fhianaise chomhsheasmhach, oibiachtúil agus shonrach lena soláthraítear forais amhrais go bhfuil contúirt iarbhir nó fhéideartha ag baint leis an iarratasóir atá i gceist. Dá bhrí sin, chinn sí gur cuireadh cosc leis na socruithe dá bhforáiltear leis na forálacha sin, sa nós imeachta um athshocrú, ar Bhallstát Airteagal 72 CFAE a agairt go buanseasmhach chun críocha coisc ghinearálta agus chun na gcríoch sin amháin agus gan aon chaidreamh díreach a bhunú le cás ar leith chun údar a thabhairt le cur chun feidhme a oibleagáidí faoi na cinntí um athshocrú a chur ar fionraí nó fiú scor dá gcur chun feidhme.

Ina dhiaidh sin, agus rialú á dhéanamh aici ar an bpléadail a d’eascair ó mhífheidhmiú an tsásra athshuímh atá i gceist, chinn an Chúirt nach raibh sé incheadaithe mura mbainfí an bonn de chuspóir na dlúthpháirtíochta a bhaineann go dlúth leis na cinntí athshocraithe agus le cineál ceangailteach na ngníomhartha sin, chun go mbeadh Ballstát in ann brath ar a mheasúnú aontaobhach ar easpa éifeachtachta líomhnaithe, nó fiú ar mhífheidhmiú airbheartaithe, an tsásra athshocraithe arna bhunú leis na gníomhartha sin d’fhonn aon oibleagáid atá air faoi na gníomhartha sin daoine a athlonnú a sheachaint. Ar deireadh, agus aird á tabhairt ar chineál ceangailteach na gcinntí maidir le hathshocrú do Phoblacht na Seice, tráth a nglactha agus le linn a dtréimhse cur i bhfeidhm, shonraigh an Chúirt go raibh sé de cheangal ar an mBallstát sin na hoibleagáidí maidir le hathshocrú a fhorchuirtear faoi na cinntí sin a chomhlíonadh beag beann ar chineálacha eile cabhrach a sholáthar don Phoblacht Heilléanach agus do Phoblacht na hIodáile.

⁴¹ Airteagal 5(4) agus (7) de gach ceann de na cinntí sin.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

II. Nós imeachta maidir le haistriú chuig an mBallstát atá freagrach

1. Gabháil ar ais i gcás filleadh go neamhdhleathach chuig Ballstát a d'aistrigh an duine lena mbaineann

Breithiúnas an 25 Eanáir 2018 (an Tríú Dlísheomra), Hasan (C-360/16, [EU:C:2018:35](#))

(Tarchur chun réamhrialú – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 – Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as iarratas ar thearmann arna thíolacadh ag náisiúnach tríú tír i gceann de na Ballstáit a scrúdú – Níosanna imeachta agus tréimhsí a leagtar síos maidir le hiarraidh ar ghabháil ar ais a dhéanamh – Náisiúnach tríú tír a fhilleadh go neamhdhleathach ar Bhallstát a d'aistrigh é – Airteagal 24 – Nós imeachta um ghabháil ar ais – Airteagal 27 – Leigheas – Raon feidhme an athbhreithnithe bhreithiúnaigh – Imthosca tar éis an aistrithe)

Rinne Aziz Hasan iarratas ar thearmann sa Ghearmáin i mí Deireadh Fómhair 2014. De réir mar a léirigh cuardach ar chóras Eurodac go raibh iarratas déanta cheana féin ag Hasan ar chosaint idirnáisiúnta san Iodáil, d'iarr an Oifig ar údaráis na hIodáile Hasan a thabhairt ar ais faoina gcúram, ar bhonn Rialachán Bhaile Átha Cliath III. Níor thug údaráis na hIodáile freagra ar an iarraidh sin ar ghabháil ar ais. I mí Eanáir 2015, dhiúltaigh an Oifig d'iarratas Hasan ar thearmann toisc é a bheith neamh-inghlactha, ar an bhforas gurb í Poblacht na hIodáile an Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas sin, agus d'ordaigh sí é a aistriú chuig an Iodáil. I mí Lúnasa 2015, aistríodh Hasan go dtí an Iodáil. D'fhill sé go mídhleathach ar an nGearmáin laistigh den mhí chéanna, áfach.

Sa chomhthéacs sin, d'iarr an chúirt a rinne an tarchur den Chúirt, go háraithe, an gá Airteagail 23 agus 24 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III a léiriú sa chaoi, i gcás amhail an cás atá i gceist sna príomhimeachtaí, inar aistríodh náisiúnach tríú tír, tar éis dó iarratas ar chosaint idirnáisiúnta a thaisceadh i gcéad Bhallstát, chuig an mBallstát sin tar éis diúltú d'iarratas nua arna thaisceadh leis dara Ballstát, agus go bhfuil sé tar éis filleadh ansin, gan cead cónaithe, ar chríoch an dara Ballstáit sin, féadfaidh an náisiúnach sin a bheith ina ábhar nós imeachta chun an duine sin a ghabháil ar ais nó, más féidir an duine sin a aistriú arís go dtí an chéad cheann de na Ballstáit sin, gan nós imeachta den sórt sin a leanúint.

Chinn an Chúirt, ar an gcéad dul síos, go bhféadfaidh duine, tar éis dó iarratas ar chosaint idirnáisiúnta a thaisceadh i mBallstát, filleadh go neamhdhleathach ar chríoch Ballstáit eile gan iarratas nua ar chosaint idirnáisiúnta a thaisceadh, a bheith faoi réir an nós imeachta dá bhforáiltear in Airteagal 24 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III. Ní dhéantar difear don anailís sin toisc go bhfuil iarratas ar chosaint idirnáisiúnta déanta cheana féin ag duine den sórt sin, le linn na chéad tréimhse fanachta ar chríoch an dara Ballstát, ar iarratas é ar diúltaíodh dó faoin gcreat a leagtar síos in Airteagal 26(1) de

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Rialachán Bhaile Átha Cliath III. Ós rud é nach bhfuil an t-iarratas sin á scrúdú a thuilleadh sa Bhallstát sin, ní chiallaíonn an imthoisc sin go gcaithfear leis an duine sin ar an mbealach céanna le duine a thaisc iarratas nua ar chosaint idirnáisiúnta, ar cheart é a dhiúltú, de bhun Airteagal 26(1), sula bhféadfaidh an Ballstát sin aistriú a chur i gcrích, nó scrúdú a dhéanamh air, i gcomhréir le hAirteagal 23(3) den Rialachán, i gcás moill ar chur chun feidhme an nós imeachta um ghabháil ar ais.

Ina dhiaidh sin, chinn an Chúirt, a mhéid nach bhfuil cur i gcrích an aistrithe de chineál lena suitear go cinntitheach dliteanas an Bhallstáit ar aistríodh an duine lena mbaineann chuige, nach féidir aistriú eile a bheartú mura ndearnadh athscrúdú ar staid an duine sin chun a fhíorú nár aistríodh an fhreagracht sin chuig Ballstát eile tar éis aistriú an duine sin. Chuige sin, chuir an Chúirt in iúl go bhféadfaí athscrúdú den sórt sin a dhéanamh ar staid an duine lena mbaineann gan an cuspóir maidir le hiarratais ar chosaint idirnáisiúnta a phróiseáil go tapa a chur i mbaol, ós rud é nach bhfuil i gceist leis an athscrúdú sin ach na hathruithe a tharla ó glacadh an chéad chinneadh maidir le haistriú a chur san áireamh.

Tháinig an Chúirt ar an gconclúid, i gcás inar aistríodh náisiúnach tríú tír, tar éis dó iarratas ar chosaint idirnáisiúnta a thaisceadh sa chéad Bhallstát, chuig an mBallstát sin tar éis diúltú d'iarratas nua a taisceadh leis an dara Ballstát, gur cuireadh ar ais ansin é, gan cead cónaithe, chuig críoch an dara Ballstát sin, go bhféadfadh an náisiúnach sin a bheith faoi réir nós imeachta um ghabháil ar ais agus nach féidir an duine sin a aistriú arís chuig an gcéad cheann de na Ballstáit sin gan nós imeachta den sórt sin a leanúint.

2. Cinneadh aistrithe ionchais

Breithiúnas an 31 Bealtaine 2018 (an Dara Dlísheomra), Hassan (C-647/16, [EU:C:2018:368](#))

(Tarchur chun réamhrialú – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 – Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as iarratas ar thearmann arna thíolacadh ag náisiúnach tríú tír i gceann de na Ballstáit a scrúdú – Nósanna imeachta um ghabháil ar láimh agus um ghabháil ar ais – Airteagal 26(1) – An cinneadh aistrithe a ghlacadh agus fógra a thabhairt faoi sula nglacfaidh an Ballstát iarrtha leis an iarraidh ar ghabháil ar ais)

Tar éis dó iarratas a dhéanamh ar chosaint idirnáisiúnta sa Ghearmáin, thaistil Hassan, náisiúnach Iarácach, go dtí an Fhrainc, áit ar gabhadh é. D'iarr údaráis na Fraince ansin ar údaráis na Gearmáine an tUasal Hassan a ghabháil ar ais, agus cinneadh á dhéanamh acu, an lá céanna, an tUasal Hassan a aistriú go dtí an Ghearmáin. Mheas údaráis na Fraince, de bhun Rialachán Bhaile Átha Cliath III, go raibh an Ghearmáin freagrach as iarratas an Uasail Hassan ar chosaint idirnáisiúnta a phróiseáil, ós rud é go ndearna sé iarratas den sórt sin sa tír sin. Rinne Hassan agóid i gcoinne an chinnidh lenar ordaíodh a aistriú go dtí an Ghearmáin os comhair chúirteanna na Fraince. Mhaígh sé, go háraithe, gur sháraigh an cinneadh sin Rialachán Bhaile Átha Cliath III toisc gur glacadh é

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

agus gur cuireadh in iúl dó é sular thug an Ballstát iarrtha (an Ghearmáin) freagra sainráite nó intuigthe fiú ar iarratas údaráis na Fraince é a ghabháil ar ais.

D'iarr an chúirt a rinne an tarchur den Chúirt an bhféadfadh údaráis na Fraince, sa chomhthéacs sin, cinneadh aistrithe a dhéanamh i gcoinne an Uasail Hassan agus fógra a thabhairt dó ina leith sular ghlac an Ghearmáin go sainráite nó go hintuigthe leis an ngabháil ar ais sin.

I ndáil leis sin, chinn an Chúirt gur léir ó fhoclaíocht, ó bhunús agus ó chuspóir Rialachán Bhaile Átha Cliath III nach bhféadfar cinneadh aistrithe a ghlacadh agus a chur in iúl don duine lena mbaineann ach amháin tar éis don Bhallstát iarrtha a chomhaontú, go hintuigthe nó go sainráite, an duine sin a ghabháil ar ais. Go háirithe, thug an Chúirt dá haire go bhféadfaí iallach a chur ar dhuine amháin an tUasal Hassan, fiú sula dtabharfaidh an Ballstát iarrtha freagra ar an iarraidh ar ghabháil ar ais, caingean a thionscnamh i gcoinne an chinnidh aistrithe, cé nach féidir achomharc den sórt sin a dhéanamh ach amháin i gcás inar thug an Ballstát iarrtha freagra fabhrach ar an iarraidh ar ghabháil ar ais. Thairis sin, féadfar raon feidhme cheart an duine lena mbaineann chun leigheas éifeachtach a shrianadh, ós rud é nach bhfuil an cinneadh aistrithe bunaithe ach ar an bhfianaise agus ar an bhfianaise imthoisceach a bhailigh an Ballstát iarrthach (sa chás seo, an Fhrainc). Ar deireadh, glacadh leis go bhféadfaí cinneadh aistrithe a ghlacadh agus fógra a thabhairt faoi sula dtabharfaidh an Ballstát iarrtha freagra, sna Ballstáit sin nach ndéanann foráil maidir le cinneadh den sórt sin a chur ar fionraí sula dtugann an Ballstát iarrtha freagra, an duine lena mbaineann a chur i mbaol aistrithe chuig an mBallstát sin fiú sula dtoilíonn an Ballstát sin leis i bprionsabal.

3. Tréimhse aistrithe

Breithiúnas an 29 Eanáir 2009 (an Ceathrú Dlísheomra), Petrosian (C-19/08, [EU:C:2009:41](#))

(An ceart chun tearmainn Rialachán (CE) Uimh. 343/2003 – Iarrthóir tearmainn ar diúltaíodh dá iarratas agus atá i mBallstát eile ina bhfuil iarratas nua ar thearmann curtha isteach aige a ghabháil ar ais – Tús na tréimhse chun aistriú an iarrthóra tearmainn a chur i bhfeidhm – Nós imeachta aistrithe faoi réir achomharc a bhfuil éifeacht fionraíochta aige)

Tar éis iarratas tosaigh ar thearmann a dhéanaamh sa Fhrainc, áit ar diúltaíodh dóibh, thug baill teaghlaigh Petrosian de bhunadh Airméinis iarratas ar thearmann sa tSualainn. D'iarr údaráis na Sualainne ar údaráis na Fraince freagracht a ghlacadh as baill an teaghlaigh seo. Ós rud é gur aontaigh údaráis na Fraince baill teaghlaigh a thógáil ar ais, cinneadh aistriú na mball teaghlaigh chuig an bhFrainc ar bhonn Airteagal 20(1) (d) de Rialachán Bhaile Átha Cliath II. Mar sin féin, rinne na daoine lena mbaineann agóid i gcoinne an chinnidh lena n-ordaítear an t-aistriú roinnt uaireanta, agus mar

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

thoradh air sin bhí an tréimhse 6 mhí a leagtar síos in Airteagal 20(1) (d) de Rialachán Bhaile Átha Cliath II ⁴² imithe in éag. Tá an tréimhse seo, a thosaíonn 'ó dháta an chinnidh ar achomharc nó ar athbhreithniú', ceaptha chun ligean don Bhallstát inar taisceadh an t-iarratas ar thearmann an t-aistriú a dhéanamh, cé go bhfágann dul in éag na tréimhse sin go bhfuil an Ballstát sin freagrach.

Sa chomhthéacs sin, d'iarr an chúirt a rinne an tarchur den Chúirt cén teagmhas is dócha a bheidh ina chúis leis an tréimhse sé mhí a thosú, agus go háirithe má ritheann an tréimhse sin cheana féin ó dháta an chinnidh bhreithiúnaigh shealadaigh lena gcuirtear cur chun feidhme an nós imeachta aistrithe ar fionraí, nó ó dháta an chinnidh bhreithiúnaigh lena rialaítear tuillteanais na n-imeachtaí agus nach féidir bac a chur ar an gcur chun feidhme sin a thuilleadh.

Chinn an Chúirt, ar thaobh amháin, nach féidir an chosaint bhreithiúnach arna ráthú ag na Ballstáit a bhféadfaidh a gcúirteanna nó a mbinsí cur chun feidhme cinnidh aistrithe a chur ar fionraí, rud a chuirfidh ar chumas an iarrthóra tearmainn agóid éifeachtach a dhéanamh i gcoinne na gcinntí a bhfuil sé faoina réir, a íobairt don cheanglas maidir le hiarratais ar thearmann a phróiseáil go tapa. Na Ballstáit ar mian leo leigheasanna dlí a thabhairt isteach a bhféadfadh cinntí a bhfuil éifeacht fionraíochta acu i gcomhthéacs an nós imeachta aistrithe a bheith mar thoradh orthu, ní féidir, ar mhaithe leis an gceanglas maidir le luas a chomhlíonadh, iad a chur i staid nach bhfuil chomh fabhrach leis an staid ina gcuirtear cinntí na mBallstát nár mheas go raibh gá leo. Dá bhrí sin, Ballstát a chinn, i gcomhthéacs an nós imeachta aistrithe, leigheasanna a thabhairt isteach a bhfuil éifeacht fionraíochta acu, dá mba ghá, cuirfí i gcás míchompordach é, ós rud é, mura bhféadfaí aistriú an iarrthóra tearmainn a eagrú laistigh den tréimhse an-ghearr idir cinneadh na cúirte maidir leis an tsubstaint agus dul in éag na teorann ama chun an t-aistriú a chur i gcrích, bheadh an baol ann go n-ainmneofaí é, ar deireadh, mar an duine atá freagrach as an iarratas ar thearmann a phróiseáil. Dá bhrí sin, ní féidir a bhaint de thátal as an léiriú ar fhorálacha Airteagal 20(1) (d) de Rialachán Bhaile Átha Cliath II gur cheart don Stát iarrthach, ar mhaithe le dlí an Chomhphobail a chomhlíonadh, neamhaird a thabhairt ar éifeacht fionraíochta an chinnidh bhreithiúnaigh shealadaigh a rinneadh i gcomhthéacs achomhairc a d'fhéadfadh éifeacht den sórt sin a bheith aige.

Ar an taobh eile, maidir le hurramú phrionsabal neamhspleáchas nós imeachta na mBallstát, thug an Chúirt dá haire, dá mba rud é go gceanglófaí ar léiriú Airteagal 20(1) (d) de Rialachán Bhaile Átha Cliath II sa chiall go leanann an teorainn ama chun an t-aistriú a chur i gcrích cheana féin ó dháta an chinnidh shealadaigh a bhfuil éifeacht fionraíochta aige, go gceanglófaí ar chúirt náisiúnta ar mian léi comhlíonadh na teorann ama sin a thabhairt chun réitigh le comhlíonadh cinnidh bhreithiúnaigh shealadaigh a

⁴² Faoin bhforáil sin, déantar iarrthóir tearmainn a aistriú chuig an mBallstát a bhfuil sé de cheangal air é a athligean isteach a luaithe is féidir agus, ar a dhéanaí, laistigh de shé mhí ón dáta a nglacfaidh Ballstát eile leis an iarratas ar ghabháil ar ais nó ón dáta a ndéanfar cinneadh maidir le hachomharc nó athbhreithniú i gcás ina mbeidh éifeacht fionraíochta ann. I gcomhréir le mír 2 den Airteagal sin, i gcás nach ndéantar an t-aistriú laistigh den tréimhse sé mhí sin, is ar an mBallstát inar taisceadh an t-iarratas ar thearmann atá an fhreagracht.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

bhfuil éifeacht fionraíochta aige rialú a dhéanamh ar thuillteanais an nós imeachta aistrithe roimh dhul in éag na tréimhse sin, trí chinneadh nach raibh, i gcás inarb iomchuí, in éagmais na tréimhse ama is gá a thabhairt do na breithiúna, in ann cineál casta na díospóide a chur san áireamh go sásúil.

Tháinig an Chúirt ar an gconclúid, i gcás ina bhforáiltear le reachtaíocht an Bhallstáit iarrthaigh d'éifeacht fionraíochta achomhairc, go mbeidh an teorainn ama chun an t-aistriú a chur i gcrích i bhfeidhm, ní ó dháta an chinnidh bhreithiúnaigh shealadaigh lena gcuirtear cur chun feidhme an nós imeachta aistrithe ar fionraí, ach amháin ó dháta an chinnidh bhreithiúnaigh lena rialaítear tuillteanais na n-imeachtaí agus nach bhféadfadh bac a chur ar an gcur chun feidhme sin a thuilleadh.

Breithiúnas an 19 Márta 2019 (an Mór-Dhlísheomra), Jawo (C-163/17, [EU:C:2019:218](#))⁴³

(Tarchur chun réamhrialú – Limistéar saoirse, slándála agus ceartais – Córas Bhaile Átha Cliath – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 – An t-iarrthóir ar thearmann a aistriú chuig an mBallstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas ar chosaint idirnáisiúnta – An coincheap ‘éalú’ – Módúlachtaí maidir le síneadh a chur leis an teorainn ama le haghaidh aistrithe – Airteagal 4 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh – Fíorbhaol íde mídhaonna nó táireach ag deireadh an nós imeachta tearmainn – Dálaí maireachtála tairbhithe cosanta idirnáisiúnta sa Bhallstát sin)

Tháinig náisiúnach den Ghaimbia isteach san Aontas Eorpach tríd an Iodáil agus bhí iarratas ar thearmann taiscthe aige ansin, sular thaistil sé ar aghaidh go dtí an Ghearmáin áit a ndearna sé iarratas nua. Tar éis dóibh a iarraidh ar údarais na hIodáile an duine lena mbaineann a ghabháil ar ais, dhiúltaigh údarais na Gearmáine dá iarratas ar thearmann agus d'ordaigh siad é a aistriú go dtí an Iodáil. Níor éirigh leis an gcéad iarracht aistrithe toisc nach raibh an t-iarratasóir i láthair ag an ionad cóiríochta a leithdháileadh air. Dá bhrí sin, tar éis d'údarais na Gearmáine a mheas gur éalaigh sé, chuir siad in iúl d'údarais na hIodáile nárbh fhéidir an t-aistriú a chur i gcrích agus gur cuireadh síneadh leis an teorainn ama, i gcomhréir le hAirteagal 29(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III. Foráiltear san Airteagal sin gurb é sé mhí an teorainn ama chun an t-aistriú a chur i gcrích, ach go bhféadfar síneadh suas le hocht mí dhéag a chur leis má éalaíonn an t-iarratasóir. Ina dhiaidh sin, dúirt an duine lena mbaineann gur thug sé cuairt ar chara agus nach raibh a fhios aige go raibh sé riachtanach a neamhláithreachtaí a thuairisciú. Ag an am céanna, thionscain sé caingean i gcoinne an chinnidh aistrithe agus, tar éis an chaingean sin a dhíbhe, thug sé achomharc os comhair na cúirte a rinne an tarchur. San achomharc sin, mhaígh sé, ós rud é nár éalaigh sé, nach raibh údarais na Gearmáine i dteideal síneadh a chur leis an teorainn ama dá

⁴³ Sainaithníodh breithiúnas freisin i Roinn I.2.1., dar teideal ‘Riosca maidir le sárú ar Airteagal 4 den Chairt.’

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

aistriú go dtí an Iodáil. Bhí sé ag brath freisin ar lochtanna sistéamacha a bheith ann san Iodáil sa chóras tearmainn a chuir bac ar a aistriú chuig an Stát sin.

D'iarr an Chúirt a rinne an tarchur ar an gCúirt, go háirithe, faoina bhféadfaí a mheas gur éalaigh iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta, agus mar thoradh air sin go bhféadfaí síneadh a chur leis an teorainn ama chun an duine sin a aistriú chuig an mBallstát a bhíonn freagrach de ghnáth as scrúdú a dhéanamh ar a iarratas.

I ndáil leis sin, ar an gcéad dul síos, shoiléirigh an Chúirt go dtugtar le tuiscint leis an gcoincheap 'éalú,' de réir bhrí Airteagal 29(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, go háraithe, go bhfuil gné d'aon ghnó ann, rud a fhágann nach bhfuil an fhoráil sin infheidhme, i bprionsabal, ach amháin i gcás ina seachnaíonn an t-iarratasóir rochtain na n-údarás náisiúnta d'aon ghnó, chun a aistriú nó a haistriú a chosc. Chuir an Chúirt in iúl freisin, áfach, chun feidhmiú éifeachtach Rialachán Bhaile Átha Cliath III a áirithiú agus chun aird a thabhairt ar na deacrachtaí suntasacha is dócha a bheidh ag na húdaráis sin agus cruthúnas á sholáthar acu ar intinn an iarratasóra, go bhféadfar glacadh leis gur éalaigh an duine sin i gcás nach féidir an t-aistriú a chur i gcrích toisc gur fhág an duine sin an chóiríocht a leithdháileadh air nó uirthi gan na húdaráis náisiúnta a chur ar an eolas nó gan réamhúdarú a iarraidh, de réir mar a bheidh. Mar sin féin, níl an toimhde sin infheidhme ach amháin más rud é gur cuireadh an t-iarratasóir ar an eolas go cuí faoina oibleagáidí ina leith sin, i gcomhréir le hAirteagal 5 de Threoir 2013/33. Thairis sin, ní mór don iarratasóir an fhéidearthacht a choinneáil chun a léiriú go bhfuil cúiseanna bailí ann nár chuir sé na húdaráis inniúla ar an eolas faoina neamhláithreacht agus nach bhfuil sé ar intinn aige teacht na n-údarás sin a sheachaint.

Ar an dara dul síos, maidir leis na socruithe chun síneadh a chur leis an tréimhse aistrithe, chinn an Chúirt nach raibh gá le comhairliúchán roimh ré idir an Ballstát iarrthach agus an Ballstát atá freagrach. Dá bhrí sin, chun síneadh suas le hocht mí dhéag ar a mhéad a chur leis an teorainn ama sin, is leor go gcuirfidh an chéad Bhallstát in iúl don dara Ballstát roimh dhul in éag na teorann ama sé mhí gur éalaigh an t-iarratasóir, agus an teorainn ama aistrithe nua á sonrú aige.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

III. Raon feidhme an athbhreithnithe bhreithiúnaigh ar an gcinneadh aistrithe

1. Athbhreithniú breithiúnach teoranta – Rialachán Bhaile Átha Cliath II

Ina cásdlí maidir le léiriú Rialachán Bhaile Átha Cliath II, thug an Chúirt cead d'iarrthóir tearmainn agóid a dhéanamh i gcoinne rogha chritéir an Bhallstáit atá freagrach ach amháin trí bheith ag brath ar easnaimh shistéamacha sa nós imeachta tearmainn agus i ndálaí glactha iarrthóirí tearmainn sa Bhallstát sin, dá bharr sin, sáraítear a chearta bunúsacha a ráthaítear in Airteagal 4 den Chairt.

Breithiúnas an 10 Nollaig 2013 (an Mór-Dhlísheomra), Abdullahi (C-394/12, [EU:C:2013:813](#))

(Tarchur chun réamhrialú – An Comhchóras Eorpach Tearmainn – Rialachán (CE) Uimh. 343/2003 – Cinneadh an Bhallstáit atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta – Athbhreithniú ar chomhlíonadh na gcritéir lena gcinntear freagracht as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas ar thearmann – Raon feidhme an athbhreithnithe bhreithiúnaigh)

Rinne Abdullahi, náisiúnach de chuid na Somáile, a chuaigh isteach san Ostair le cabhair ó smuigléirí, agus a gabhadh ansin gar do theorainn na hUngáire, iarratas ar chosaint idirnáisiúnta a thaisceadh i mí Lúnasa 2011. Sheol údarás inniúil de chuid na hOstaire iarraidh ar ghabháil ar láimh chuig an Ungáir, i gcomhréir le hAirteagal 10(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath II, agus ghlac sé leis an iarraidh sin. Dá bhrí sin, dhiúltaigh údarás na hOstaire d'iarratas Abdullahi ar thearmann san Ostair toisc é a bheith neamh-inghlactha agus chinn sé í a aistriú chuig an Ungáir. Ina hachomharc i gcoinne an chinnidh sin, mhaígh Abdullahi den chéad uair nárbh í an Ungáir a bhí freagrach as a hiarratas ar thearmann, ach an Phoblacht Heilléanach. D'áitigh sí, áfach, nár chomhlíon an Phoblacht Heilléanach cearta an duine ar bhealaí áirithe agus, dá réir sin, gur faoi údaráis na hOstaire a bhí sé an scrúdú ar a hiarratas ar thearmann a thabhairt chun críche.

Agus amhras uirthi an nglacann Ballstát lena fhreagracht, chinn an chúirt a rinne an tarchur tarchur tarchur a dhéanamh chuig an gCúirt Bhreithiúnais le haghaidh réamhrialú. I ndáil leis sin, thug sí dá haire go bhforchuirfí oibleagáid an-leathan scrúdú a dhéanamh ar athbhreithniú ar dhlíteanas an Bhallstáit, ar oibleagáid í atá ar neamhréir leis an luas is gá chun an Ballstát a bhfuil dlínse aige a chinneadh. Ina theannta sin, cé go bhforáiltear le Rialachán Bhaile Átha Cliath II do cheart iarrthóra tearmainn agóid a dhéanamh i gcoinne a aistrithe, ní bhunaítear leis an Rialachán sin ceart chun nós imeachta tearmainn i mBallstát ar leith, de rogha an iarratasóra.

I ndáil leis sin, chinn an Chúirt nach mór Airteagal 19(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath II a léiriú sa chaoi, in imthosca inar ghlac Ballstát le gabháil ar láimh iarrthóra tearmainn i gcomhréir leis an gcritéir a leagtar amach in Airteagal 10(1) den Rialachán sin, eadhon, a

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

mhéid a thagann an Ballstát inar tháinig an t-iarrthóir tearmainn isteach den chéad uair ar chríoch an Aontais Eorpaigh, nach féidir leis an iarratasóir sin rogha an chritéir sin a thabhairt faoi cheist ach amháin trí bheith ag brath ar easnaimh shistéamacha sa nós imeachta tearmainn agus sna coinníollacha glactha d'iarrthóirí tearmainn sa Bhallstát sin, arb ionann iad agus forais shubstaintiúla lena chreidiúint go mbeidh fíorbhaol ann go gcuirfear an t-iarratasóir sin faoi réir íde atá mídhonna nó táireach, de réir bhrí Airteagal 4 den Chairt.

2. Athbhreithniú breithiúnach leathnaithe – Rialachán Bhaile Átha Cliath III

Tháinig an fhorbairt seo ar chásdlí as an leasú suntasach ar na forálacha a bhaineann le leigheasanna dlí i gcoinne an chinnidh aistrithe (féach an difríocht idir Airteagal 19(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath II agus Airteagal 27, ⁴⁴ chomh maith le haithris 19 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III). Go deimhin, bhí baint ag an iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta leis an bpróiseas chun an Ballstát atá freagrach a chinneadh. Mar chuid den phróiseas sin, cuirfear an t-iarratasóir ar an eolas faoi na critéir freagrachta agus féadfaidh sé faisnéis a sholáthar lena gcumasófar na critéir sin a chur i bhfeidhm i gceart.

Mar sin, sna breithiúnais thíos, ghlac an Chúirt go bhféadfaidh an t-iarratasóir brath ar chur i bhfeidhm mícheart an chritéir chun freagracht a chinneadh, fiú mura ndearnadh sárú ar a chearta bunúsacha dá bharr.

2.1. Neamhchomhlíonadh forálacha teicniúla

Breithiúnais an 7 Meitheamh 2016 (an Mór-Dhlísheomra), Ghezelbash (C-63/15, [EU:C:2016:409](#)), agus an 7 Meitheamh 2016 (an Mór-Dhlísheomra), Karim (C-155/15, [EU:C:2016:410](#))

(Tarchur chun réamhrialú – Rialachán (AE) 604/2013 – Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as iarratas ar thearmann arna thíolacadh ag náisiúnach tríú tír i gceann de na Ballstáit a scrúdú – Airteagal 12 – Eisiúint doiciméad cónaithe nó víosaí – Airteagal 27 – Leigheasanna – Raon feidhme an athbhreithnithe bhreithiúnaigh)

(Tarchur chun réamhrialú – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 – Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as iarratas ar thearmann arna thíolacadh ag náisiúnach tríú tír i gceann de na Ballstáit a scrúdú – Airteagal 18 – Iarrthóir tearmainn a bhfuil a iarratas faoi scrúdú)

⁴⁴ De bhun Airteagal 27(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, beidh an ceart chun leighis éifeachtaigh ag an iarratasóir, i bhfoirm achomhairc nó athbhreithnithe, ó fhóras agus ó dhlí, i gcoinne cinneadh aistrithe os comhair cúirte nó binse.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

a ghabháil ar ais – Airteagal 19 – Scor na bhfreagrachtaí – Neamhláithreacht ó chríoch na mBallstát ar feadh trí mhí ar a laghad – Nós imeachta nua lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach – Airteagal 27 – Leigheas – Raon feidhme an athbhreithnithe bhreithiúnaigh)

In Ghezelbash, rinne náisiúnach de chuid na hIaráine iarratas ar chead cónaithe sealadach chuig údaráis na hÍsiltíre. Mar a léirigh cuardach i gCóras Faisnéise Víosaí an Aontais Eorpaigh (VIS) gur eisigh misean taidhleoireachta na Fraince san Iaráin víosa don duine lena mbaineann lena gcumhdaítear tréimhse shonraithe, d'iarr Státrúnaí na hÍsiltíre ar údaráis na Fraince, ar bhonn Rialachán Bhaile Átha Cliath III, an duine sin a ghabháil ar láimh. D'aontaigh údaráis na Fraince leis an iarraidh sin. Mar sin féin, le linn an dara héisteacht ó údaráis na hÍsiltíre, d'iarr an duine lena mbaineann cead doiciméid bhunaidh a chur isteach lena gcruthaítear gur fhill sé ar an Iaráin tar éis dó cuairt a thabhairt ar an bhFrainc, rud a d'fhág, dar leis an iarratasóir, nárbh í an Fhrainc an Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar a iarratas ar thearmann. Dá bhrí sin, ardaíodh an cheist an raibh an duine lena mbaineann i dteideal agóid a dhéanamh i gcoinne fhreagracht Phoblacht na Fraince as scrúdú a dhéanamh ar a iarratas ar thearmann tar éis don Bhallstát sin an fhreagracht sin a ghlacadh.

Sa chomhthéacs sin, chinn an Chúirt nach mór Airteagal 27(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, arna léamh i bhfianaise aithris 19 den Rialachán sin, a léiriú sa chaoi go bhfuil iarrthóir tearmainn i dteideal, in achomharc i gcoinne cinnidh chun é a aistriú, cur i bhfeidhm mícheart ceann de na critéir chun freagracht a chinneadh a leagtar síos sa Rialachán sin a phléadail.

In Karim, rinne náisiúnach Siriach iarratas ar chosaint idirnáisiúnta sa tSualainn. Mar a léirigh cuardach i gcóras 'Eurodac' gur lorg an duine lena mbaineann an chosaint sin cheana féin sa tSlóivéin, d'iarr an Migrationsverket (an Bord Imirce, an tSualainn; 'an Oifig') ar údaráis na Slóivéine an duine lena mbaineann a ghabháil ar ais, ar bhonn Airteagal 18(1) (b) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III.

D'aontaigh údaráis na Slóivéine leis an iarraidh sin. Chuir an Oifig in iúl do na húdaráis sin ansin gur éiligh an duine lena mbaineann gur fhág sé críoch na mBallstát ar feadh níos mó ná trí mhí tar éis a chéad iarratais ar thearmann agus gur thug a phas víosa iontrála don Liobáin. Ós rud é gur athdhearbhaigh údaráis na Slóivéine gur ghlac siad leis an iarraidh ar ghabháil ar ais, dhiúltaigh an Oifig d'iarratas an duine lena mbaineann ar chosaint idirnáisiúnta. D'áitigh an duine lena mbaineann, áfach, nárbh í an tSlóivéin an Ballstát a bhí freagrach as scrúdú a dhéanamh ar a iarratas ar thearmann.

Dá bhrí sin, chinn an Chúirt ar dtús go bhfuil Airteagal 19(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, agus go háirithe an dara fómhír de, infheidhme maidir le náisiúnach tríú tír a sholáthraíonn fianaise, tar éis dó an chéad iarratas ar thearmann a thaisceadh i mBallstát, gur fhág sé críoch na mBallstát ar feadh tréimhse trí mhí ar a laghad, sula ndéanfaidh sé iarratas nua ar thearmann i mBallstát eile. Foráiltear sa chéad fhomhír d'Airteagal 19(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III go dtiocfaidh deireadh, i bprionsabal, leis na hoibleagáidí a eascraíonn as Airteagal 18(1) den Rialachán sin iarratasóir ar

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

thearmann a ghabháil ar láimh nó a ghabháil ar ais más féidir leis an mBallstát atá freagrach a shuíomh, nuair a iarrtar air iarratasóir ar thearmann a ghabháil ar ais, gur fhág an duine lena mbaineann críoch na mBallstát ar feadh tréimhse trí mhí ar a laghad. Mar sin féin, sonraítear sa dara fomhír d'Airteagal 19(2) den Rialachán sin go measfar iarratas a thaiscfear tar éis tréimhse neamhláithreachta den sórt sin a bheith ina iarratas nua as a n-eascróidh nós imeachta nua lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach. Dá bhrí sin, i gcás inar fhág náisiúnach tríú tír, tar éis dó an chéad iarratas ar thearmann a dhéanamh i mBallstát, críoch na mBallstát ar feadh tréimhse trí mhí ar a laghad roimh dó iarratas nua ar thearmann a dhéanamh i mBallstát eile, ceanglaítear le hAirteagal 19(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III ar an mBallstát ina ndearnadh an t-iarratas nua ar thearmann an próiseas a chur i gcrích, ar bhonn na rialacha a leagtar síos sa Rialachán sin, lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas nua sin.

Chinn an Chúirt freisin, mar a rinne sí sa [bhreithiúnas in Ghezelbash](#), a luaitear thuas, nach mór Airteagal 27(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III a léiriú sa chaoi go bhféadfaidh iarratasóir ar thearmann, in achomharc i gcoinne cinnidh é a aistriú, sárú ar an rialail a leagtar amach sa dara fomhír d'Airteagal 19(2) den Rialachán sin a agairt.

Breithiúnas an 26 Iúil 2017 (an Mór-Dhlísheomra), A. S. (C-490/16, [EU:C:2017:585](#)) ⁴⁵

(Tarchur chun réamhrialú – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 – Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as iarratas ar thearmann arna thíolacadh ag náisiúnach tríú tír i gceann de na Ballstáit a scrúdú – Teacht i láthair líon as cuimse náisiúnach tríú tíortha ar mian leo cosaint idirnáisiúnta – Trasnú teorann a eagrú ag údaráis Ballstáit amháin chun críche idirthurais chuig Ballstát eile – Iontráil údaraithe de mhaolú ar chúiseanna daonchairdiúla – Airteagal 13 – Teorainn sheachtrach a thrasnú go neamhrialta – Tréimhse dhá mhí dhéag mhí ó thrasnú na teorann – Airteagal 27 – Leigheas – Raon feidhme an athbhreithnithe Bhreithiúnaigh – Airteagal 29 – Tréimhse sé mhí chun an t-aistriú a chur i gcrích – Rith na dtréimhsí – Leigheas a fheidhmiú – Éifeacht fionraíochta)

In 2016, cé nach raibh víosa iomchuí aige, thrasnaigh A.S., náisiúnach Siriach, an teorainn idir an Chróit agus an tSeirbia. D'eagraigh údaráis na Cróite a iompar chuig an teorainn idir an Chróit agus an tSlóivéin agus é mar aidhm aige cabhrú leis taisteal chuig Ballstáit eile chun iarratas ar chosaint idirnáisiúnta a dhéanamh. Rinne A. S. iarratas ina dhiaidh sin sa tSlóivéin.

Mar sin féin, mheas an tSlóivéin, a mhéid a tháinig na hiarratasóirí isteach sa Chróit go neamhdhleathach, de réir Rialachán Bhaile Átha Cliath III, gur faoi údaráis an Bhallstáit sin a iarratas ar chosaint idirnáisiúnta a scrúdú. Rinne A.S. agóid i gcoinne chinneadh údaráis na Slóivéine os comhair na gcúirteanna, ag áitiú nach féidir a theacht isteach sa

⁴⁵ Sainaithníodh breithiúnas freisin i Roinn I.1.3., dar teideal 'Iontráil isteach sa chríoch.'

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Chróit a mheas neamhrialta agus gurb faoi Rialachán Bhaile Átha Cliath III atá sé a iarratas a scrúdú.

Sa chomhthéacs sin, d'iarr an Chúirt a rinne an tarchur den Chúirt, go bunúsach, an bhfuil iontráil an duine lena mbaineann rialta faoi bhrí Rialachán Bhaile Átha Cliath III.

Maidir leis na hargóintí ar féidir leis an iarratasóir brath orthu san achomharc i gcoinne an chinnidh aistrithe, chinn an Chúirt Bhreithiúnais, chun agóid a dhéanamh i gcoinne cinnidh aistrithe, go bhféadfaidh iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta, i gcomhthéacs na leigheasanna dá bhforáiltear in Airteagal 27(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, brath ar chur i bhfeidhm mícheart chritéar na freagrachta maidir le trasnú neamhrialta Ballstáit, a leagtar síos in Airteagal 13(1) den Rialachán sin. Ag brath ar a [breithiúnas an 7 Meitheamh 2016, Ghezelbash \(C-63/15, EU:C:2016:409\)](#), inar chinn sí go bhféadfaidh iarratasóir den sórt sin, de bhun a chirt chun leigheas éifeachtach a fháil, brath ar chur i bhfeidhm mícheart an chritéir maidir le víosa a eisiúint, thug an Chúirt faoi deara go raibh feidhm freisin ag na forais a leag sí amach sa bhreithiúnas sin maidir leis an gcritéar a leagtar amach in Airteagal 13(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III.

Ar deireadh, scrúdaigh an Chúirt na hiarmhairtí a bhaineann le hachomharc a dhéanamh i gcoinne cinneadh aistrithe maidir le ríomh na dteorainneacha ama a leagtar síos, ar thaobh amháin, in Airteagal 13(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III agus, ar an taobh eile, in Airteagal 29(2) den Rialachán sin. Chuir an Chúirt in iúl go bhfuil sé i gceist leis an dá fhoráil teorainn ama a chur le freagracht Ballstáit faoi Rialachán Bhaile Átha Cliath III. Faoi Airteagal 13(1), tá Ballstát atá bunaithe ar an gcritéar go dtrasnófar an teorainn go mírialta le scor 12 mhí tar éis an dáta a dtrasnófar an teorainn sin agus, faoi Airteagal 29, ní mór iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta a aistriú laistigh de 6 mhí tar éis don Bhallstát atá freagrach glacadh leis nó laistigh de 6 mhí tar éis an chinnidh chríochnaithigh maidir le hachomharc nó athbhreithniú a bhfuil éifeacht fionraíochta aige i gcomhréir le hAirteagal 27(3) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III.

Ar an gcéad dul síos, chinn an Chúirt nach bhfuil aon éifeacht ag achomharc a thaisceadh i gcoinne cinneadh aistrithe ar reáchtáil na teorann ama a leagtar síos in Airteagal 13(1), ar coinníoll é chun an critéar a leagtar síos san fhoráil sin a chur i bhfeidhm. Ar an dara dul síos, dúirt an Chúirt nach gcuirfear tús leis an teorainn ama a leagtar síos in Airteagal 29(1) agus (2) go dtí go ndéanfar cinneadh críochnaitheach ar an achomharc sin, lena n-áirítear nuair a bheidh cinneadh déanta ag an gcúirt a éisteann an t-achomharc réamhrialú a iarraidh ar an gCúirt, fad a bheidh éifeacht fionraíochta ag an achomharc sin. Baineann an teorainn ama dheireanach sin le forfheidhmiú an chinnidh aistrithe agus ní fhéadfar í a chur i bhfeidhm go dtí go mbeidh prionsabal an aistrithe suite, is é sin le rá, ar a luaithe nuair a ghlacfaidh an Ballstát iarrtha leis an iarraidh duine a ghabháil ar láimh nó duine a ghabháil ar ais.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

2.2. Mainneachtain cloí le teorainneacha ama

Breithiúnas an 26 Iúil 2017 (an Mór-Dhlísheomra), Mengesteab (C-670/16, [EU:C:2017:587](#))

(Tarchur chun réamhrialú – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 – Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as iarratas ar thearmann arna thíolacadh ag náisiúnach tríú tír i gceann de na Ballstáit a scrúdú – Airteagal 20 – Tús an phróisis cinnteoireachta – Iarratas ar chosaint idirnáisiúnta a thaisceadh – Tuarascáil arna hullmhú ag na húdaráis a shroich na húdaráis inniúla – Airteagal 21(1) – Teorainneacha ama chun iarratas a dhéanamh ar ghabháil ar láimh – Freagracht a aistriú chuig Ballstát eile – Airteagal 27 – Leigheas – Raon feidhme an athbhreithnithe bhreithiúnaigh)

An 14 Meán Fómhair 2015, rinne an tUasal Mengesteab, náisiúnach Eiritreach, iarratas ar thearmann sa Ghearmáin. An lá céanna, d'eisigh an t-údarás inniúil deimhniú dearbhaithe dó mar iarrthóir tearmainn. Faoi 14 Eanáir 2016 ar a dhéanaí, fuair an Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (an Oifig Chónaidhme um Imirce agus Dídeanaithe, an Ghearmáin; 'an Oifig'), arb é an t-údarás atá freagrach as na hoibleagáidí a eascraíonn as Rialachán Bhaile Átha Cliath III a chomhlíonadh, bunchóip an deimhnithe sin, cóip de nó, ar a laghad, an phríomhfhaisnéis atá ann. An 22 Iúil 2016, d'éist an Oifig le Mengesteab agus bhí sé in ann iarratas oifigiúil ar thearmann a thaisceadh. Mar sin féin, léirigh cuardach i gcóras Eurodac gur tógadh a méarloirg san Iodáil. Go ginearálta, cruthaíonn an toradh dearfach sin gur thrasnaigh an duine lena mbaineann teorainn sheachtrach de chuid an Aontais go neamhrialta, rud a d'fhéadfadh a fhágáil go bhfuil an Ballstát a bhfuil teorainn aige leis an teorainn sheachtrach atá i gceist (an Iodáil sa chás seo) freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas ar thearmann. An 19 Lúnasa 2016, d'iarr an Oifig ar údaráis na hIodáile ansin Mengesteab a ghlacadh i gcomhréir le Rialachán Bhaile Átha Cliath III. Is ionann mainneachtain údaráis na hIodáile freagra a thabhairt ar an iarraidh sin agus glacadh leis.

Ós rud é, le cinneadh an 10 Samhain 2016, gur dhiúltaigh an Oifig dá iarratas ar thearmann agus gur ordaigh sí é a aistriú go dtí an Iodáil, rinne Mengesteab agóid i gcoinne an chinnidh sin os comhair na cúirte a rinne an tarchur. Maíonn sé gur aistríodh go dtí an Ghearmáin, faoi Rialachán Bhaile Átha Cliath III, an fhreagracht as scrúdú a dhéanamh ar a iarratas ar thearmann. Foráiltear leis an Rialachán sin nach mór an iarraidh ar ghabháil ar láimh a dhéanamh tráth nach déanaí ná trí mhí ón dáta a taisceadh an t-iarratas ar chosaint idirnáisiúnta agus, tar éis don tréimhse sin dul in éag, gurb é an Ballstát inar taisceadh an t-iarratas ar chosaint idirnáisiúnta atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas. De réir Mengesteab, d'iarr an Oifig ar údaráis na hIodáile dul i bhfeighil air go dtí go ndeachaigh an tréimhse trí mhí in éag. Sa chomhthéacs sin, d'iarr an chúirt a rinne an tarchur ar an gCúirt Rialachán Bhaile Átha Cliath III a léiriú.

Chinn an Chúirt, ar an gcéad dul síos, go bhféadfaidh iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta brath, i gcomhthéacs achomhairc arna dhéanamh i gcoinne cinneadh aistrithe arna

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

ghlacadh ina leith, ar dhul in éag na tréimhse trí mhí atá i gceist, fiú má tá an Ballstát iarrtha toilteanach an t-iarratasóir sin a ghabháil ar láimh. Mheabhraigh an Chúirt ina leith sin nach amháin gur leag reachtas an Aontais síos, i gcomhthéacs Rialachán Bhaile Átha Cliath III, rialacha eagraíochtúla lena rialaítear an caidreamh idir na Ballstáit d'fhonn an Ballstát atá freagrach a chinneadh, ach gur chinn sé ról a thabhairt d'iarrthóirí tearmainn sa phróiseas sin, go háraithe, trí cheart a ráthú dóibh leigheas éifeachtach a fháil i gcoinne aon chinneadh aistrithe a rinneadh ina gcoinne.

Ar an dara dul síos, chin an chúirt, nach féidir iarraidh ar ghabháil ar láimh a dhéanamh go bailí níos mó ná trí mhí tar éis an t-iarratas ar chosaint idirnáisiúnta a thaisceadh. An teorainn ama dhá mhí a leagtar síos i Rialachán Bhaile Átha Cliath III maidir le iarraidh den sórt sin i gcás amas Eurodac a fháil, ní tréimhse bhreise í de bheis ar an tréimhse trí mhí, ach tréimhse níos giorra a bhfuil bonn cirt léi toisc gur cruthúnas é an t-amas sin ar thrasnú neamhrialta teorann seachtraí de chuid an Aontais, rud a shimplíonn an próiseas lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach.

Ar an tríú dul síos, maidir leis an sainmhíniú ábhartha ar an iarratas ar chosaint idirnáisiúnta,⁴⁶ chinn an Chúirt mar a leanas: measfar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta a bheith taiscthe i gcás ina bhfuil doiciméad i scríbhinn, arna tharraingt suas ag údarás poiblí agus lena ndeimhnítear go bhfuil iarratas ar chosaint idirnáisiúnta déanta ag náisiúnach tríú tír, faighte ag an údarás atá freagrach as na hoibleagáidí a eascraíonn as Rialachán Bhaile Átha Cliath III a fhorfheidhmiú nó, i gcás inarb infheidhme, nach bhfuil faighte ag an údarás sin ach an phríomhfhaisnéis atá sa doiciméad sin (agus ní an doiciméad féin ná cóip an doiciméid sin). Chun tús éifeachtach a chur leis an bpróiseas lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach, ní mór an t-údarás inniúil a chur ar an eolas go cinnte go bhfuil iarratas ar chosaint idirnáisiúnta déanta ag náisiúnach tríú tír. Mar sin féin, ní gá foirm atá sainithe go beacht a bheith ag an doiciméad i scríbhinn a tharraingítear suas chun na críche sin ná ní gá gnéithe breise a bheith ann a bhaineann le cur i bhfeidhm na gcritéir a leagtar síos le Rialachán Bhaile Átha Cliath III nó, *a fortiori*, le scrúdú a dhéanamh ar fhiúntas an iarratais ar chosaint idirnáisiúnta. Ní gá ach oiread, ag an gcéim sin den nós imeachta, agallamh pearsanta a eagrú cheana féin. Chuirfí srian le héifeachtacht ráthaíochtaí tábhachtacha áirithe a dheonaítear d'iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta dá mba rud é nár leor doiciméad i scríbhinn amhail an dearbhú atá i gceist a bheith faighte ag an údarás inniúil (an Oifig sa chás seo) chun a léiriú gur taisceadh iarratas ar chosaint idirnáisiúnta. Ina theannta sin, d'fhéadfadh réiteach den sórt sin difear a dhéanamh do chóras Bhaile Átha Cliath, trí amhras a chaitheamh ar an stádas speisialta a thugann sé don chéad Bhallstát ina dtaisctear iarratas ar thearmann. Ina theannta sin, ní mór tarchur na príomhfhaisnéise atá i ndoiciméad den sórt sin chuig an údarás inniúil a mheas mar tharchur na bunfhaisnéise nó cóipe den doiciméad sin chuig an údarás sin. Dá bhrí sin, is leor an tarchur sin chun a shuí go meastar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta a bheith taiscthe.

⁴⁶ Iarratas a spreagann an teorainn ama de thrí mhí.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Breithiúnas an 25 Deireadh Fómhair 2017 (an Mór-Dhlísheomra), Shiri (C-201/16, [EU:C:2017:805](#))

(Tarchur chun réamhrialú – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 – Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as iarratas ar thearmann arna thíolacadh ag náisiúnach tríú tír i gceann de na Ballstáit a scrúdú – Airteagal 27 – Leigheas – Raon feidhme an athbhreithnithe bhreithiúnaigh – Airteagal 29 – Teorainn ama chun an t-aistriú a chur i gcrích – Gan aon aistriú a dhéanamh laistigh den teorainn ama atá leagtha síos – Oibleagáidí an Bhallstáit atá freagrach – Dliteanas a aistriú – Ceanglas maidir le cinneadh ón mBallstát atá freagrach)

Thug an tUasal Shiri, ar náisiúnach de chuid na hIaráine é, agóid os comhair chúirteanna na hOstaire maidir leis an gcinneadh ag diúltú dá iarratas ar chosaint idirnáisiúnta san Ostair agus faoina aistriú chuig an mBulgáir. Bhí an Bhulgáir, an tír inar tháinig sé isteach san Aontas Eorpach agus inar thaisc sé iarratas den sórt sin, tar éis comhaontú roimhe sin é a thógáil ar ais. Mhaígh Shiri, de bhun Rialachán Bhaile Átha Cliath III, go bhfuil an Ostair freagrach anois as a iarratas a scrúdú toisc nár aistríodh go dtí an Bhulgáir é laistigh de thréimhse sé mhí ó chomhaontú údaráis na Bulgáire é a thógáil ar ais.

D'iarr an chúirt a rinne an tarchur den Chúirt Bhreithiúnais an leor, de réir Rialachán Bhaile Átha Cliath III, dul in éag na tréimhse sé mhí atá i gceist, ann féin, chun an fhreagracht sin a aistriú idir na Ballstáit. I gcás inarb iomchuí, d'fhéach sí freisin lena fháil amach an bhféadfaidh iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta brath, os comhair cúirte nó binse, ar aistriú freagrachta den sórt sin.

I ndáil leis sin, chinn an Chúirt, mura gcuirfear an t-aistriú i gcrích laistigh den tréimhse sé mhí, go n-aistrefar an fhreagracht go huathoibríoch chuig an mBallstát a d'iarr an ghabháil ar láimh (an Ostair, sa chás seo), gan é a bheith riachtanach don Bhallstát atá freagrach (an Bhulgáir, sa chás seo) diúltú an duine lena mbaineann a ghabháil ar láimh nó a athghabháil. Ní hamháin go bhfuil an réiteach sin soiléir ó fhoclaíocht iarbhir Rialachán Bhaile Átha Cliath III, ach tá sé comhsheasmhach freisin leis an gcuspoir iarratais ar chosaint idirnáisiúnta a phróiseáil go tapa. Áirithítear le réiteach den sórt sin, i gcás moill ar an nós imeachta um ghabháil ar láimh nó athghabháil ar láimh, go ndéanfar scrúdú ar an iarratas ar chosaint idirnáisiúnta sa Bhallstát ina bhfuil an t-iarratasóir i láthair, ionas nach gcuirfear an scrúdú sin siar a thuilleadh.

Thairis sin, chinn an Chúirt go bhféadfaidh iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta brath ar dhul in éag na tréimhse sé mhí. Tá feidhm aige sin gan beann ar cé acu a chuaigh nó nach ndeachaigh an tréimhse sin in éag roimh ghlacadh an chinnidh aistrithe nó ina dhiaidh sin. Tá sé d'oibleagáid ar na Ballstáit foráil a dhéanamh maidir le leigheas éifeachtach gasta i ndáil leis sin. Shoiléirigh an Chúirt sa chomhthéacs sin, i gcás ina bhfuil an tréimhse sé mhí imithe in éag ar dháta tar éis an dáta a glacadh cinneadh aistrithe, nach féidir le húdaráis inniúla an Bhallstáit iarrthaigh (an Ostair, sa chás seo) an duine lena mbaineann a aistriú chuig Ballstát eile. Os a choinne sin, ceanglaítear orthu na bearta is gá a dhéanamh as a stuaim féin chun glacadh leis an bhfreagracht a

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

aistrítear chucu agus chun scrúdú a thionscnamh gan mhoill ar an iarratas ar chosaint idirnáisiúnta arna thaisceadh ag an duine lena mbaineann.

Chinn an Chúirt freisin gur leigheas éifeachtach agus tapa é an ceart, dá bhforáiltear le reachtaíocht na hOstaire, chun brath ar imthosca tar éis an cinneadh aistrithe a ghlacadh i gcomhthéacs caingean arna tabhairt i gcoinne an chinnidh sin, lenar féidir brath ar dhul in éag na tréimhse aistrithe.

Féach breithiúnas an 13 Samhain 2017, (an Mór-Dhlísheomra), X (C-47/17 agus C-48/17, [EU:C:2018:900](#))

(Tarchur chun réamhrialú – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 – Rialachán (CE) Uimh. 1560/2003 – Cinneadh cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta – Critéir agus sásraí chun cinneadh a dhéanamh – Iarratas ar iarrthóir tearmainn a ghabháil ar láimh nó a ghabháil ar ais – Freagairt dhiúltach ón mBallstát iarrtha – Iarraidh ar athbhreithniú – Airteagal 5(2) de Rialachán Uimh. 1560/2003 – Tréimhse ama chun freagra a thabhairt – Dul in éag – Éifeachtaí)

Bhain na díospóidí sna príomhimeachtaí le náisiúnach Siriach agus náisiúnach Eiritreach araon a thaisc iarratas san Ísiltír ar chead cónaithe sealadach a dheonú d'iarrthóir tearmainn tar éis dó iarratas ar chosaint idirnáisiúnta a thaisceadh roimhe sin i dtír eile (an Ghearmáin agus an Eilvéis, faoi seach), an náisiúnach Eiritreach a tháinig isteach tríd an Iodáil (i gcás nár suíodh gur thaisc sé iarratas ar chosaint idirnáisiúnta). Faoi Airteagal 18(1)(b) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, rinne údaráis na hÍsiltíre iarrataí ar údaráis na Gearmáine, na hEilvéise agus na hIodáile na daoine lena mbaineann a ghabháil ar ais. Tar éis diúltú do na hiarrataí sin, rinne údaráis na hÍsiltíre iarrataí ar athscrúdú, ar bhonn Airteagal 5(2) de Rialachán Uimh. 1560/2003, ar údaráis na Gearmáine agus na hIodáile, nár thug údaráis na hIodáile freagra orthu nó ar thug siad freagra orthu tar éis don teorainn ama coicíse a leagtar síos san fhoráil sin dul in éag.

I gCás C-47/17, mhaígh an t-iarratasóir má thugann an Ballstát iarrtha freagra diúltach, laistigh den tréimhse fhorordaithe, ar an iarraidh ar ghabháil ar ais, gur ar an mBallstát iarrthach a bheidh an fhreagracht, ón tráth sin. I gCás C-48/17, d'easaontaigh na páirtithe sna príomhimeachtaí cibé acu an raibh nó nach raibh an cosantóir freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas an iarratasóra ar chead cónaithe sealadach d'iarrthóir tearmainn toisc nár fhreagair údaráis na hIodáile an iarraidh ar athscrúdú laistigh den tréimhse a fhorordaítear, tar éis diúltú d'iarratas an Rúnaí Stáit an t-iarratasóir a ghlacadh ar ais ar dtús. Dá bhrí sin, d'iarr an chúirt a rinne an tarchur caingean os comhair na Cúirte Breithiúnais an gcaithfidh an Ballstát a ndearnadh iarraidh ar ghabháil ar láimh nó ar ghabháil ar ais chuige de bhun Airteagal 21 nó Airteagal 23 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, a thug freagra diúltach laistigh de na teorainneacha ama a leagtar síos in Airteagal 22 nó in Airteagal 25 den Rialachán sin agus a fuair, ina dhiaidh sin, iarraidh ar athbhreithniú faoi Airteagal 5(2), freagra a thabhairt ar an mBallstát sin laistigh de thréimhse áirithe ama. Rinne an chúirt a rinne an tarchur iarracht freisin a

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

fháil amach cad é an tréimhse ama sin, de réir na gcúinsí, agus cad iad na hiarmhairtí a bheidh ann má theipeann ar an mBallstát iarrtha freagra a thabhairt, laistigh den tréimhse sin, ar iarratas an Bhallstáit iarrthaigh ar athscrúdú.

Tar éis dó a mheabhrú gur sholáthair reachtas an Aontais, i Rialachán Bhaile Átha Cliath III, sraith teorainneacha ama éigeantacha mar chreat do na nósanna imeachta chun iarrataí ar ghabháil ar láimh agus ar ghabháil ar ais a phróiseáil ag an mBallstát iarrtha, shonraigh an Chúirt gur ‘nós imeachta breise,’ de chineál roghnach, é an sásra a leagtar amach in Airteagal 5(2) de Rialachán Uimh. 1560/2003, trínar féidir leis an mBallstát iarrthach iarraidh ar athscrúdú a dhéanamh chuig an mBallstát iarrtha, tar éis don Bhallstát sin diúltú glacadh leis an iarraidh ar ghabháil ar láimh nó ar ghabháil ar ais, nach mór a fhad a theorannú go docht agus go hintuartha. Dar leis an gCúirt, bheadh nós imeachta athscrúdaithe nach bhfuil srianta ach le tréimhse ‘réasúnta’ le haghaidh freagra, nó atá éiginnte, ar neamhréir le cuspóirí Rialachán Bhaile Átha Cliath III, go háirithe an cuspóir iarratais ar chosaint idirnáisiúnta a phróiseáil go tapa.

Dá bhrí sin, chinn an Chúirt nach mór Airteagal 5(2) de Rialachán Cur Chun Feidhme Uimh. 1560/2003 a léiriú sa chaoi nach mór do Bhallstát a fuair iarraidh ar ghabháil ar láimh nó ar ghabháil ar ais de bhun Airteagail 21 agus 23 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, tar éis dó na seiceálacha is gá a dhéanamh, a thug freagra, go mion agus le cúiseanna iomlána, ar an diúltach laistigh de na teorainneacha ama a leagtar síos in Airteagail 22 nó 25 den Rialachán sin agus a fuair, ina dhiaidh sin, iarraidh ar athbhreithniú laistigh den tréimhse 3 seachtaine a leagtar síos in Airteagal 5(2) de Rialachán Cur Chun Feidhme Uimh. 1560/2003, iarracht a dhéanamh, de mheon an chomhair dhílis, freagra a thabhairt air sin laistigh den tréimhse 2 sheachtain a leagtar síos san fhoráil dheireanach sin. I gcás nach dtabharfaidh an Ballstát iarrtha freagra ar an iarraidh ar athscrúdú laistigh den tréimhse 2 sheachtain sin, déanfar an nós imeachta athscrúdaithe breise a fhoirceannadh go cinntitheach, agus mar thoradh air sin ní mór a mheas go bhfuil an Ballstát iarrthach freagrach, ó dhul in éag na tréimhse sin, as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas ar chosaint idirnáisiúnta, ach amháin má tá an t-am is gá ar fáil dó fós chun iarraidh eile ar ghabháil ar láimh nó ar ghabháil ar ais a thaisceadh, laistigh de na teorainneacha ama éigeantacha a leagtar síos chun na críche sin in Airteagal 23(2) agus in Airteagal 21(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

2.3. Athbhreithniú ar an gcinneadh aistrithe i gcás ina ndéantar duine a ghabháil ar ais

Breithiúnas an 2 Aibreán 2019 (an Mór-Dhlísheomra), H. (C-582/17, [EU:C:2019:280](#))

(Tarchur chun réamhrialú – Cinneadh an Bhallstáit atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 – Airteagal 18(1)(b) go (d) – Airteagal 23(1) – Airteagal 24(1) – Nós imeachta um ghabháil ar ais – Critéir dliteanais – Iarratas nua déanta i mBallstát eile – Airteagal 20(5) – Próiseas leanúnach cinnteoireachta – Iarratas a tharraingt siar – Airteagal 27 – Leigheasanna)

D'iarr údaráis na hÍsiltíre ar údaráis na Gearmáine beirt náisiúnach Siria a thaisc an chéad iarratas ar chosaint idirnáisiúnta sa Ghearmáin a ghabháil ar ais, sular fhág siad an Stát sin agus sula ndearna siad iarratas nua san Ísiltír. Luaigh náisiúnaigh na Siria go raibh a gcéilí faoi seach san Ísiltír, tairbhithe cosanta idirnáisiúnta, ach dhiúltaigh údaráis na hÍsiltíre na líomhaintí sin a chur san áireamh agus, dá bhrí sin, scrúdú a dhéanamh ar a n-iarratas, ar an bhforas, i gcomhthéacs nós imeachta um ghabháil ar ais, nach féidir le hiarratasóir brath ar Airteagal 9 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III.

D'iarr an Chúirt a rinne an tarchur den Chúirt, sula dtaisceann siad iarraidh iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta a ghabháil ar ais, an gceanglaítear ar na húdaráis inniúla a chinneadh cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas an duine sin, go háirithe ar bhonn an chritéir chun freagracht a chinneadh a leagtar síos in Airteagal 9 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III.

Sa chomhthéacs sin, mheabhraigh an Chúirt go bhfuil an nós imeachta um ghabháil ar ais infheidhme maidir leis na daoine dá dtagraítear in Airteagal 20(5) nó in Airteagal 18(1) (b) go (d) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, sula luaitear go bhfágann an cás ina dtaisceann náisiúnach tríú tír iarratas ar chosaint idirnáisiúnta sa chéad Bhallstát an Ballstát sin agus go dtíolacann sé iarratas nua sa dara Ballstát faoi raon feidhme an nós imeachta sin, gan beann ar cé acu ar tarraingíodh siar an t-iarratas a taisceadh sa chéad Bhallstát nó ar cuireadh tús lena scrúdú cheana féin, i gcomhréir leis an Treoir um Nósanna Imeachta, sa Bhallstát sin.

Chuir an Chúirt in iúl ansin, cé nach féidir leis an bhfóras gur glacadh cinneadh aistrithe ag deireadh nós imeachta um ghabháil ar láimh nó um ghabháil ar ais tionchar a imirt ar raon feidhme an chirt chun leigheas éifeachtach a fháil i gcoinne cinneadh den sórt sin, a ráthaítear le hAirteagal 27(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, tá an dá nós imeachta sin faoi réir scéimeanna éagsúla mar sin féin, agus an difríocht sin á léiriú i bhforálacha an Rialacháin sin a fhéadfadh a agairt chun tacú le caingean den sórt sin. Faoi chuimsiú an nós imeachta um ghabháil ar láimh, tá an próiseas lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas ar chosaint idirnáisiúnta ar bhonn na gcritéir a leagtar amach i gCaibidil III de Rialachán Bhaile Átha Cliath III ríthábhachtach agus ní fhéadfaidh an Ballstát inar taisceadh an t-iarratas sin iarraidh ar ghabháil ar

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

láimh a sheoladh chuig Ballstát eile ach amháin má mheasann sé go bhfuil an Ballstát sin freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas sin. Mar sin féin, faoi chuimsiú an nós imeachta um ghabháil ar ais, níl na critéir sin ábhartha, ós rud é nach bhfuil de dhíth ach go gcomhlíonann an Ballstát iarrtha na coinníollacha a leagtar síos in Airteagal 20(5) (is é sin le rá, is é an Ballstát é lenar taisceadh an t-iarratas den chéad uair agus ina bhfuil an próiseas lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas sin ar siúl), nó in Airteagal 18(1)(b) go (d) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III (is é sin le rá, is é an Ballstát é a fuair an chéad iarraidh agus a ghlac, ag deireadh an phróisis lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach, a fhreagracht féin as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas sin).

Dúirt an Chúirt freisin go dtacaítear leis an easpa ábharthachta, faoi chuimsiú nós imeachta um ghabháil ar ais, do na critéir chun freagracht a chinneadh a leagtar amach i gCaibidil III de Rialachán Bhaile Átha Cliath III toisc, cé go leagtar amach go mionsonraithe in Airteagal 22 den Rialachán sin an chaoi nach mór na critéir sin a chur i bhfeidhm faoi chuimsiú nós imeachta um ghabháil ar ais, nach bhfuil aon fhoráil chomhchosúil in Airteagal 25 den Rialachán sin, a bhaineann leis an nós imeachta um ghabháil ar ais, agus nach gceanglaítear ar an mBallstát iarrtha ach na seiceálacha is gá a dhéanamh chun cinneadh a dhéanamh maidir leis an iarraidh ar ghabháil ar ais.⁴⁷

Chuir an Chúirt in iúl freisin go bhfuil an léiriú dá mhalairt, ar dá réir nach bhféadfar iarraidh den sórt sin a dhéanamh ach amháin más féidir an Ballstát iarrtha a ainmniú mar an Ballstát atá freagrach de bhun na gcritéir chun freagracht a chinneadh a leagtar amach i gCaibidil III de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, ar neamhréir le scéim ghinearálta an Rialacháin sin, a bhí beartaithe chun dhá nós imeachta ar leith a bhunú (eadhon an nós imeachta um ghabháil ar láimh agus an nós imeachta um ghabháil ar ais), a bhí infheidhme maidir le cásanna éagsúla agus a rialaítear le forálacha éagsúla. Thairis sin, d'fhéadfadh an léiriú contrártha sin dochar a dhéanamh do bhaint amach chuspóir Rialachán Bhaile Átha Cliath III, is é sin cosc a chur ar ghluaiseachtaí tánaisteacha iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta, sa mhéid go dtabharfaí le tuiscint leis go bhféadfadh údaráis inniúla an Bhallstáit inar taisceadh an dara hiarratas athscrúdú *de facto* a dhéanamh ar an gconclúid ar tháinig údaráis inniúla an chéad Bhallstáit uirthi, ag deireadh an phróisis lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas, maidir lena fhreagracht féin. Thairis sin, d'fhéadfadh sé a bheith mar thoradh air sin go mbainfí an bonn de bhunphrionsabal Rialachán Bhaile Átha Cliath III, a leagtar amach in Airteagal 3(1) de, ar dá réir nach mór d'aon Bhallstát amháin scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta.

Ar deireadh, chinn an Chúirt nach féidir brath ar na critéir chun freagracht a chinneadh a leagtar amach i gCaibidil III de Rialachán Bhaile Átha Cliath III chun tacú le caingean i gcoinne cinneadh aistrithe arna ghlacadh faoi chuimsiú nós imeachta um ghabháil ar

⁴⁷ I ndáil leis sin, féach freisin breithiúnas an 30 Samhain 2023, Ministero dell'Interno agus páirtithe eile (Bileog choiteann - [Refoulement indirect](#)) (C-228/21, C-254/21, C-297/21, C-315/21 agus C-328/21, EU:C:2023:934), go háraithe míreanna 95 go 102.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

ais. Mar sin féin, ós rud é go bhfuil sé beartaithe leis na critéir chun freagracht a chinneadh a leagtar amach in Airteagail 8 go 10 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III leas an linbh agus saol teaghlaigh na ndaoine lena mbaineann a chur chun cinn, i gcás ina mbeidh faisnéis curtha ar fáil ag an duine lena mbaineann d'údarás inniúil an dara Ballstát lena suitear go soiléir nach mór a mheas gurb é an Ballstát sin an Ballstát atá freagrach, i gcomhréir leis an gcritéar a leagtar amach in Airteagal 9 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, is faoin mBallstát sin ansin atá sé, i gcomhréir le prionsabal an chomhair dhílis, glacadh lena fhreagracht féin, i gcás a chumhdaítear le hAirteagal 20(5) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III (eadhon i gcás nach bhfuil an próiseas lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach curtha i gcrích go fóill sa chéad Bhallstát). Dá bhrí sin, i gcás den sórt sin, féadfaidh an náisiúnach tríú tír, mar eisceacht, brath ar an gcritéar sin in achomharc i gcoinne cinnidh é nó í a aistriú.

2.4. Athbhreithniú ar an gcinneadh mionaoiseach neamhthionlactha a thabhairt faoi chúram

Breithiúnas an 1 Lúnasa 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Diúltú mionaoiseach Éigipteach neamhthionlactha a ghabháil ar láimh)
(C-19/21, [EU:C:2022:605](#))

(Tarchur chun réamhrialú – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 – Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta – Airteagal 8(2) agus Airteagal 27(1) – Mionaoiseach neamhthionlactha a bhfuil gaol aige i láthair go dleathach ar chríoch Ballstáit eile – Diúltú ag an mBallstát sin don iarratas ar ghabháil ar láimh an mhionaoisigh – Ceart chun leigheas éifeachtach don mhionaoiseach nó don ghaol sin i gcoinne an chinnidh diúltaithe – Airteagail 7, 24 agus 47 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh – Leas an linbh)

Agus é ina mhionaoiseach fós, rinne I, náisiúnach Éigipteach, iarratas ar chosaint idirnáisiúnta sa Ghréig, inar chuir sé in iúl gur mhian leis go ndéanfaí é a athaontú le S, a uncail, ar náisiúnach Éigipteach é freisin, a bhí ina chónaí go dleathach san Ísiltír. I bhfianaise na n-imthosca sin, rinne údaráis na Gréige iarraidh a thaisceadh le húdaráis na hÍsiltíre chun I a ghabháil ar láimh, bunaithe ar fhoráil Rialachán Bhaile Átha Cliath III lena bhforáiltear, nuair is chun leas an mhionaoisigh neamhthionlactha é, gurb é an Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar a iarratas ar chosaint idirnáisiúnta an Ballstát ina bhfuil cónaí dleathach ar ghaol an duine lena mbaineann ar féidir leo aire a thabhairt dó. Dhiúltaigh an Státrúnaí, áfach, don iarraidh sin agus ansin don iarraidh ar athbhreithniú.

Tar éis do I agus S gearán a thaisceadh iad féin, dhiúltaigh an Státrúnaí leis an ngearán sin mar ghearán atá neamh-inghlactha go follasach ar an bhforas nach bhforáiltear le Rialachán Bhaile Átha Cliath III go bhféadfadh iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta agóid a dhéanamh i gcoinne cinneadh lena ndiúltaítear d'iarraidh ar ghabháil ar láimh. Dá réir sin, rinne I agus S agóid i gcoinne an chinnidh sin os comhair rechtbank Den Haag (an

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Chúirt Dúiche, an Háig, an Ísiltír), ag éileamh go raibh an ceart ag gach duine acu leigheas breithiúnach den sórt sin a thabhairt faoi Airteagal 27(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III.

Sa chomhthéacs sin, cheistigh an chúirt sa Háig an Chúirt Bhreithiúnais maidir leis na leigheasanna a bhí ar fáil do mhionaoiseach neamhthionlactha, iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta, agus dá ghaol, i gcoinne cinnidh ag diúltú d'iarraidh ar ghabháil ar láimh.

Cinneann an Chúirt Bhreithiúnais, ina suí mar Mhór-Dhlísheomra, go gceanglaítear le hAirteagal 27(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, arna léamh in éineacht le hAirteagal 7, Airteagal 24 agus Airteagal 47 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh, ar an mBallstát ar a dhírítear iarraidh ar ghabháil ar láimh a ceart a thabhairt do mhionaoiseach neamhthionlactha a dhéanann iarratas ar chosaint idirnáisiúnta ceart chun leighis bhreithiúnaigh a fháil i gcoinne chinneadh chun diúltú dó ach ní ar ghaol an mhionaoisigh sin.

Mar réamhphointe, tugann an Chúirt Bhreithiúnais dá haire, más rud é, ar bhonn léiriú liteartha, go dtugann Airteagal 27(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III ceart chun leighis d'iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta chun críche cinneadh aistrithe a chonspóid agus chun na críche sin amháin, ní fhágann a foclaíocht nach féidir ceart chun leighis a dheonú d'iarratasóir ar mhionaoiseach neamhthionlactha freisin chun críocha agóid a dhéanamh i gcoinne cinnidh lena ndiúltaítear glacadh le hiarratas ar chúram bunaithe ar Airteagal 8(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III.

D'fhonn a chinneadh an gá, le hAirteagal 27(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, arna léamh i bhfianaise Airteagail 7, 24 agus 47 den Chairt, achomharc a bheith ann i gcoinne cinnidh den sórt sin lena ndiúltaítear gabháil ar láimh, ní mór an fhoráil sin a léiriú sa chaoi go gcuirtear san áireamh ní amháin a téarmaí, ach freisin a chuspóirí, a scéim ghinearálta agus a comhthéacs, go háirithe an éabhlóid a rinneadh air sa chóras ar chuid de é.

I ndáil leis sin, cuireann an Chúirt Bhreithiúnais i gcuimhne, i gcomhréir leis an gcéad mhír d'Airteagal 47 den Chairt, go bhfuil an ceart chun leigheas éifeachtach a fháil, faoi na coinníollacha a leagtar síos san Airteagal sin, ag gach duine a ndéantar a chearta agus a saoirsí a ráthaítear le dlí AE a shárú. Comhfhreagraíonn an ceart sin don oibleagáid a fhorchuirtear ar na Ballstáit, sa dara fómhír d'Airteagal 19(1) CAE, leigheasanna a sholáthar atá leordhóthanach chun cosaint bhreithiúnach éifeachtach a áirithiú sna réimsí atá cumhdaithe faoi dhlí an Aontais.

Maidir le cinneadh a dhéanamh faoi cibé Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas ar chosaint idirnáisiúnta agus comhlíonadh an chritéir éigeantaigh freagrachta a leagtar amach in Airteagal 8(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, tugann an Chúirt Bhreithiúnais dá haire nach féidir le cosaint bhreithiúnach iarratasóra neamhthionlactha a bheith éagsúil ag brath ar cibé acu an bhfuil an t-iarratasóir sin faoi réir cinneadh aistrithe, arna dhéanamh ag an mBallstát iarrthach nó ag brath ar chinneadh ón mBallstát iarrthach diúltú d'iarraidh an iarratasóra sin a ghabháil ar láimh.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Go deimhin, d'fhéadfadh na cinntí sin an ceart, an bonn a bhaint den cheart a fhaigheann an mionaoiseach neamhthionlactha ón Airteagal sin, athaontú le gaol a d'fhéadfadh aire a thabhairt dó chun a hiarratas ar chosaint idirnáisiúnta a scrúdú. Ní mór, mar sin, cead a bheith ag an mionaoiseach lena mbaineann, sa dá chás, i gcomhréir leis an gcéad mhír d'Airteagal 47 den Chairt, caingean a thabhairt chun pléadail go sárófar an ceart sin.

Dá bhrí sin, is foras coiteann é, sa chás seo, i gcomhréir le hAirteagal 27(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, gur thaistil I, tar éis an Ghréig a bhaint amach, go dtí an Ísiltír agus go ndearnadh a iarratas ar chosaint idirnáisiúnta sa Bhallstát deireanach sin, agus nach sa Ghréig a bhí sé, agus gur aontaigh údaráis na Gréige I a ghabháil ar láimh mar Bhallstát na chéadiontrála, go mbeadh an duine lena mbaineann i dteideal, gan amhras, caingean a thabhairt os comhair na gcúirteanna i gcoinne an chinnidh aistrithe arna ghlacadh ag údaráis na hÍsiltíre, bunaithe ar an bhfóras go raibh cónaí ar ghaol dá chuid san Ísiltír.

I gcás den sórt sin, d'fhéadfadh sé pléadail go héifeachtach chomh maith go sárófaí a cheart, mar mhionaoiseach neamhthionlactha, faoi Airteagal 8(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III. Ar an taobh eile, i gcás ina ndéantar léiriú liteartha ar Airteagal 27(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, féadfaidh an t-iarratasóir a fhanann sa Bhallstát iontrála agus a dhéanann a iarratas ar chosaint idirnáisiúnta a bhaint den fhéidearthacht sin ós rud é, sa chás sin, nach nglactar aon chinneadh aistrithe.

Is í conclúid na Cúirte Breithiúnais ná nach mór d'iarratasóir neamhthionlactha a bheith in ann leigheas breithiúnach a thabhairt, faoi Airteagal 27(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, ní hamháin i gcás ina nglacfaidh an Ballstát iarrthach cinneadh aistrithe, ach freisin i gcás ina ndiúltóidh an Ballstát iarrtha an duine lena mbaineann a ghabháil ar láimh d'fhonn a bheith in ann sárú ar an gceart a thugtar le hAirteagal 8(2) den Rialachán sin a phléadail, go háirithe ós rud é go bhféachtar leis an gceann deireanach lánurraim do chearta bunúsacha a áirithiú, a ráthaítear in Airteagal 7 agus in Airteagal 24 den Chairt.

Ar an taobh eile, ní thugtar ceart chun leighis in aghaidh cinnidh diúltaithe den sórt sin do ghaol an iarratasóra, a bhfuil cónaí air sa Bhallstát iarrtha. Ina theannta sin, ní bhronntar le hAirteagail 7 agus 24(2) den Chairt ná le hAirteagal 8(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III aon chearta dó a bhféadfadh sé dul ina muinín os comhair na gcúirteanna, ní féidir leis an ngaol sin ceart chun leighis a fháil i gcoinne cinneadh den sórt sin ar bhonn Airteagal 47 den Chairt agus ar an mbonn sin amháin.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

2.5. Gan féidearthacht imthosca a phléadáil tar éis cinneadh aistrithe a ghlacadh

Breithiúnas an 15 Aibreán 2021, État belge (Imthosca tar éis cinneadh aistrithe) (C-194/19, [EU:C:2021:270](#))

(Tarchur chun réamhrialú – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 – Cinneadh an Bhallstáit atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta – Airteagal 27 – Leigheas – Cibé ar cheart imthosca tar éis an chinnidh aistrithe a chur san áireamh – Cosaint dlí éifeachtach)

Rinne H. A., náisiúnach tríú tír, iarratas ar thearmann sa Bheilg. Mar sin féin, tar éis d'údaráis na Spáinne aontú é a ghabháil ar láimh, diúltaíodh dá iarratas agus glacadh cinneadh é a aistriú go dtí an Spáinn. Go gairid ina dhiaidh sin, tháinig deartháir H. A. chun na Beilge freisin, áit ar thaisc sé iarratas ar thearmann. Thug H. A. caingean ansin i gcoinne an chinnidh aistrithe a rinneadh ina chás, ag maíomh, go háirithe, gur cheart a n-iarratais ar thearmann faoi seach a scrúdú le chéile.

Diúltaíodh don chaingean sin ar an bhforas gur tháinig deartháir H. A. chun na Beilge tar éis ghlacadh an chinnidh is ábhar díospóide agus nach bhféadfaí, dá bhrí sin, an imthosc sin a chur san áireamh agus dlíthiúlacht an chinnidh sin á measúnú. Rinne H. A. achomharc ar phointe dlí os comhair na Conseil d'État (an Chomhairle Stáit, an Bheilg), inar líomhnaíodh gur sáraíodh a cheart chun leigheas éifeachtach a fháil, mar is léir ó Rialachán Bhaile Átha Cliath III ⁴⁸ agus ó Airteagal 47 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh ('an Chairt'). Beag beann ar an gceist an bhféadfadh teacht a dhearthár aon tionchar a bheith aige ar chéannacht an Bhallstáit atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas H. A., ⁴⁹ ní mór don Conseil d'État (an Chomhairle Stáit) a chinneadh an gcaithfidh iarratasóir ar thearmann a bheith in ann brath ar imthosca tar éis cinneadh aistrithe a bhaineann leis nó léi a ghlacadh. Cuireadh an cheist faoi bhráid na Cúirte Breithiúnais.

I mbreithiúnas ón Mór-Dhlísheomra, chinn an Chúirt go gcuirtear cosc le dlí an Aontais ⁵⁰ ar reachtaíocht náisiúnta lena bhforáiltear nach bhféadfaidh an chúirt a éisteann caingean chun cinneadh aistrithe a neamhniú, agus an t-achomharc sin á scrúdú aici, imthosca a chur san áireamh tar éis an cinneadh sin a ghlacadh atá cinntitheach chun Rialachán Bhaile Átha Cliath III a chur i bhfeidhm i gceart. Is é an seasamh ar shlí eile má fhoráiltear leis an reachtaíocht sin do leigheas sonrach a fhéadfar a fheidhmiú tar éis do na himthosca sin teacht chun cinn, ar choinníoll go gceadaítear leis an leigheas sin scrúdú *ex nunc* ar staid an duine lena mbaineann, a bhfuil a thorthaí ceangailteach ar na húdaráis inniúla.

⁴⁸ Airteagal 27 den Rialachán sin.

⁴⁹ Féach an sainmhíniú ar 'baill teaghlaigh' in Airteagal 2(g) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III agus in Airteagal 10 den Rialachán sin.

⁵⁰ Airteagal 27(1) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, arna léamh i bhfianaise aithris 19 den Rialachán sin agus Airteagal 47 den Chairt.

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

Agus í ag teacht ar an gconclúid sin, mheabhraigh an Chúirt go bhforáiltear le Rialachán Bhaile Átha Cliath III ⁵¹ go bhfuil sé de cheart ag an duine atá faoi réir cinneadh aistrithe leigheas éifeachtach a fháil i gcoinne an chinnidh sin agus nach mór baint a bheith ag an leigheas sin, go háirithe, leis an scrúdú ar chur i bhfeidhm an Rialacháin sin. Cuireadh in iúl freisin gur chinn an chúirt cheana féin nach mór d'iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta a bheith in ann leigheas éifeachtach tapa a bheith aige lena gcuirtear ar a chumas brath ar imthosca tar éis cinneadh aistrithe a ghlacadh, i gcás ina bhfuil sé cinntitheach na himthosca sin a chur san áireamh chun Rialachán Bhaile Átha Cliath III a chur i bhfeidhm i gceart. ⁵²

Mar sin féin, d'aibhsigh an Chúirt nach gceanglaítear ar na Ballstáit a gcórais leigheasanna a eagrú ar bhealach ina gcuirfear san áireamh comhlíonadh an cheanglais imthosca den sórt sin a chur san áireamh faoi chuimsiú an scrúdaithe ar an gcaingean arna tabhairt chun amhras a chaitheamh ar dhlíthiúlacht an chinnidh aistrithe. Níl comhchuibhiú déanta ag reachtas an Aontais ach ar chuid de na rialacha nós imeachta lena rialaítear an ceart chun leigheas a fháil i gcoinne an chinnidh aistrithe agus ní shonraítear i Rialachán Bhaile Átha Cliath III an gá go gciallaíonn sé go bhféadfaidh an chúirt nó an binse a bhfuiltear os a comhair nó os a chomhair scrúdú *ex nunc* a dhéanamh ar dhlíthiúlacht an chinnidh aistrithe. Dá bhrí sin, i gcomhréir le prionsabal an neamhspleáchais ó thaobh nósanna imeachta de, is faoi gach Ballstát atá sé na rialacha sin a bhunú, ar choinníoll nach lú fabhar iad ná na rialacha lena rialaítear cásanna intíre comhchosúla (prionsabal na coibhéise) agus nach bhfágann siad go bhfuil sé ródheacair nó dodhéanta sa chleachtas na cearta a thugtar le dlí an Aontais a fheidhmiú (prionsabal na héifeachtachta).

Sa chás seo, maidir le prionsabal na héifeachtachta go sonrach, tá sé ráite ag an gCúirt nach n-áirithítear cosaint bhreithiúnach leordhóthanach le caingean le haghaidh neamhniú arna tionscnamh i gcoinne cinneadh aistrithe, ar sa chomhthéacs sin nach féidir leis an gcúirt ar tugadh na himeachtaí os a comhair imthosca a chur san áireamh tar éis an cinneadh sin a ghlacadh atá cinntitheach chun Rialachán Bhaile Átha Cliath III a chur i bhfeidhm i gceart, sa mhéid nach gceadaítear léi don duine lena mbaineann a chearta a fheidhmiú faoin Rialachán sin agus faoi Airteagal 47 den Chairt. Dúirt an Chúirt freisin, áfach, go bhféadfaí cosaint den sórt sin a ráthú, i gcomhthéacs an chórais bhreithiúnaigh náisiúnta ina iomláine, trí leigheas sonrach, ar leithligh ó chaingean atá beartaithe chun athbhreithniú ar dhlíthiúlacht cinnidh aistrithe a áirithiú, lena gceadaítear imthosca den sórt sin a chur san áireamh. Ní mór a áirithiú leis an leigheas sonrach sin, áfach, go mbeidh an deis ag an duine lena mbaineann cosc a chur ar údaráis inniúla an Bhallstáit iarrthaigh a bheith in ann aistriú an duine sin a dhéanamh, i gcás ina gcuireann imthosca a thagann chun cinn tar éis an chinnidh aistrithe cosc ar a

⁵¹ Airteagal 27(1) agus aithris 19 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III.

⁵² Féach breithiúnais [an 25 Deireadh Fómhair 2017, Shiri \(C-201/16, EU:C:2017:805\)](#), agus [an 25 Eanáir 2018, Hasan \(C-360/16, EU:C:2018:35\)](#).

Critéir agus sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta

chur chun feidhme. Ní mór a áirithiú leis an leigheas sin freisin, i gcás ina gciallaíonn imthoisc ina dhiaidh sin go bhfuil an Ballstát iarrthach freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas ar chosaint idirnáisiúnta, go bhfuil sé d'oibleagáid ar údaráis inniúla an Bhallstáit sin na bearta is gá a dhéanamh chun an fhreagracht sin a aithint agus chun an scrúdú sin a thionscnamh gan mhoill. Ina theannta sin, níor cheart go mbeadh feidhmiú an leighis sonrach seo ag brath ar an duine lena mbaineann a bheith á bhaint de shaoirse, ná ar an gcinneadh aistrithe a bheith curtha i gcrích go luath.

CÚIRT BHREITHIÚNAIS
AN AONTAIS EORPAIGH

An Stiúirthóireacht um Thaighde agus um Dhoiciméadú

Márta 2024